

{@168B} འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བཅུགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་སྟེ་གང་པོས་
ཞུས་པ། བཅའོ་དང་པོ། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨྲཱུ་[~P'URnnA] པ་རི་[~PRiTZTswA] རྒྱ་མ་མ་རྩ་ཡུ་ན་སྦྱ་ཏ། བོད་སྐད་དུ། འ་
ཕགས་པ་གང་པོས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག

པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ག།
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཚལ་ན་དགོསྟོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་པ་ཆེན་པོ་
གྲངས་

མེད་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་སྤྱ་གོས་ཕྱག་པ་
གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ་དུས་མོ་གཤམས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཅུགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ལ་ཞུ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཆིས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱགས་བཅུ་བར་དགོངས་ཏེ་རྗེས་སུ་གཞང་
བར་མཇུག་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་ཁྱོད་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དྲིས་ཤིག་དང་། ངས་ཡང་དག་
པར་བསྟན་

ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རངས་པར་བྱའོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེང་བདག་ནི་ཡོན་ཏན་མཚོག་མཛོན་པར་
བསྐྱབས་པ། གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་ཞིང་རྒྱུང་རིང་བ། ཏྲག་པར་སེམས་ཅན་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་བགྱིད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲད་དུ་ཞུ་བ་མཆིས་ལགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ།
ཡོན་ཏན་མཚོག་ནི་རབ་བསྐྱབས་ནས། །གྲགས་པ་མཐོ་ཞིང་རྒྱུང་རིང་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་ཆོས་མོས་པའི། །དཔ་གང་

ལགས་བདག་ཞུ་ལགས། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་སྦྱོང་བར་བགྱིད། །ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏང་། །ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རབ་སྦྱོལ་ཅིང་། །དགའ་
སེམས་ཏྲག་ཏུ་ལམ་སྒྲོམ་ལགས། །ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེང་བདག་ནི་སྦྱེས་བུ་

དམ་

{@169A} ཨྱ། ལ་དེ་དག་གི་སྤྲད་དུ་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཞུ་པ་ལགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་། ཇི་ལྟར་མང་དུ་བོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ལགས། ཇི་ལྟར་མང་དུ་བོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་བོབ་

པས་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལགས། དེ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས། ཁང་བོས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཆོལ། ཆོས་ལ་ངེས་པའི་དོན་བོབ་ནས། བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་ལེགས་རྟོགས་འགྱུར། ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཆོག་གཅིག་

གིས། ཁོང་མང་དོན་ནི་རབ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་སྟོབས་དག་གིས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འགྱུར་ལགས། ཁང་བོས་མཐར་ཐུག་མ་མཆིས་པས། རྒྱལ་བ་མཆིས་ཀྱང་སེམས་མི་གཡོ། རྟིང་བཅུ་སྤྲད་དུ་ཆོས་བསྟན་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིད་བགྱིད་

ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་ཡང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་དེང་བདག་ནི་སའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཞུ་བ་གསོལ་བ་ལགས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་མེད་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་ཅིང་

པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོངས་སུ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ལགས། དེ་ནས་ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་མི་ཁོམ་ཡོངས་སྤངས་ནས། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལྟད་གྱུར་ལགས། སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་ནས་ཀྱང་། འཁོར་དུ་དང་བསྐྱུར་འབྱོར་ལགས། ལྷ་མེད་

དང་བཅོབ་གྱུར་ནས། འཁོར་དུ་གཏང་དགའ་གཏོང་བར་འགྱུར། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་ཀྱང་། སྟོབས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་ལམ་ཅིང་ལགས། ཇི་ལྟར་རབ་འབྱུང་མོས་གྱུར་ནས། དབེན་གནས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོམ། ཇི་ལྟར་ཆོས་དང་འགལ་མི་བགྱིད། དངོས་པོ་འདི་

ནི་བཀས་བཤད་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་ཡང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་ལུན་སུ་མོགས་པ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱོན་པ་དང་། སམས་གསུམ་ན་མཚོག་དུ་གྱུར་

{@169B} བས་དཔེ་བློ་མ་མཆིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གྲོན་མ་པ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་ད་པ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་
ན་དེའི་སྤྲད་དུ་དེང་བདག་དངོས་པོ་འདི་དག་ཞུ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་ཡོན་ཏན་མཆོག་པ
ཞུགས་པས། །ུ་

འཕྲུལ་པ་འོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱོན། ཐོགས་པ་མི་མངའི་མཁྱེན་བརྟེན་པས། །དཔའ་བོ་ཁྱོད་ལ་བདག་ཞུ་ལགས། །ཆོས་རྒྱལ་སྐམས་ཅད་ལེགས་
བསྐྱབས་པས། །ཡོན་ཏན་མཐོ་ཞིང་མངོན་པར་འཕགས། །མུན་བཅོམ་ཤེས་རབ་སྒྲུང་བསྐྱེད་པས། །འཁོར་མང་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་

མཛད། །དག་ཟིན་བྱམས་སྤང་མི་མངའ་ཞིང་། །མྱ་ངན་མི་མངའ་སྤྱི་མི་མངའ། །འཆིབ་དག་ལས་ནི་རབ་རྒྱལ་ཞིང་། །བདུད་དཔུང་དག་ནི་
པམ་པར་མཛད། །མཆོན་ཆ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་། །དག་རྒྱལ་སྐམས་ཅད་པམ་པར་མཛད། །རྟག་པར་བྱམས་པའི་ཐུགས་ལྡན་ཞིང་།
།ཚུལ་

ཁྲིམས་རྒྱལ་དག་བརྟན་པར་གནས། །བཅོམ་ལྡན་གཡོ་སྤྱི་མི་མངའ་ཞིང་། །ར་རྒྱལ་མི་མངའ་དེགས་མི་མངའ། །རྒྱལ་གྲོལ་རིག་པ་བརྟེན་པས་
ན། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། །ཇི་ལྟར་སྡོན་ནི་ལམ་ད་ནས། །མཁྱེན་པ་མཆོག་ནི་བརྟེན་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་ད་ནས་སངས་རྒྱལ་པ། །

བདག་ལ་དེང་ནི་བཀས་བཤད་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་ལ་བཀའ་རྒྱལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཞུས་པ་དེ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཤིན་དུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཤིག་དང་། ངས་

ཁྱོད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་ཡང་
དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་རྒྱལ་པ། ངས་དེང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྒྱལ། །དང་པོ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་སྟོབས་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ད་བཤད་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ད་པ་ཡི། །ལྷག་པར་
་བསམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱལ་ལུང་ནི་བསྟན་གྱུར་པ། །དངོས་པོ་དེ་དག་མདོར་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པས་

{@170A} ༣༡། ཆོས་མོས་སེམས། །ཚད་མེད་མཐའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དཔ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་བྱེད་པ། །དངོས་པོ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་

མི་འགྱུར། །དགའ་མེས་ཀྱི་རབ་རྒྱས་པས། །སྤྱིན་པ་དག་གི་གཏོང་བར་བྱེད། །སྤྱིན་པ་གཏོང་ཡང་འགྲོད་མེད་པས། །དེ་ཡི་མེས་

གི་དགའ་བར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་འདི་སྟུང་དུ། །མེས་ཅན་རྟག་ཏུ་རྒྱུད་པས་ན། །མང་དུ་བོམ་པའི་ཁོར་མི་ལྷན། །བདག་གིས་
བཅོམ་བྱ་སྟུང་དུ་མེས། །མེས་ཅན་རྟག་ཏུ་རྒྱུད་པ་ཡང་། །ལེ་ལོའི་དབང་ལས་གྱུར་པས་ན། །བདག་གིས་བཙོན་འགྲུས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །

བྱང་ཆུབ་བོམ་བྱ་སྟུང་དུ་མེས། །བདག་གིས་མེས་ཅན་ཆེད་དུ་ནི། །ཡིད་བཞིན་བཅོད་པ་རབ་བསྐྱེད་དེ། །ཚིག་རྣམས་འབེབས་བརྟེན་གས་
གྱུར་གྱང་། །ལན་ཡང་མི་སྤྲོ་སྟུང་དུ་མེས། །བདག་ལ་སྤྲོ་འབེབས་སུ་ཞིག་ཡིན། །སྤྲོ་འབེབས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་པས། །སྤྲོ་

འབེབས་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཡི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་སྟུང་མེས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་མེས་པས་ན། །མེས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཁོན་འཛིན་མེད།
།རྟག་ཏུ་བཅོད་པ་བསྐྱོམས་པས་ན། །དེས་ན་མཛོན་པར་འཆོང་ཡང་རྒྱ། །མེས་ཅན་དགེ་མེས་མེད་པ་ལ། །འཛིག་རྟོག་སྟོན་མ་བྱས་ནས་ནི། །

མགོན་དང་སྐྱབས་གི་བྱེད་པས་ན། །ཁོར་མེད་ཁོར་དང་ལྷན་པར་བྱེད། །མེས་ཅན་ལམ་ལོགོད་པ་ནི། །དེ་དག་སྟོང་བཅུའི་གནས་ཡིན་པས།
།བདག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་ནི། །ལྷ་རན་འདས་ལ་གཞག་སྟུང་མེས། །མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་པས་ན། །ཤེས་རབ་ཁོར་དང་

ཡང་མི་ལྷན། །བདག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཐོབ་ནས། །དེ་དག་ཚིམ་པར་བྱ་སྟུང་མེས། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་རྣམས། །མེས་
ཅན་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། །མེས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་ཚོལ་བ་ན། །དེ་འདྲའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་

དང་ལྷན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་མེས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་གི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོག་གས་ཀྱིས་
མེས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་འགའ་ཙམ་ལ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་རྣམས་གི་
ཆོས་

{@170B} ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
མེས་དཔལ་འདི་དོ་མཆོར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པས་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་དངོས་པོ་འདི་ལས་ལྷག་པར་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་སུ་མཐོང་དོ། །བཞི་

གང་ཞེ་ན། །བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་འདི་མེས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གི་དོ་མཆོར་མཛད་དུ་

བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཁོང་ཁྱོད་མེས་ཅན་ནམ་པོ་ཆེ་དག་གི་ནད་ན་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་
མཛད་དུ་བྱུང་བའི་

དངོས་པོ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མེས་ཅན་ལམ་ལོག་པ་ལོ་ད་པ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མེས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་
བསམ་

པས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་
པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་མེས་སྐྱེད་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
མཆོག་ཅེས་

བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཟོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོག་སྐྱེད་པའི་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མེས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་མཐོང་ན། །བརྩོན་འགྲུས་མེས་སྐྱེད་
སྐྱེད་བྱེད་པས། །བདག་གིས་དེ་ལ་ཆོས་མིན་པའི། །དངོས་པོ་བསྟན་སྟོན་ཡོད་མི་མེས་ས། །ཁོང་ཁྱོད་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དེ། །ཁོང་ཁྱོད་སངས་

རྒྱས་ལམ་མིན་ཞེས། །རྟག་ཏུ་བྱམས་མེས་སྒྲིམ་པས་ན། །བྱང་ཆུབ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །མེས་ཅན་ལམ་ལོག་མོས་པས་ན། །ལོག་པའི་
ལམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་མེས་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་ལམ། །བཅའ་ནས་མེས་ཅན་འགོད་པར་བྱེད། །འཁོར་བའི་ཉེས་

དམིགས་མཐོང་བས་ན། །རྩེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཆོལ། །སྤྱོད་པ་ཉེར་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས། །མེས་ཅན་བསྐྱབས་བྱ་སྟོན་དུ་མེས་ས། །མཛད་
བྱུང་དངོས་པོ་འདི་དག་ལས། །ལྷག་པའི་གཞན་ནི་སྤྱི་ཡང་མེད། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོབ་སེམས་ཆོས། །འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱ། །

{@171A} ༣༡ །ལུས་ཀྱི་གོས་ནི་ཆོག་པ་དང་། །མགོ་ཐོང་མེ་ནི་འབར་བ་བཞིན། །ལེ་ལོའི་མེས་སྐྱེད་སྐྱེས་གྱུར་ན། །མྱུར་བ་ཉིད་དུ་མེལ་
བར་བྱེད། །བཟོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་མེས་སྐྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་དག་པའི་མེས་སྐྱེད་བར་འགྱུར་

རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། མེས་ཅན་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་ན་གནས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་མི་རྩོམ་པར་མཐོང་ལ་བདག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
ལ་གནས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་མཐོང་བས་དག་པའི་མེས་སྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་དང་། །མེས་ཅན་རྣམས་ནི་རྟག་པར་ལེ་ལོ་ཅན་དུ་
གྱུར་

པར་མཐོང་ལ་བདག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་མཐོང་བས་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྲུག་དོག་ཅན་དུ་གྱུར་པར་མཐོང་ལ་བདག་ཉིད་ནི་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། འ
ཁོན་

དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྲུག་དོག་མེད་ཅིང་རྟག་པར་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བས་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་པར་བསྐྱབ་པར་བརྩོན་པར་གཞན་སུ་ཡང་བདག་དང་མཚུངས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བ་གང་ཡིན་

པའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་མཐོང་ན། བདག་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་
རྩོམ་བྱེད་པས། དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། བདག་ཉིད་དགའ་སེམས་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་

ན། །སྐྱེ་བའི་སེམས་ནི་རབ་དུ་སྐྱེ། །ཁམས་གསུམ་བཅོམ་རར་འཛིགས་པས་ན། བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོང་བར་བྱེད། །སེམས་ཅན་ཁོང་
ཁོ་འཁོན་འཛིན་དགའ། བདག་ཉིད་བྱམས་སེམས་གནས་པས་ན། དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། དགའ་བདེ་སེམས་ནི་སྐྱེ་

བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་བྱས་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་བར། དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་བྲུ་མེད་པའི། །སངས་རྒྱས་ལམ་ནི་
བཅོམ་སྟེ་སེམས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ། བདག་གིས་ཡེ་ཤེས་དེ་བསྐྱབས་ནས། །

{@171B} སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་སྐྱབས་བྱ་སེམས། དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། རྟག་དུ་དགའ་སེམས་སྐྱེ་བས་ན། །འདུས་བྱས་མི་
བདེན་དག་ལས་ནི། །ཡང་དག་ཆོས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་
ལྡན་ན་མི་

ཁོམ་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཏེ། །དལ་བ་ཕྱན་སུམ་ཚིགས་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་པར་བསྐྱབས་པ་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་
གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་དམན་ཁིང་གི་དུ་མཉེན་པས་ན་སེམས་ཅན་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་རྟག་པར་བདེ་བར་འ
དས་

སམ་ཞེས་མདངས་དང་ལྡན་པས་གསོང་པོར་སྒྲི་ཞིང་ཕན་ཚུན་ཚོགས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་རྟག་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། སེམས་ཚུ་གཅིག་
ཏུ་ཆོས་གཉིར་ཞིང་རྟག་པར་འདི་རྟོག་ལ་རབ་ཏུ་མོས་པས་ན་དགེ་བའི་དོན་ཚོལ་ཞིང་བརྩོན་པ་ལ་ཚོགས་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན། དཔེན་པའི་
གནས་ལ་

མོས་ཤིང་གཅིག་ཕུ་འདུག་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་
གནས་པར་འཇུན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་མི་ཁོམ་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཏེ། དལ་བ་ཕུན་
སྤུངས་

ཚོགས་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོན་པར་བསྐྱབས་པ་ཆུད་ཟེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་
དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མཉེན་པའི་སེམས་དང་རབ་ལྡན་ཞིང་། རྟག་པར་བྱམས་སེམས་སྒྲིམ་པས་ན། སེམས་ཅན་དག་དང་སྒྲིབ་པའི་ཚོ།

སེམས་དམན་གསོང་པོར་སྒྲིབ་པར་བྱེད། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་པ་ཡི། ཟབ་མོ་གྲུ་ལོ་ཚོས་ཀྱང་ཚོལ། རྟག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་
སྤང་ཞིང་། སྤྱངས་པའི་དུ་ལ་མོས་པ་ཡིན། སྤྱངས་པའི་ཚོས་ལ་རབ་གནས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་དཔས་ན། དེ་

ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། མི་ཁོམ་རབ་སྤངས་དཔའ་དང་ལྡན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི། ཚོས་ཟབ་རྣམས་ནི་ལུ་བྱེད་པས། དེ་
ཕྱིར་ཤེས་རབ་འཕེལ་གྱུར་ནས། མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྒྲིམ་མི་འགྱུར། རྟག་པར་དགོན་པར་གནས་མོས་ཤིང་། རྣམ་དག་སྤྱངས་པ་

{@172A} ལྟོ་དཔས་ན། དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། མི་ཁོམ་རབ་སྤངས་ཁོམ་དང་ལྡན། སྒྲོ་ལྡན་མཁས་པ་གང་དག་གིས།
ཚོས་འདི་བཞི་ལ་སྟེན་བྱེད་ན། མི་ཁོམ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་ནས། སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་

མང་པོ་མཐོང་ནས་ཀྱང་། མི་འཇིགས་དད་དང་ལྡན་པས་ན། བརྩོན་འགྲུས་མཚོག་ནི་རབ་བསྐྱེད་ནས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་འ
གྱུར། དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་གཉིར་བ་དག ཡང་དག་ཚོས་ནི་བསྐྱབས་པར་བྱ། ཡང་དག་ཚོས་ནི་བསྐྱབས་ཀྱུར་ནས། བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་

འཐོབ་མི་དགའ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་མང་ཏུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གྲུགས་པར་མི་

འགྱུར་ཞིང་རྟག་པར་མང་དུ་བོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་བོའ་བས་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་

པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཆོག་གསུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བཟློག་པའི་
སྡེ་དང་། བྱེད་གཞིའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་

ཀྱི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བཟློག་པའི་སྡེ་དང་། གཏུན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་བཅའ་ནས་ཀྱང་
སྟོག་ཅིང་ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པར་བྱེད། སྟོག་ཅིང་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ནས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་བྱེད། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་
བྱས་

ནས་ཀྱང་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
ན་མང་དུ་བོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པར་མང་དུ་བོས་པའི་གཏེར་རིན་
པོ་ཆེ་བསགས་ནས་

{@172B} ཆོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་བོའ་བས་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་མེད་པས་བསམ་གཏན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་གནས་པར་བྱ་བ་
མེད་དོ། །གནས་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ལས་གནས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བོའ་བས་ཆོས་རྣམས་ལ་བོགས་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་པོ་འདོད་ཆགས་ཤིང་བོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་གཉིས་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་མང་དུ་བོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་པ་ཡིན་པས་
ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པར་མང་དུ་བོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་བོའ་བས་ཆོག་
གི་དོན་རྣམས་ལེགས་

པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཉིར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་

སྤྱན་ཁིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ཐེས་སྤྱན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ཚེས་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ཐེས་སྤྱན་ཁིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་
ཐེས་

སྤྱན་པར་གྱུར་པ་ན་འདོད་ཆགས་པར་བྱ་བའི་ཚེས་འགའ་ཡང་ཡང་དག་པར་ཐེས་སུ་མི་མཐོང་དོ། །དེས་འདོད་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་གྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །དེས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་ཐེས་
སྤྱན་

ལན་འདེབས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་ཚོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་མངུ་ཐོས་པ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པར་མངུ་ཐོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་
ཚོས་རྣམས་

ལས་ངེས་པའི་དོན་ཐོབ་པས་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁོར་
དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལྟན་སུ་མཚོགས་པར་གྱུར་པསོད་པ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི་དངོས་པོ་
རྣམས་མི་

{@173A} ལྟ། །ལེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅེས་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་པོ་གང་མཚན་མ་འདི་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་།
ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་སྦྱེད་པར་བྱེད་ལ། གང་མཚན་མ་དེ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་སྦྱེད་
པར་བྱེད་

པས་སོ། །དངོས་པོའི་མཚན་མ་འཕམ། ཐུང་པོའི་མཚན་མ་འཕམ། སྦྱི་མཆེད་ཀྱི་མཚན་མ་འཕམ། ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་འཕམ།
ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་འཕམ། ཚོས་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་སྦྱེད་

པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་གང་པོ་ཇི་ཅིམ་དུ་ལེན་པའི་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་འཁོར་མཚན་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་སྦྱོར་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་།

མཚན་མ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་འཇིག་པ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཡང་འཇིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འ

དེའི་ཚེ་ཚས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་བཞིག་ནས་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་
བྱམས་པ་ཞེས་

བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚས་ཀྱི་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་

རྒྱུ་ཀྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཚས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བགྱིས་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཚས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་
རྟོགས་

པ་ཞེས་བགྱིལ་གས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། གང་པོ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚས་སོ་ཞེ་འཇ། འདི་ནི་ཚས་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སེམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་པོ་གལ་ཏེ་ཚས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ནི་ཚས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་ཚས་མེད་

{@173B} པར་གྱུར་ན་ཚས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སྒྲོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །སྒྲོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་
རན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་དེ་ཤིན་དུ་ཐག་རིང་བཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤིན་དུ་ཐག་ཉེ་བཞིག་
ཡིན། གང་པོས་གསོལ་བ།

དེ་ནི་ཐག་རིང་བ་ཡང་མ་ལགས་ལ། ཐག་ཉེ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ལ་ནི་ཕྱོགས་
ཀྱང་མ་མཆིས། གནས་ཀྱང་མ་མཆིས། རྣམ་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་མ་མཆིས། ཕྱི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་མ་མཆིས་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་

སྤྱུལ་བ། དེ་བཞིན་དུ་གང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚས་རྣམས་གྲངས་སུ་བགྲང་བར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གྲངས་སུ་བགྲང་བར་
བགྱིལ་གས། གང་པོ་ཇི་ཅུ་འདུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་པར་ཞེན་པར་བྱ་བའི་ཚས་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
དམིགས་

པར་མི་མཛད། སྒྲུབ་པར་མི་མཛད། མཛོན་དུ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མི་རྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གངས་སུ་བགྱང་བ་ཞེས་བྱའོ།
།གང་པོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གངས་དེ་དག་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་པོ་དང་ཁྱོད་ལ་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་དབེན་བའི་

ཆོས་མཆོག་དམ་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་གྱུར་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་པོ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་
ལ་གཏུ་བ་དག་གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་འདི་ཐོས་པར་གྱུར་ན་མཉམ་པ་དང་། ལེན་པར་མོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་པོ་ངས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བཞེད་པའི་

ཆོག་འདི་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུ་དང་ཆོག་ཙམ་དུ་སྤྱེགས་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྟགས་པར་གྱུར་པར་ཟད་ཀྱི་དེའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་རྒྱས་
སོ། །དོན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་ཆོག་གིས་བཞེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། མཁས་པ་དག་གིས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེའི་
ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་གིས་དོན་ནི་མི་རྟགས་པ། །སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལ་བྱ་ངན་སྟེ། །གལ་ཏེ་དོན་ནི་རིག་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱུ་
དེ་ལ་སྟོན་པར་མཛད། །སངས་རྒྱུ་སྟོན་པར་གང་སེམས་པ། །དེ་ནི་བྱ་ངན་འདས་གཉེར་བས། །འཐབ་རྩེད་སེམས་ནི་མེད་པར་ཡང་། །

{@174A} ༡༡། །ཡང་དག་ཆོས་ནི་སེམས་པར་བྱེད། །འདི་ལ་ཆོས་སྟེ་ཡོད་པ་མིན། །འགག་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྟེ་དང་འགག་
པ་མེད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་མཚན། །ཆོས་གང་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ། །བྱེད་དང་འབྱུང་བའང་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཡིན་དང་མ་

ཡིན་ཐ་དད་གཅིག་ །ཆོས་འདི་ལ་ནི་དེ་དག་མེད། །དེ་ནི་བྱ་ངན་འདས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ན་འགག་པར་བྱ་བ་མེད། །ཐག་ནི་ཉེ་རིང་གང་ཟེར་བ། །དེ་
དག་གཉི་ག་སྟོང་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་སྟོང་པར་རྟགས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་བྱ་ངན་འདས་ཤེས་ཡིན། །བྱ་ངན་འདས་པ་གང་ཤེས་པ། །

ང་ཡི་སྟོབ་མ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་
བསགས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པར་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངས་
པའི་དོན་ཐོབ་

པས་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
རྟག་ཏུ་མང་ཐོས་གཉེར་འདོད་པ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་བསྐྱགས་འགྱུར་ཞིང་། །ཡང་དག་ངས་དོན་ཐོབ་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་

བྱར་འགྱུར། །ཡི་གེ་འབྲུག་གི་གཅིག་པུ་དང་། །ཚོགས་གི་དོན་གི་གཅིག་ཅེས་ཡང་། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་བསྐྱེད་དུ། །བརྗོད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཚེས་གཉིས་བྱ། །གཉིས་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་བྱ་ཡི། །ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་བླང་ཞིང་། །སངས་

རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞེན་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྗེས་བྲན་ཞིང་། །ཡང་དག་ཚེས་ཀྱི་བྲན་པར་བྱ། །འདོད་ཆགས་ཚུད་མེད་སེམས་ཀྱིས་ནི།
།འབྲེན་པ་ཡོངས་སུ་གཉིས་བར་བྱ། །རྟག་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །བྱམས་པ་འདི་སེམས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་

ལ་ནི་ཞེན་མེད་པར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་གྱིས། །འདི་འབྲའི་ཚོས་ནི་སྦྱོབ་བྱེད་ན། །ལྷུང་
དུ་གཟུངས་ནི་འཕྲོག་འགྱུར་བས། །མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་ལས་སྦྱེ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འདི་དོ་བོ་ཉིད། །འཕེལ་ཞིང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ལྟར། །

{@174B} ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་འགྲིབ་པ་མེད། །ངས་ནི་ཤེས་རབ་སྟོབས་ངག་གིས། །བསྐྱེད་པ་ཆད་མེད་
གྲངས་མེད་དུ། །ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཤམ་གྱུར་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་བཤམ་པ་ཞེས་མི་བརྗོད། །སེམས་ཅན་ཉིད་ནི་ཇི་སྟེད་པ། །ཐམས་ཅད་མི་
ལུས་ཐོབ་

གྱུར་ཏེ། །ཀུན་གྱང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ནི། །མང་ཐོས་ཀུན་དགའ་བཞིན་གྱུར་ཀྱང་། །གཟུངས་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་ཚོས་བཤམ་གྱང་། །དེ་ཡི་ཤེས་རབ་གཏུགས་མི་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པ་མཚུངས་མེད་

པས། །ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ཆད་ཀྱང་མེད། །ནམ་མཁའ་སྦྱེ་འབྱུང་མེད་པ་ལྟར། །མཁྱེན་པ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ལོ། །ཀྱུ་ཡིས་ཆུ་ནི་མ་བླངས་
པར། །ཆར་ཆེན་དག་ནི་འཕེབས་བྱེད་པ། །ཆུ་དེ་ལ་ནི་གནས་མེད་ཀྱང་། །ཆར་འབབས་བཤམ་མཐར་ཐུག་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

འང་དེ་བཞིན་དུ། །གཟུངས་འདི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། །ཚོས་རྣམས་ལ་ནི་གནས་མེད་ཀྱང་། །རྟེན་དེ་བཤམ་ན་ཟད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་མང་
ཐོས་བཅའ་བར་བྱ། །བཅའ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་བྱ་སྟེ། །ཚོས་དམིགས་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་ན། །མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་ལས་སྦྱེ། །བྱམས་

པས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཁྱབ་སྟེ། །སེམས་ཅན་མཚན་མ་ནི་བྱེད་ཅིང་། །ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་འདྲ་ནི་བྱེད་ན། །མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་ལས་སྦྱེ། །མང་དུ་
ཐོས་པ་འདི་ལེ་ཕུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་

དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ནི་སྤྲོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་དོན་གྱི་ཚུལ་རབ་ཏུ་སེམས་པར་བྱེད་གྱི་འདི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་

ཆོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོག་སྲུབ་ཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བདག་གི་ཡིད་དང་མི་འགལ་བའི། །མ་ཐོས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །དོན་གྱི་ཚུལ་ནི་
སེམས་བྱེད་གྱི། །

{@175A} ལྟ། ཆོས་མིན་ཞེས་ནི་སྒྲུམ་མི་བྱེད། །གལ་ཏེ་སྤྲོད་པའི་ཆོས་ཐོས་ན། །རྟག་ཏུ་དོན་ཚུལ་ཆོལ་བྱེད་པས། །དེ་སྤྱིར་ལེས་རབ་འ
ཐེལ་འགྱུར་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་དེ་ནས་སྤྱོ། །མ་ཐོས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །དོན་གྱི་ཚུལ་ནི་ཆོལ་བྱེད་པས། །བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་མི་ལྷོག་
ཅིང་། །

ལེས་རབ་དག་ནི་འཐེལ་བར་འགྱུར། །མ་ཐོས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །རྒྱལ་པོ་པའི་སེམས་མི་འབྲང་། །གཡོ་སྤྱོད་དག་གྱུར་སྤྱོད་མི་བྱེད།
།གཡོ་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་ན། །མ་ཐོས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །དེ་ཡི་དོན་ནི་ཆོལ་བྱེད་པས། །སྤྲོན་ཆད་ཐོས་པར་མ་གྱུར་གྱང་། །ཅི་གཅིག་ཏུ་
ནི་སེམས་

པར་བྱེད། །གང་ཟག་དེས་ནི་ཆོས་ཐོས་ཆོ། །ཡང་དག་ཆོས་ནི་ཐོས་འགྱུར་ཞིང་། །རྟག་པར་སངས་རྒྱས་མང་མཐོང་བས། །བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་
ལྷོག་མི་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་ནས་གྱང་། །ཚུལ་བཞིན་ལྷུ་བ་ལྷུ་བྱེད་པས། །ཉན་ཐོས་དག་གིས་ཐོས་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་

དག་འབར་འགྱུར། །འདི་ནི་དོ་མཚར་རྒྱད་ལྡན་པས། །འདི་འདྲའི་ལྷུ་བ་ལྷུ་བར་བྱེད། །བདག་ཅག་བསམ་པ་འདྲ་ཡོད་མིན་ན། །དངོས་པོ་འདི་
ཐོས་ཅི་སྒྲོས་ཟེར། །ཉན་ཐོས་དོ་མཚར་བརྗོད་པས་ན། །ལྷ་སྤྱོ་ཐམས་ཅད་དག་འབྱུར་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་འགྱུར་པ། །འདི་
ནི་

མང་ཐོས་འབྲས་བུ་ཡིན། །ལྷུ་བ་གང་ཡོད་ལྷུ་བ་པའི་ཆོ། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་ལན་འདེབས་པས། །འཁོར་འདྲུས་མང་པོ་ཆོང་མེད་པ། །ཐམས་
ཅད་ཐན་པ་ཆེ་བོ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལན་འདེབས་པ། །མང་ཐོས་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །འཁོར་མང་ཆོད་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
།

སྤྱི་མཆོག་མིག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གང་པོ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ངེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྡོན་མ་ཐོས་
པའི་ཆོས་ཐོས་པར་གྱུར་པ་ན་མངོན་པར་ཡིན་ཆེས་པས་དང་དྲུ་ལེན་ཅིང་འགལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་དྲུ་བསམས་ནས་འདི་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲུབ་མི་བྱེད་ན། །ངེས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་པོ་སྟོན་འདས་པའི་བསྐལ་པ་
གངས་མེད། ཚད་མེད། དཔག་ཏུ་མེད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡང་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་

{@175B}རྫོགས་པ་འི་སངས་རྒྱལ་འི་གཤམ་དང་ཞབས་ལྷ་ལྟ་བུ་པའི་བར་ག་ཞེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁུན་པ། རྩིས་བྱ་འདྲུལ་བ། ཁ་ལོ་
རྒྱུར་པ་བྱ་བ་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་པ། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་
ཏཱ། །གང་པོ་བཙུང་མ་

ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲ་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྤྱི་ཚོའི་ཚད་ནི་ལོ་བྱེ་བ་ཤྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །པཅོམ་ལྷན་འདས་དེར་
 ི་འཁོར་འདུས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཉལ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གང་གྲུའི་སྤྱད་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་བྱེ་མ་སྟོན་ཚོས་རྣམས་ལ་ལོན་པ་མེད་ཅིང་ཟག་
 པ་ཟད་ནས་ཐེམས་

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སྟག་བྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་གྲུང་དེ་བཞིའོ། །ཀུན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་ནི་ལོ་དྲུག་ཁྲིར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་

ལྷ་ཉེ་བའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཐམས་ཅད་རྩྭ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དམ་པའཆོས་བསྐྱེད་བའི་སྒྲིང་འཛིན་བྱའི་
སྒྲིང་བྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཀློག་དུ་ཁྲུབ་པར་གྱུར་པས་འཛིན་བྱའི་སྒྲིང་རེ་རེ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རེ་རེ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །གང་
པོ་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་ཉྑལ་ཐོས་རྣམས་ཁད་གྱིས་ལེ་ལོ་དང་།
སྟོམས་ལས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་འདི་རྣམས་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་དག་ཁ་ཏོག་དུ་འདོན་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པ་

ཉིད་དང་ལྷན་པའི་མདོ་

སྟེ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་གྱི་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་
བསྐྱུག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེའི་བསྟན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་

བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མདོ་སྟེ་བྱེད་ཁག་ཁྲི་གསུམ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་ཅུ་ཙམ་བརྒྱད་ཡོད་དེ་མདོའི་སྟེ་རེ་རེ་ལ་
ཡང་ཆེད་དུ་བརྟེན་པའི་སྟེ་སྤྲུལ་ཁྲི་རྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཆེད་དུ་བརྟེན་པའི་སྟེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆོག་མཁན་སྤྱད་པ་བྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཁྲི་བདུན་བརྒྱ་
ཡོད་དེ། གང་པོ་དེའི་ཆོ་དེའི་

{@176A} ལྟ། །དུས་ཐམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཏུ་ཉེ་བཞག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མང་པོ་དེ་དག་ལས་མདོའི་སྟེ་དང་། ཆེད་དུ་
བརྟེན་པའི་སྟེ་འབར་ཞིག་ལུས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆོ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་དགོས་ཤིང་མཐུ་བོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། །འཛམ་གྱི་གླིང་འདིར་དེ་
བཞིན་ག་ཞེས་

པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་མཐུས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྤྱོད་པ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཆོས་ལེགས་པར་སྟོན་པ། ཆོག་
རྒྱུན་དང་ལྷན་པ། དོན་གྱི་ཚུལ་གསལ་པར་རྟོགས་པ་དེས་རྟག་པར་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་བསྐྱུགས་པ་ལ་མོས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེས་ཆོས་

བསྐྱུགས་པར་གྱུར་པ་ན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མལ་ཆེར་སྐྱེད་པ་འདེབས་ཤིང་འགལ་བར་བྱས་པར་གྱུར་པས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་དགོས་ཤིང་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་
དེ་འདི་སྟེ་མ་དུ་འདི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདི་དག་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཐོས་པར་གྱུར་ཀྱང་མདོན་པར་ཡིད་མི་ཆོས་པས་མཉན་པ་དང་། ལེན་
པར་མོས་པ་

ཡང་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པས་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་འགལ་བར་བྱས་ནས་སྐྱོན་འབྱིན་པར་བྱེད་
པས་འདི་སྐད་དུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཅག་
གིས་སྟོན་ཆད་

ནམ་ཡང་སྟོན་པ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་མ་ཐོས་ལ། །གཞན་ཡང་དགོས་ཤིང་གནས་བརྟན་ཆུན་རབས་གང་ཡང་སྟོན་
པ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་དེ་ཐོས་པར་མི་སྤྱོད་པས་སོ་ཞེས་དགོས་ཤིང་མང་པོ་དེ་སྐད་ཀྱང་ཟེར་ལ། མདོའི་སྟེ་དང་། ཆེད་དུ་

བཟོད་པའི་སྒྲེ་

ཅམ་ལས་མ་ལུས་པས་དང་བདག་ཅིད་ཕྱིར་གཅིག་ཕུ་གནས་དབེན་པར་མི་འགྲོ་སྟམ་མོ། །གང་པོ་ཚོས་སྤྱོད་དག་སྤྱོད་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་དེ།
དེ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་གཅིག་ཕུ་རི་ཕྱག་དབེན་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚོ་འཇོམ་བུའི་གླིང་ན་བསྐྱལ་པ་ཆགས་ཚུན་ཆད་གྲོང་ཁྱིམ་
ཆེན་པོ་ཆུར་

དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ། ཞེད་དུ་དཔག་ཚད་བདུན་ཡོད་ཅིང་རབ་ཏུ་མཛོས་པར་བྱས་པ། ལམ་སྲང་རྣམས་ཐང་ཀར་འབབ་པ། སྤྱོ་པོ་
མང་པོས་གང་བ། ལོ་ལེགས་ཤིང་བདེ་བར་གྱུར་པ་དུག་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིས་ཡང་གྲོང་ཁྱིམ་ཆུང་དུ་ཁ་ཅིག་ནི་
དཔག་ཚད་

{@176B}བདུན་ཡོད་པ། ཁ་ཅིག་ནི་དཔག་ཚད་དུག་དང་། ལྷ་དང་། བཞི་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་ཡོད་པ་ནང་གི་ཆུང་བའི་ཚད་ཀྱང་།
དཔག་ཚད་གཅིག་ཡོད་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་འཇོམ་བུའི་གླིང་ན་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ན་ཁྱིམ་བདག་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་

ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་བུ་ནི་མ་རྩ་ལུ་མ་ཉ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་དེའི་བུ་དེ་དབེན་བཞག་གནས་པ་ལས་ལྷ་ཞིག་འོངས་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་
སྤྲུལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནན་ཏན་ཚོས་དག་ལ། བཙུངས་ནས་ཚུལ་བཞིན་སོམས་ཤིག་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། །ཁྱོད་འཚང་རྒྱ་
བར་ལུང་

སྟོན་ཏོ། །གང་པོ་ལྷ་དེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྤྲུལ་ནས་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་དེ་ཕའི་བྱུང་དུ་སོང་ནས་རྒྱུ་པ་ལ་
མགོ་བོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། འདི་རྒྱུ་དུ་བདག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ལ་
ཚངས་པར་ད་

པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ཤེས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲུལ་པ། ང་ཡི་ཁྱིམ་ན་རིན་ཆེན་མང་། །གསེར་དངུལ་དག་ནི་
ཚད་ཀྱང་མེད། །འཇོམ་བུའི་གླིང་ན་མེད་པ་གྲུག། །ང་ཡི་ཁྱིམ་ན་ལྷན་བར་ཡོད། །ངས་ནི་རིན་ཆེན་བཙུངས་བཤམ་དང་། །བྱུ་འདོད་དོ་ཕྱིར་བཙུངས་
བཙུངས་

ན། ཅི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བྱེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་སྒོ་དེ་ལ་དག་པ་བར་བྱེད། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་ཆོག་མཁན་སུ་བཅད་དེ་ཕ་ལ་སྒྲིམ་པ།
བདག་ནི་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཆོལ་མོས། །བཙུང་ནས་ཡང་དག་ཚུལ་བཞིན་སེམས། །འོངསོ་ད་ཚུང་བར་མི་དག་པ་བས། །འཇིག་རྟེན་འབྲེན་པ་བྱེད་
པར་

དག་པ། །ཁྱིམ་གྱི་རིན་ཆེན་མི་དགོས་པས། །བདག་ནི་འདོད་པ་ཉུང་ལ་མོས། །ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ནི་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མོས་པ་
ཡིན། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་དགོན། །ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་རབ་ཏུ་དགོན། །དེར་བདག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བྱེད་ན། །ཅི་འི་ཕྱིར་ན་

གཏང་བར་བྱ། །གང་པོ་དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་ཕའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཆོག་མཁན་སུ་
བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲིམ་སོ། །ཕ་ནི་བྱེད་པ་འབྲུམ་ཡོད་ཅིང་། །མ་ནི་བྱེད་པ་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། །དེར་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས། །གང་གིས་ཀྱང་
ནི་

{@177A} ༣༡ །བརྟག་མི་རྣམས་། །དེར་བདག་ལུས་སྟོག་པ་མ་དང་། །གཉེན་འདབ་ཀྱི་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མི་སྤོང་
བར། །རབ་བྱུང་དེ་པ་གཉེར་བར་བྱེད། །གང་པོ་དེ་འི་ཆོ་ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་ཆོག་མཁན་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ།

ཆོས་སྒྲིབ་པའི་དགེ་སྤྱོད་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་ཆོས་མཉན་པ་གཉེར་བར་གྱུར་པ་དང་། །དེ་ནས་དེ་འི་ཆོ་ཆོས་སྒྲིབ་པ་མཐུ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལྟ་ཏེ་ཏས་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་
མདོ་སྟོན་ཐོས་པར་གྱུར་

ནས་ཆོས་སྒྲིབ་པ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟོན་སྟོན་ཆད་མ་ཐོས་ན་མདོ་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སུས་ནི་
སྟོག་པར་བྱེད། །སུས་ནི་འདྲེན་པར་བྱེད། །སུས་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་འཇོག་པར་བྱེད། །གནས་གང་དུ་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར། །མཐུ་ཆེན་

ཐོབ་པས་སྒྲིམ་པ། །བདག་གིས་སྟོན་གྱི་ཆོ་རབས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་བཅས་
ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བས་གྱི་མཐུའི་དབང་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟོན་ཐོབ་མོ་རང་གི་རང་གིས་སེམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་
ཏོ། །གང་པོ་

དེ་འི་ཆོ་དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལྟ་ཏེ་ཏས་སྟོན་པ་ཐོས་ནས་ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དེ་རྗེས་སུ་བསམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་སྤྱོད་པས་

ཞེས་རབ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྲུལ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་དྲི་བ་དྲིས་པ་དང་། མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་རྗེས་
སུ་

ལན་ཡང་དག་པར་བཏབ་ནས་འདི་སྐད་དུ་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་གིས་
དངོས་པོ་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ལྟས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
ཡང་དག་པར་ལན་

བཏབ་པ་དགོས་པ་དེས་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྤྲིས་སོ། །གང་པོ་དེའི་ཆོ་།

{@177B} །དགོས་པ་མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏས་ཆོས་སྤྲུལ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་དྲིས་པ་

དང་། མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པས་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་གིས་
དངོས་པོ་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཡང་དག་པར་བཏབ་པ་
དགོས་པ་དེས་

ཐོས་ནས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྤྲིས་སོ། །གང་པོ་དེའི་ཆོ་དགོས་པ་མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏས་ཆོས་སྤྲུལ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
སྤྲིས་སོ། །ཀྱེ་སྤྱི་བུ་དམ་པ་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ལྟས་པ་དང་། ལན་འདེབས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལན་དུ་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་།
མཐུ་

ཆེན་ཐོབ་པས་སྤྲིས་པ། དངོས་པོ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་དག་པ་བས་དངོས་པོ་འདི་མ་དྲི་བར་ཞོག་ཤིག་། གཤམ་ཡང་གང་ལུས་ཀྱི་ཆོས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་དག་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་
དུ་མ་

རྩུ་ལུ་མ་ཏས་ཀྱེ་སྤྱི་བུ་དམ་པ་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ལྟས་པ་དང་། ལན་འདེབས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལན་དུ་ཞིག་ཐོས་པར་
གྱུར་། མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པས་སྤྲིས་པ། དངོས་པོ་འདི་མ་དྲི་བར་ཞོག་ཤིག་། གཤམ་ཏེ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་གྱུར་ན་དེད་ཁྱོད་ལ་དཔེས་ཉེ་བར་མཆོན་
པར་བྱ་སྟེ།

སྒོ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་དཔེས་ཏེ་བར་མཚོན་ན་རབ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་བདག་གིས་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཐོས་པ་ནི་ས་ཚོན་པོའི་རྣམ་པ་བས་ཆེས་མང་ངོ། །དགེ་སློང་གལ་ཏེ་སྒོང་གསུམ་གྱི་སྒོང་།

ཆོན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའམ། འདྲུ་ཤེས་ཅན་ནམ། འདྲུ་ཤེས་མེད་པའམ། འདྲུ་ཤེས་མེད་འདྲུ་ཤེས་མེད་མིན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མའི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་།

{@178A} ༣༡། །དང་ལྡན་པར་གྱུར་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་ལུན་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་གཅིག་ལ་གང་གཞི་གྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་དྲི་བ་སེ་སོ་ནས་མི་འཐུན་པ་དག་དྲིས་པར་གྱུར། དགེ་སློང་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་།

པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་བར་དུ་དྲི་བ་མང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དྲིས་པར་གྱུར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་གཅིག་ལ་གང་ཟག་དེ་སྟེད་ཀྱི་དྲི་བ་ཐ་དད་ཅིང་མི་འཐུན་པ་ཐམས་ཅད་དྲིས་པར་གྱུར། དེ་བཞིན་དུ་།

གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེད་ཀྱི་དྲི་བ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་བར་དུ་དྲིས་པར་གྱུར་ན། འདི་ཇི་སྟེ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་དག་ཅི་མང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་འམ། སྒྲས་པ། དེ་ཤིན་དུ་མང་བས་དཔེར་སྒྲ་བ་།

ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུ་ཆོན་ཐོབ་པས་དགེ་སློང་མ་རྩ་ལྷུ་མ་ཏ་ལ་སྒྲས་པ། བདག་གིས་དེང་སྟོང་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲས་པ་ཡིན་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་མ་ཟ་ཤིག་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་བར་དུ་ཐེ་ཆོམ་དྲིས་པ་།

བས་བདག་གིས་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཐོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལན་བཏབ་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། རྩ་དང་། བཅུ་དང་། ཉི་ལུ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། རྩ་བཅུ་ནས།

བརྒྱ

དང་། སྒོང་དང་། ཁྱི་དང་། འབྲུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དག་སྒོང་བདག་གིས་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་ན་བསྐྱང་བའི་མིང་དང་།
ཡི་གེ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོད་མེད་པ། མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་གངས་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་
གྱུར་ཀྱང་བདག་

གིས་མ་ལུས་པར་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ནས་ཡོངས་སུ་བཟུང་དོ། །དག་སྒོང་བྲིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་གཅིག་ཏུ་འདུས་
པར་བདག་གིས་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཡང་དག་པར་གསུང་བའི་
ལམ་གྱི་ཆོག་དང་

{@178B} སྒྲིའི་ཆོག་དང་། རྒྱལ་རྒྱུའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་དང་། རྗེ་རྟ་བུའི་ཆོག་དང་། རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཆོག་དང་། མི་གཡོ་
བའི་ཆོག་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོག་གང་ཡིན་པའོ། །དག་སྒོང་སྒོ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་མེད་པའི་སྒོ་དག་

ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་དེས་གཞི་བྱེད་པས་ཐམས་ཅད་སྒོ་དེར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །མདོའི་སྤྲེ་དང་། ཆོད་
དུ་བཟོད་པའི་སྤྲེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་དེར་ཞུགས་ནས་ཡི་གེ་གཅིག་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒོང་དེ་བཞིན་
དུ་གཟུངས་

ཀྱི་སྒོ་བདུན་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགུ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ།
།ཐམས་ཅད་གྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཟུངས་ཀྱི་ཁ་དོག་བརྒྱད་ཁྱི་ཡོད་དོ། །ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་གཟུངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མིང་

གང་ཡིན་པ་ཡང་བདག་གིས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །གཟུངས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་མིང་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིང་ཉིས་བརྒྱ་དང་། མིང་
སུམ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ནས་མིང་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོད་པའི་བར་དག་ཀྱང་བདག་གིས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །འཇམ་བུའི་གླིང་ན་ཡོད་པ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་
ུ་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཞིང་ཁམས་ལས་འདས་པའི་བར་དག་ན་ཡོད་པའི་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། མིང་ཐ་དད་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གིས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པའི་མཐུས་ཚེས་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་གཞི་དང་། དྲིས་པ་དང་། ལན་གྱི་བྱེད་གཞི་སྟེད་ཡོད་པ་

རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྱི་མཐུས་བདག་གིས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །གང་པ་དེའི་ཆོད་གོ་སྟོང་མ་རྩ་ལྷུ་མ་ཏས་ཚེས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲིས་སོ། །སྤྱིས་བྱུང་མ་པ་སྤྱོད་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྒྱུ་དུ་

ག་ཤེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་བདག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་གནང་བར་མཇུག་དུ་གསོལ། བདག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྤྱང་ཞིང་ཆོས་མཉམ་པར་འཆོལ་

{@179A} ལྟ། འཇོ་ཤེས་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པས་སྤྲིས་པ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་གྱི་དགོ་སྟོང་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། དགོ་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་མེད་པས་སྟོང་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག །མ་རྩ་ལྷུ་མ་ཏས་སྤྲིས་པ། བདག་གི་དེད་ཕྱིན་ཅད་དགོ་བའི་

ཆོས་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་དེ་གཉེར་བར་བབྱིད་པས་ལེ་ལོ་མི་བབྱིད་དོ། །གང་པོ་དགོ་སྟོང་མ་རྩ་ལྷུ་མ་ཏས་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྒྱུ་དུ་འཇུག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ཆོས་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རྗེས་སུ་བསྤྱང་བ་བྱས་ཏེ་སྟོན་མ་ཐོས་

པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་མཉམ་ཏོ། །གང་པོ་དེའི་ཆོད་གོ་སྟོང་མ་རྩ་ལྷུ་མ་ཏས་སྤྱོད་ཐོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱོད་དང་། བསྟན་བཤུར་བྱས་ཏེ་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བཟླ་དཔར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་

ཆོད་གོ་སྟོང་མ་རྩ་ལྷུ་མ་ཏས་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྒྱུ་དུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་གཟུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་ཀུན་དུ་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་བསྟན་པ་ཡང་རབ་རྩ་བཟླ་དཔར་གྱུར་ཏོ། །གང་

པོ་དེའི་ཆོ་དགོས་སྒོར་

མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏ་ས་སྒྱེ་བོ་མང་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྒྲིབ་མཐུ་
ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དང་། རིམ་གྲོ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱད་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། གང་པོ་ཆོས་སྒྲིབ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ཡང་དགོས་སྒོར་མ་
རྩུ་ལུ་

མ་ཏ་ས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་བ་བྱས་པས་ཕྱིས་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྒྱུ་དག་ཏུ་སོང་ནས་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་བསྐྱེད་པས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག

པར་བཤད་དེ། གུན་རྒྱ་ཆེར་རབ་རྒྱ་སྤེལ་རྒྱུ་། གང་པོ་འདི་ལྟར་དགོས་སྒོར་མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏ་ས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྟག་པར་ཆོས་སྒྲིབ་མཐུ་
ཆེན་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྱིས་ཀྱང་རྟག་པར་གསལ་དུ་ཐུག་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་གྱི། བཅ་
ཡང་སྒྲོས་བུ་སྒྲིས་པར་མ་གྱུར་

{@179B} རྟོ། གང་པོ་ཆོས་སྒྲིབ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ཡང་དགོས་སྒོར་མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏ་ས་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
ཆོད་མེད་པ་སྟེད་འཕགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་ནས་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་སྟེད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་
བཀོད་དོ། གང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་

དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་ཆོས་སྒྲིབ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་འོང་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་གཞན་ཡིན་སྟེ་
དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། གང་པོ་དགོས་སྒོར་མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏ་ས་ཡང་ཆོས་སྒྲིབ་ཡང་
དག་པར་བསྐྱེད་པ་

ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། གྲོགས་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འོག་གི་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པ་དེ་
བཞིན་ག་ཤེས་པ་འཁོར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་ཁྲུས་པ་དང་། དེའི་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱགས་པ་ལན་བརྒྱ་
སྟོང་དུ་མ་བཟོད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིང་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་
དག་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་

ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཁྲུགས་
པར་གྱུར་ཏོ། །ཁང་པོ་དག་སྟོང་མ་རྩ་ལྷ་མ་ཏ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་རབ་ཅེས་བྱ་བ་དང་ཕྱད་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ཡང་དག་པར་ཁྲུས་པ་དང་། དེའི་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་
ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱགས་པ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་བཟོད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིང་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་
སྡེ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །

མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
ནས་ཡང་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་རབ་ལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཕྱད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་
ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་

{@180A} ༡༡། ཡང་དག་པར་ཁྲུས་པ་དང་དེའི་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱགས་པ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
མ་བཟོད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །མདོ་སྡེ་འདི་དག་ཡང་དག་པར་བ
སྟན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཚད་

མེད་པ་སྟེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཚངས་པའི་དབྱངས་ཤེས་བྱ་བ་དང་ཕྱད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ཡང་
དག་པར་ཁྲུས་པ་དང་།

དེའི་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

ཇོགས་པའི་བྱང་

ཚུབ་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགོས་ལྡན་མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་དང་ཕྱད་ནས་
མདོ་སྤེམ་མང་པོ་ཞུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་ནས་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ངས་

གལ་ཏེ་བསྐྱལ་པ་འཕམ། བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བཞེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་མང་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་དང་། སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཅིག་
སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་པ་དེ་དག་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་པོ་དགོས་ལྡན་མ་རྩུ་ལུ་
མ་ཏས་ཇི་

ཅོམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མངོན་དུ་བཞུགས་པ་འཕམ། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་གྲུའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་གྱི་བསྟན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་ནི་བཞེད་གྱིས་གྱང་མི་ལང་རོ། །གང་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཐོས་ནས་དོན་གྱི་ཚུལ་ཡིད་ལ་སེམས་པར་བྱེད་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་པོ་ཁྱེད་གྱིས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དགོས་ལྡན་མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏས་ཆོས་སྤྲོ་བ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལས་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་
ཐོས་ནས་

{@180B} དོན་གྱི་ཚུལ་གྱི་རྟེན་སུ་འབྲངས་པར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཡིན་སྟེ་སྟེ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟད་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཀུན་ཐོབ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དགོས་ལྡན་མ་རྩུ་ལུ་མ་ཏས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་མཉན་
ནས་དོན་གྱི་རྟེན་སུ་འབྲང་

ཞིང་ཆོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་དང་ཕྱད་ནས་མདོ་སྤེམ་མོ་ཞིན་དུ་གྲུ་ཞོམ་པ་མང་པོ་ཐོས་པ་
དང་། སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་དེད་འདི་རང་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གྱི་རྣམ་
གྲངས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་

སྤྲུག་པ་ལས་ཀྱང་ངས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེན་པས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་ལི་ཆོ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོག་སྲུབ་ཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་ཐོས་ཆོས། ཐོས་
ནས་དོན་

ཚུལ་བསམ་བྱལ། །བདག་གི་ཚེ་ཆད་མ་ཐོས་ཞེས། །དེ་རྒྱུ་དུ་ནི་སྤྲོ་མི་བྱ། །མ་ཐོས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །ཡང་དག་དྲན་པས་དོན་སེམས་ན།
།སྤྲོ་མཚོར་འབབ་ཆུ་ཤོང་བ་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །མང་དུ་ཐོས་པ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཤེས་རབ་དག་གྲང་།

འཕེལ་བར་འགྱུར། །མངས་རྒྱས་མཛད་པ་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱ་ཆེར་སེམས་ཅན་ཐད་ཡང་འདྲེགས། །མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོས་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་རབ་དག་གྲང་གྲུགས་མི་འགྱུར། །ཚོག་གི་དོན་ནི་རབ་ཞེས་པས། །ཁྱད་པར་ནང་ན་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྩོན་ཆད་མ་ཐོས་

ཆོས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་གྱི་མཉམ་པར་བྱ། །མ་ཐོས་ཆོས་ཀྱི་ཉམ་བྱེད་ན། །དེ་འདྲའི་རྣམ་སྤྲིན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །།བཅའ་ཤི་གཉིས་པ། གཞན་ཡང་
གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་གཉིར་པ་ལ་ཉི་ཏུ་འདུག་པའི་བསམ་པ་

བསྐྱེད་ཅིང་གནས་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་མོས་པ་འི་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྐྱབ་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་འི་བྱང་ཚུབ་ཡོངས་སུ་གཉིར་བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་གཉིར་ནས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་འི་ཕྱིར་བྱམས་པ་བསྐྱ
ེམ་པར་བྱའོ། །འདོད་

{@181A} ༩། །ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་སྤྲུག་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཏི་ལྷག་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གང་པོ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟོན་འགྲུལ་ནི་གང་ཡིན། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟར་ན་བརྟོན་འགྲུལ་རྟོམ་པར་བྱེད་ཅིན། གང་།

པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལས་རྩང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ལམ་འདུག་པ་དག་ཏུ་རྟག་པར་
བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་ཏུ་སེམས་ན། གང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་མི་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་ལ་

ལ་ཞིག་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གསུམ། བསྐྱལ་བ་གཅིག་ལས་ཉུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱུངས་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་དཔ་དང་།

སྒྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་དམིགས་པའི་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་
མཚན་ཉིད་

དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་འདི་སྐད་
ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱུགས་
པར་འགྱུར་

ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་སྟོན་མཐོས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ། མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཅིམ་ཡང་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཕུན་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་

མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཐོས་པར་གྱུར་ན་མི་འཕུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་པར་དེའི་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནོན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་བ་
སྐྱེད་ནས་སེམས་ལ་རྒྱར་བ་མེད་པར་ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་གང་

ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཐོས་ནས་དེའི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་
ཏེ་མི་འཕུན་པ་མེད་ཅིང་

{@181B} འགལ་བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུགས་པར་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཏིང་མི་
རྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་

འདིར་གཏིང་གི་མཐར་ཐུག་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱིང་བར་གྱུར་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་བྱིང་བར་མི་
བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་འཇིག་པར་མི་བྱའོ། །སྙམ་པའི་གོ་ཆ་

བཤོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གིས་གོ་ཆ་བཤོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་འི་ཆོས་སྤང་
བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བཤོས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་འི་ཆོས་དཔའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བཤོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་འི་ཆོས་མི་དཔར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

གོ་ཆ་བཤོས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་འི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བཤོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་འི་ཆོས་བསྐྱོག་པ་འི་
ཕྱིར་གོ་ཆ་བཤོས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་
དག་པའི་བརྩོན་

འགྲུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་གཉིས་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ལས་ཕྱིར་ཁྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་འི་ཆོ་བ་ཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོག་སྒྲུབ་བཅད་དེ་
བཀའ་སྒྲུབ་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཉིས་པ། རྟག་པར་བརྩོན་འགྲུས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །དོན་གྱི་ཚུལ་ནི་སེམས་བྱེད་པ། །སྤྲུལ་ཡི་རྗེས་སུ་ཡོང་མི་འ
བྲང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོག་མི་འབྲང་། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་ཞེས་པའི་ཕྱིར། །དགེ་བའི་ཆོག་ནི་ཆོལ་བར་བྱེད། །བསྐྱུལ་པ་

དག་ནི་གངས་མེད་པ། །བྱེད་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་ནི། །ཉིན་མཚན་རྟག་པར་འདུག་གྱུར་ཏེ། །སེམས་བསྐྱེད་དཀའ་བར་བོད་ཀྱང་། །སྟོན་ཆད་
མ་ཐོས་མདོ་སྤྲེང་ག། །ཡིད་མི་ཆེས་ན་བརྩོན་འགྲུས་མིན། །དོན་ཟབ་གཏིང་ནི་གང་རྟེན་པ། །ལེ་ལོ་ཅན་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་བརྩོན་འགྲུས་

{@182A} ༣༡། །གང་ཡིན་པ། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟུགས། །འཇིག་རྟེན་གཏིང་ནི་མི་རྟེན་པ། །དེ་གཏིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་རྟེན། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་ཅིང་བྱིང་གྱུར་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་བྱིང་མེད། །བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ནི། །སྟོང་
དཔེན་

བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བར་བྱེད། །སྟོང་པའི་ཆོས་ལ་འཇིག་མེད་པས། །ཁྲོག་ཅིང་བྱིང་བར་གྱུར་པའང་མེད། །བདག་ཆོས་མཚན་ཉིད་གནས་པ་ལས།
།དེ་ཕྱིར་འཇིག་བྱིང་རབ་ཏུ་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཇིག་འཐོར་བ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཞེས་བྱ། །ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་གང་སྐྱེད་

པ། །མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་ཏུ་འགྲུབ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་མཁའ་པར་བྱ། །སྟེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་ལ་

མཁས་པར་བྱ། ཁམས་བཅུ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པར་བྱ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱ། སྤྱི་ལོ་

ལྔ་དང་། སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅུ་བརྒྱད་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་
པར་གྱུར་ན་གནས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
སེམས་ཤིང་རྣམ་

པར་རྟོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །མི་སེམས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཅིང་འཇིག་
ཆོག་ལ་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་འདུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོག་ལ་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤངས་པོ་
ལྔ། སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སྟོང་པར་ཤེས། །ཁམས་ནི་བཅུ་བརྒྱད་རབ་འབྱེད་ཅིང་། རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ལྔ་ཕྱང་རྗེས་སུ་
མི་

འབྲང་ཞིང་། །ལུས་ནི་མི་བདེན་ཉིད་དུ་རིག། ཕྱི་ནང་སྤྱི་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རང་བཞིན་དག་ནི་སྟོང་པར་ཤེས། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
ཤེས་ནས་གྱང་། །གཞན་དག་ལ་ནི་སྟོན་བྱེད་པས། །དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་
གང་

{@182B} པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདུལ་བ་ཡང་དག་པར་བ་
སྟན་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་སྟོབ་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
སྟོབ་པར་བྱེད་ཅི་ན། ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་པ་ཞེས་བྱ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཤེས་པ་དེས་ནི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་

པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་
པ་གང་

ཡིན་པའོ། །གང་པོ་ཅི་འི་ཕྱིར་ནང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ནང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ཅི་མ་དུ་མྱོང་བ་དང་བཅས་པ་འདོད་ཆགས་པར་བྱ་བའི་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ།
ནང་གི་ལུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་མིང་ཅི་མ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་
མིག་གོ།

འདི་ནི་རྣ་བའོ། །འདི་ནི་སྣ་འོ། །འདི་ནི་ཕྱེ་འོ། །འདི་ནི་ལུས་སོ། །འདི་ནི་ཡིད་ངོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་ནང་ཞེས་བྱ་འོ། །ཆོས་
དེ་དག་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནང་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་སྐད་དུ་བདག་གིས་མིག་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་འོ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་

དེ་ལྟ་བུའི་མིག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཐོབ་པར་བྱ་འོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་འདི་
ལྟར་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲིབ་ཞིང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བརྟུ་
སྦྱེད་པས་

དེའི་ཕྱིར་ནང་ཞེས་བྱ་འོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་མིག་གོ། །འདི་ནི་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་
དང་། ཡིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ནང་ཞེས་བྱ་འོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་ནང་ཞེས་བྱ་བས་དངོས་པོ་འདི་གཉིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
ཡང་མི་བདེན་

{@183A} ཨྱ། །ཞིང་སྤྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་རྩོད་པ་སྦྱེད་པར་
བྱེད་ཀྱི། །གང་པོ་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པས་ནི་འདི་དག་གཞན་མཉེན་ནས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱགས་སུ་ཆུད་པས་མངོན་པར་ཞེན་པར་
མི་མཛད་དོ། །

དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱགས་སུ་ཆུད་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་མཛད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་འདི་དག་ལ་

ཕྱགས་པར་མི་མཛད་དོ། །གང་ཞིག་ལ་ཕྱགས་པར་མི་མཛད་ཅེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་འདི་ནི་སྲིད་པ་འཆིང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཕྱགས་པར་མི་
མཛད་

ལ། མིག་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་ཕྱགས་པར་མི་མཛད་དོ། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ལ་ཡང་ཕྱགས་པར་མི་མཛད་ལ།
ཡིད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་ཕྱགས་པར་མི་མཛད་དོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་འདི་དག་ལ་ནང་ཞེས་བྲལ་པ་ཡང་

མི་དམིགས་ལ། ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྲལ་པ་ཡང་མི་དམིགས་པས་དེ་འདྲི་བྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་འདི་དག་ལ་ཕྱགས་པར་མི་མཛད་དོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གསུང་བ་ཡིན་པས་འདི་སྐད་དུ་དགེ་སྟོང་དག་མིག་ནི་བདག་གུང་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན།

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །ཆོས་གང་ནི་མིག་ཡིན། །མིག་ནི་སྤྲི་ཡིན། ཆོས་གང་ནི་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་
དང་། ཡིད་ཡིན། ཡིད་ནི་སྤྲི་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གང་པོ་མིག་གུང་དང་སེ་སོར་རབ་ཏུ་བརྟགས། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་གུང་དང་སེ་སོར་བརྟགས་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་ལེན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། གང་གིས་ཇི་ཅུ་འདྲེ་ཆོས་ལ་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་དེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་བྱེད་

ལ། སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་བྱེད་ནི་བདེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་འདྲི་བྱེད་གང་པོ་ཇི་ཅུ་འདྲེ་ཆོས་ལ་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། གང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པས་གང་པོ་འདི་ནི་མིག་སེ་སོར་བརྟག་
པ་དང་། རྣ་བ་དང་།

{@183B} ལྷ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་འཇུག་པའི་གནས་མེད་པར་སེ་སོར་བརྟག་པ་ཞེས་བྲལ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། གང་པོ་གལ་
ཏེ་འཇུག་པའི་གནས་ཡོད་པར་གྱུར་ན་འབྱུང་བའི་གནས་གང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་འདྲི་བྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གུང་མིག་ནི་
སྟོང་ཞིང་བདག་དང་

བདག་གི་བ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་དེ་འབྲེལ་ན་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་གུང་སྟོང་ཞིང་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་དེ།
རང་བཞིན་གྱིས་དེ་འབྲེལ་སེ་སོར་ཉིད་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་མཛོན་པར་འདུ་བྲལ་པ་མེད་ལ་འཇིག་པ་

ཡང་མེད་

དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་པོ་ཚེས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་བྱུང་
ཡང་རུང་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚེས་རྣམས་སྐྱེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་བྲགས་སུ་ཆུད་པས་དེར་
༡.

ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གསུང་བ་ཡིན་པས་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་
བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུང་དོ། །གང་པོ་ཅི་འི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ། ཅི་འི་ཕྱིར་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་

བྱ་ཞེན། གང་པོ་ཚེས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
བྱའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། གུན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་པོ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་

{@184A} ༣༡། ཇི་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེན། འདི་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཚེས་ནི་སྟོང་པར་ཡང་ཤེས། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཤེས། སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཡིན་པར་ཡང་ཤེས། བན་པ་མཚོག་ཡིན་པར་
ཡང་ཤེས། ཡོངས་

སུ་གདུང་བ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་མཚན་མ་མེད་དོ།
།གང་པོ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་མཚན་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་དོན་མཚོག་དམ་པ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ། འཇིག་པ་མེད་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་

རོ། །གང་པོ་གང་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ནི་འཇིག་པ་ཡོད་ཀྱི། གང་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་འཇིག་པ་ཡང་
མེད་དོ། །འཇིག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་མ་
མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འཇིག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་འདྲ་སྟེ་མ་གྲུས་ལ། གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་
པ་མེད་པར་དབྱེར་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་འ
ཇིག་

པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བློན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་པོ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེད་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐང་སངས་

རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལགས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་མི་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ནོ། །

{@184B} ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་པ་ཅི་མ་དུ་བརྟེན་པར་ཟད་དེ། དེ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་རིག་
པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིར་ཕྱིར་ཞེན། ལེ་ལོ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ལ།
མཉམ་པར་མ་

གྱུར་བ་ཤི། གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རྩོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །གང་པོ་གང་དག་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ཅེན།
གང་པོ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་མཉམ་པ་ཡང་མེད།

མི་མཉམ་པ་ཡང་མེད་དེ། གང་པོ་ངས་ལམ་འདིས་བྲམ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་
ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་འདི་དག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་
ཡིན་པས་

དེ་ནི་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྲམ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ངེས་པ་ཡང་ལགས། མ་ངེས་པ་ཡང་ལགས། ཆོག་འབྱུང་དང་ཡི་གེར་ཞུགས་པ་ཡང་ལགས།
ཆོག་འབྱུང་དང་ཡི་གེར་མ་ཞུགས་པ་ཡང་ལགས། ཆོག་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ལགས། ཆོག་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཡང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་

ཆེ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཙུམ་ལྷན་འདས་དང་བདག་གིས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལས་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཐོབ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་དང་བདག་གིས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཐོབ་པས་དངོས་པོ་
གཅིག་

ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་གྱུར་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་རྟོགས་པར་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ནས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་པོ་ལ་བཀའ་བསྩལ་པ། གང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ལྟར་བ་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་

{@185A} ༡༡། །ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྡོན་འདས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་
རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྲས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་ཏེ་ཞུ་བ་དག་ཞུས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །གང་པོ་ངས་

མངོན་པར་བྲན་ཏེ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཁེང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དྲུག་ཁྱིམ་བརྒྱུད་སྟོང་ལས་མདོ་
སྡེ་འདི་ཐོས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུམ་
ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་

གིས་སངས་རྒྱུ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྡེ་འདི་སྡོན་ཐོས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ལགས་ན། ཅིའི་སྤྲད་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བསམ་པ་གཅིག་ཅིང་ཡང་མ་མཆིས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་པོ་ངས་མདོན་པར་དྲན་ཏེ་

འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྤྲུང་
ལོག་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ངས་དེང་འདིར་ཁྱོད་ཆོས་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་སྡོན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཅི་ཞིག་བཀྱིས་ན་བསྐྱེད་པ་
གཅིག་གི་བར་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྤྲུང་ལོག་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ཆེར་མ་སྤྲེལ་
བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྲུང་ལོག་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གང་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་
ན་སྤྲོ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ལོག་ཅིང་ཉམས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
པའི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འདི་སྤྲད་དུ་འདི་ལྟར་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་

{@185B} བསྐྱེད་ཅི་དགོས། འཁོར་བའི་མཐའ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་སྟེ་འགོ་བ་ལྔ་པོ་རྣམས་སུ་ཁ་བརྒྱད་ཅིང་སྤྲུག་བསྡུལ་ཆད་མེད་མྱོང་
བས་ཁོམ་པ་དང་ཕྱད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་ཕྱད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན། ཤིན་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་
ཏུ་དགོན། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་

བ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་བས་དེང་ཁྱོད་ཁོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཆུད་མ་གཟན་
ཅིག། ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་

བར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདེད་བཤང་མི་ཐོབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་རྣམས་
སུ་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་གང་ཟག་དེས་དེ་སྐད་སྒྲུབ་པ་ཐོས་པའི་དབང་གིས་སེམས་བྱིང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལས་ལྷོག་
ཅིང་ལེ་ལོས་མོས་པར་

མི་འགྱུར་ཏེ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཆོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྒྲུབ་ལོག་ནས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་མདོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་དང་།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིམ་པ་དུག་དང་རྗེས་སུ་འབྱུང་པའི་མདོ་ཐོས་པར་མ་གྱུར་ན། འདི་ལྟར་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་
པར་

མི་འགྱུར། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གང་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ཆོས་
གང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ། ཆོས་གང་ནི་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས། ཆོས་གང་ནི་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་མི་རིགས།

ཆོས་གང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཡིན། ཆོས་གང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་དག་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་སོ། །འདི་ལྟར་མི་ཤེས་ཤིང་རབ་
ཏུ་འབྱེད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རིགས་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱེད་ལ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་མི་རིགས་པའི་ཆོས་ལ་ནི་
རབ་ཏུ་བསྟན་

{@186A} ཨྱ། །པར་འགྱུར་རོ། །དེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རིགས་པའི་ཆོས་ནི་སྟན་པར་མི་བྱེད་ལ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་མི་རིགས་པའི་
ཆོས་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྟན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་ཤིང་ལོག་པར་གྱུར་པས་སེམས་ཀྱང་
ཞུམ་སྟེ།

ལེ་ལོ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་སྡོན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཆོས་གཉིས་པ་འདི་

དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྲུལ་ལོག་ནས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་

ཆོས་རྒྱལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་རྒྱལ་མོད་ཅིང་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུར་བ་དང་།
ལོག་པའི་ཐེག་པ་རྒྱལ་སུ་བྱིང་སྟེ་དྲང་དགའ་བར་གྱུར་ནས་མདོ་སྟེ་ཟེ་མོ་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་དག་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ཡང་མཛོན་
པར་

ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཅུང་ཟད་ཅིང་ཡང་མེད་ཅིང་འགལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཛོན་པར་མཛྙགས་ནས་ཡང་དགའ་པའི་ཆོས་འཇིག་པའི་ཁ་ན་མ་
ཐོབ་དག་སྟོང་བར་བྱེད་ན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དེས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱུས་རྒྱལ་དང་ཡང་ཕྱད་པར་མི་འགྱུར། དམ་པའི་

ཆོས་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱུས་རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དག་དང་ཡང་ཕྱད་པར་མི་འགྱུར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་རྟོད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་སངས་རྒྱུས་རྒྱལ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དགའ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་དགའ་པའི་ཆོས་མ་

ཐོས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དག་དང་ཡང་ཕྱད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱུས་རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་
ཆོས་དང་ཕྱད་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་རྟོད་པའི་ཕྱིར་ཁོམ་པའི་
གནས་དང་

བྲལ་ནས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་ནས་མི་དགེ་བར་
་གྲོགས་པོ་དང་ཕྱད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་ཡི་དམ་བཟེད་ཅིང་སྟོར་བར་འགྱུར་རོ།
།དེས་སྟོན་གྱི་ཡི་དམ་བཟེད་ཅིང་

{@186B} སྟོར་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྟོང་བར་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཡང་སྟོང་བར་བྱེད་པས་སྤྲུལ་
ཐེག་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསམ་པ་ཡང་གཏན་དུ་སྟོར་ནས་འཁོར་བའི་ཆོས་འབའ་ཤིགོད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆོས་པོ་འོད་པའི་ཆོས་མཛོན་
པར་སྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་པོ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྲུལ་ལོག་ནས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བར་འ

གྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གང་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ཐོས་པར་གྱུར་ཡང་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གཞན་དག་ལ་ཡང་
དག་པར་སྟོན་

པར་མི་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཞུམ་པར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་དག་འཁོར་ཆོས་ཀྱི་སེར་སྒྲ་བྱས་ནས་གཞན་དག་ལ་བསྟན་པའི་འདུན་པ་
མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་གཞན་དག་རྒྱ་ཆེར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་མི་བྱེད་ན་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་རབ་
ཏུ་ཉམས་པར་

འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མདོ་སྡེའི་ཆོས་གྲོག་ཅིང་འདོན་པར་མི་བྱེད་ལ།
ཆོས་ཀྱིས་གཞན་དག་དང་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས་གང་ཟག་དེ་ལུས་རྗེས་མཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྟོར་བར་འགྱུར་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་

བསམ་པ་ཡང་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏེ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གང་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལས་སྤྱར་ལོག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མི་དགའི་གྲོགས་པོ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་མི་བཙོན་ན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་དེ་ཡི་ཕྱིར།
།སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོར་འགྱུར། སྤྲིག་པའི་བདག་ལྟ་རབ་བསྐྱེད་ནས། མཐའ་དང་ལོག་ལྟར་གང་ལྟར་བ། ཆོས་འཇིག་སྤྲིག་ནི་བསྐྱར་

བས་ན། མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། རྩོན་གྱི་ཡི་དམ་སྟོར་འ
གྱུར་བས། དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་ཉམས། དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེ་བའི། ཆོས་ནི་ཐོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། དེ་ཡི་

{@187A} ༣༡ །སེམས་ནི་འཕེལ་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྐྱབ་པར་འགྱུར། །དམ་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། སེར་སྒྲ་གཞན་
ལ་སྟོན་མི་འོས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་དེ་ཡི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་ཕྱོག་པར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་ཆེན་གཉིད། ཆོས་འདི་བཞི་
ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཆོས་འདི་བཞི་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་སྤྲིག་པའི་ཆོས་འདི་བཞི། ཞན་ཏན་གྱིས་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །

སྒྲིབ་ཉིད་ཆོས་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟ་འི་མདོ་སྤྲོ་བོས་གྱུར་ཀྱི། །མེར་སྣང་དག་ནི་མི་བསྐྱེད་པར།
ཁོ་ཉ་ཉོན་

གཞན་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་
དང་ལྷན་ནི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་བཞིན་དུ་
དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་

ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ས་ནས་
བསམ་པ་རྣམས་མདོན་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བརྩོན་ཞིང་ལེ་

ལོ་མེད་པ་དང་། མང་དུ་བོས་པ་ལྷན་སུ་མ་ཆོག་པ་ཤིང་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ཏེ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་
བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཡོངས་སུ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་
ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་

བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བ་
སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཆོག་པ་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལྷན། །རྟན་པ་ཟབ་ཅིང་ཐག་གུང་རིང་། །བརྩོན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་རབ་

བརྩོན་ཞིང་། །མང་བོས་ཤེས་རབ་རྒྱན་དང་ལྷན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ནི། །ཆོས་འདི་བཞི་ལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི། །ཡིད་ལ་བསམས་པའི་
དངོས་པོ་ཀུན། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་ཞིང་། །ཁོ་ཉ་ཉོན་བརྩོན་འགྲུས་ལྷན་པར་བྱ། །ཆོས་རྟན་
རྒྱན་ནི་མི་

{@187B} གཙོད་ཅིང་། །རྟག་པར་མང་བོས་གཉེར་བར་བྱ། །ཁྲིམས་བསྐྱེད་ས་གནས་གཙོང་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །རྟན་པས་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བར་འ
གྱུར། །བརྩོན་འགྲུས་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲང་སྦྱོང་། །མང་བོས་ཤེས་རབ་ཆོན་པོ་སྐྱེ། །དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །དེ་འབྲའི་ཆོས་ནི་
བསྐྱེད་པར་བྱ། །དེ་

འདྲའི་ཚོས་ནི་རབ་བསྐྱབས་ན། །སྤྱི་མེད་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྔ་ན་པར་
གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚོས་སོ། །བཟོད་
པ་སྐྱོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་

འདོགས་པའི་ཚོས་སོ། །བཙུན་འགྲུས་ཚུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚོས་སོ། །མང་དུ་བོས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
ཚོས་ཏེ། གང་པོ་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྔ་ན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་
གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྲིམས་སྤང་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཕན་འདོགས་ཏེ། །བཙུན་འགྲུས་དང་ནི་
བཟོད་པ་དང་། །མང་དུ་བོས་པ་དེ་བཞི་ན་མོ། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དག་པ་གང་སྤང་བ། །སྐྱོན་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཁྲིམས་གཙང་ཕན་

འདོགས་མང་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་ཡོང་མི་དགའ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་སྐྱོམ་པ། །ལུས་ཀྱི་མཚན་དང་ཤེས་རབ་འགྲུབ།
།དེ་ཕྱིར་བཟོད་པ་རབ་བསྐྱོམས་ན། །སངས་རྒྱས་མཚན་དང་ཤེས་རབ་གཏེར། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱང་ནི་དེ་བཞི་ན་དུ། །བྱང་ཆུབ་མང་དུ་ཕན་འ
དོགས་པས།

རྟག་ཏུ་བཙུན་འགྲུས་གང་ཚུམ་པ། །བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་ཡོང་མི་དགའ། །མང་བོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པས། །བོས་ནས་ཚོས་ལ་རབ་སྟེན་
ཅིང་། །ཚོས་མིན་དག་ནི་སྤོང་བྱེད་པས། །བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་ཡོང་མི་དགའ། །ཚོས་བཞི་ས་བོན་ཡིན་པས་ན། །དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །

དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཚོས་ཀྱི་ཕན་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཚོས་བཞི་དང་ལྔ་ན་པར་གྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །ལོང་སོ་ད་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་

{@188A} ༣༡ །ནམ་ཡང་རྟག་པར་རྟེན་པ་མི་དགའ་བའི་གནས་མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར། །རྟག་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་ཕྱད་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱམས་པ་བསྐྱ
ོམས་པས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁོ་བཅད་ཅིང་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་པ་བསྒྲིམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁོ་བཅད་ཅིང་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་པ་སྒྲིམ་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་

པར་༎ བྱེད་སྒྲིམ་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ལུས་དང་སེམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བདག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན་འདི་སྐད་དུ་བདག་གིས་ནན་ཏན་བརྟན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བདེ་བ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །བདག་གིས་

བྲངས་ནས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གྲང་ནན་ཏན་བརྟན་འགྲུས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྟན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཞེས་རབ་

ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག་ཡོངས་སུ་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་པོ་དག་ལྷན་སུ་མཆོག་མས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་གང་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་

རྒྱུ་ནན་ཏན་བརྟན་འགྲུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅི་ན། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་འདི་སྒྲིམ་དུ་ཆོས་གང་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན། ཆོས་གང་ནི་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་སྟེ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཤིང་འཇལ་བར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་སེམས་ཤིང་འཇལ་བ་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ལ།

བདག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་སྟེ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་པས་ཆོས་འདི་ལ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་ལ། བདག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་དོ་སྟེ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་དང་བདག་གིས་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་

{@188B}སོ། ། །ལུས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡང་སྟོང་ངོ་སྟེ་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་

པ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སྟེ་སྟེ་སེམས་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྟོང་པ་

ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་
པའི་ཕྱིར་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་

ལྟར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་།

ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། གམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། སའི་ཁམས་ཀྱང་སའི་
ཁམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། གམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
ཀྱི་མཆོག་ཉིད་

ཀྱིས་སྟོང་པས་ཁམས་འདི་དག་ལ་ནི་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ལ་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མེད་དོ། །གང་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་ནི་སྟོང་པ་
ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་
པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་

སྟོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འ
གྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཁམས་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་

རོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་གན་གྱི་དཔའ་དང་བྱ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་

ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་

{@189A} ཅུ། རྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོང་པར་ལྟ་བའི་ཆོ་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། གང་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་

བྱམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་ཞེས་

བྱའོ། གང་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉིན་ཏུ་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གང་འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་

ཞེས་བྱའོ། །བདག་གིས་བྲང་བར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། སྐྱབས་དང་། གནས་དང་། སྤྱིང་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་ལ། ཁོང་ཁོ་བོ་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་སྟོང་པའི་བྱམས་པ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱམས་

པའི་རྒྱ་དང་། བྲལ་བའི་རྒྱ་དང་། སྟོང་པའི་རྒྱ་སྐྱེས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་སྐུ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་གིས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་
དེ་ལ་བདུད་དང་བདུད་

{@189B} གྱི་འཁོར་རྣམས་གྱིས་ཚུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་ཆོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་འཆིང་བ་ཡོངས་སུ་བཙོད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་
གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་འཐོབ་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་ལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཙུག་དེ་བཞག་སྐུལ་པ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟར་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ལ། །བདག་མེད་པར་ནི་རྟག་ཤེས་པ། །བྱམས་སྒྲོམ་སྟོང་པར་ལྟ་བར་བྱེད།
།བདག་

དང་བདག་གི་ཆོས་གཉིས་དག །ངེས་པར་ཡང་དག་དམིགས་སུ་མེད། ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པས་ན། །བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྒྲོམ་
པར་བྱེད། ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་མི་གནས་ཏེ། །མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ལམ། ཆོས་རྣམས་མི་གནས་པ་ཞེས་

བྱ། །སྤྱི་མེད་བཟོད་པ་གང་འཐོབ་པ། ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་མཆོད་ཉིད་བཟོད། ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་འགག་མེད་དོ་ཞེས། །དོན་གྱི་ཚུ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་
རྟོགས། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་དག ཆོས་འདི་ལ་ནི་སྟན་བྱེད་ན། །རྟག་ཏུ་གྲུ་ཞོམ་གཟུངས་ཐོབ་ཅིང་། །སྤྱོ་བས་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

རྟག་པར་སངས་རྒྱས་ལྡན་པར་འགྱུར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིག་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདོ། །སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་
པར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ནན་ཏན་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་
རྣམས་གྱི་མཆོད་

རྟོན་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པས་སྤྱུས་པའི་སེམས་གྱིས་མེ་ཏོག་དང་། སྒྲོས་དང་། ཐེང་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྒྲོས་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་། གཏུགས་དང་།
བ་དན་དང་། རོལ་མོ་སེལ་སྟན་དང་། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱང་གྲུ་ཞོམ་པ་རྣམས་པ་སྒྲོ་ཚིགས་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་
ཆོས་

གཉིས་པ་འདི་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོག་པ་སྤྲུལ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་ཀྱིས་སྟོན། །ཁ་དག་དང་ནི་
གཏུགས་མཆོག་གིས། །

{@190A} ལྟ། །སྤྱོད་ཆོག་མཆོད་རྟེན་རབ་མཆོད་ནས། །ཞེས་རབ་མཆོག་ནི་ཆོལ་བར་བྱེད། །བསོད་ནམས་འདི་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི། །བྱང་
བཞིན་དག་ནི་མཛེས་པར་འགྱུར། །ཁོར་སྤྲུག་རིན་ཆེན་རབ་ཏུ་མང། །འཁོར་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་ངེས་གྱུར་
ཅིང་། །

རྟག་ཏུ་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །སྤྱོད་བདག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཞིང་མཐོན་པོར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་གྱིས་བཀྱུར་བྱེད་ཅིང་།
།ལྷ་རྒྱས་རྟག་ཏུ་བྲན་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གྱིས་གྱུར། །བཀྱུར་སྟེ་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །འདས་དང་ད་ལྟར་བཞུགས་
པ་

ཡི། །མངས་རྒྱས་དག་ལ་མཆོད་བྱེད་ན། །སྤྱོད་བཀྱུན་དུ་མཆོད་པ་འཕེལ། །རྟག་པར་མི་ཁོམ་མེད་པར་སྤྱོད། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྟག་པར་བརྩོན་པའི་སེམས་གྱིས་ཆོས་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་། ཇི་ལྟར་
ན་ཆོས་ལ་མཆོད་

པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲན་པ་ཉི་ཤེས་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་དང་།
དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བརྟན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྟན་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
ནི་

གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དང་། ཟད་པའི་ཡེ་ཞེས་དང་། མི་ལྟོག་པའི་
ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །ཆོས་ཞེས་བྱའོ། ཇི་ལྟར་མཆོད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཆོས་དེ་དག་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་སྤྱོད་ཅིང་རྗེས་སུ་འ
བྲངས་

ནས་འགལ་བ་མེད་པར་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ལ་མཆོད་པ་
ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་ཆོས་ལ་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ནི་མདོ་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་

ཡིད་ལ་སེམས་པ་

དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲུང་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་འགལ་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚོས་ལ་མཚོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་ཚོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་
ཆོ་བཅོམ་

{@190B} ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་ལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། ཉག་ཏུ་མཚོན་མཚོད་
བརྩོན་བྱེད་པས། འི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་གནས། །ཟབ་མོ་སྟོང་པའི་ཚོས་ཐོས་ན། །སེམས་ཀྱིས་འགལ་བར་ཡོད་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ནི་
རྟག་མཛེས་

ཤིང་། །སློབས་པ་དག་གྱུང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ངས་ནི་འི་སྐད་བསྟན་གསལ་པའི་ཚོས། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱེད། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་

ལ་མཚོད་པ་བྱེད་པས་མེ་ཏོག་དང་། སྟོས་དང་། སྤང་བ་དང་། སྟོས་ཀྱི་བྱེ་མ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་།
གོས་དང་། བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། མལ་ཆ་དང་། ན་བའི་གསོས་སྒྲན་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་།

ཀུན་དགའི་ར་བ་དང་། འཆགས་དང་། ལྷས་ཀྱི་རྩིང་དང་། ཁྲོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་མི་དང་། འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་མཚོད་
པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤྲེལ་ཚོགས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་མཚོད་བར་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་ཚོས་བཞི་པོ་འ
དི་དང་ལྡན་པར་

གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་མཚོགས་དམ་པས། །འཕགས་པའི་ཚོགས་ནི་མཚོད་བྱེད་པས།
།བསོད་ནམས་

འདི་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི། །སྤྱོད་བཀུན་ཏུ་འོངསོད་ལྡན། །ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་རབ་མཛེས་ཤིང་། །སློབས་པ་དག་གྱུང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་
རྣམས་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཤིང་། །ཞེས་རབ་དག་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །དྲང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་མཚོད་བྱས་ཤིང་། །བདག་དང་བདག་གི་མེད་པས་

ནོ། །ཤེས་པ་འདི་ཡི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་མཆོད་པ་འཕྲོབ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །ཆོས་བཞི་དག་ལ་རྟག་བསྟེན་
ན། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཆོ་རིགས་བཅུན། །ཡོན་ཏན་དག་ནི་མངོན་ཐོབ་འཕགས། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལེའུ་སྟེགས་ལ་པོ། །

{@191A} ཨཱ། །བཅའ་ཤིག་སྤྲུལ་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་རྟག་པར་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་
ན་དགེ་བའི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་
གང་ཞེ་ན། གང་པོ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པས་བཅོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་བསྟེན་ཅིང་
བསྐྱོམ་པར་

བྱུང་། །དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཆོས་སྒྲིམ་པ་ན་གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་ན་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འ
གྱུར་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སེམས་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་འཇམ། འགྲོང་ངམ། འདུག་གམ། ཉལ་
ལམ། གཉིད་ལོག་གམ། སད་པའི་ཆོ་ཡང་རུང་སྟེ། གཅིན་གྱི་བྱམ་པ་འཇམ། དུག་གི་བྱམ་པ་འཇམ། ཁུ་ཆོན་གྱི་བྱམ་པ་འཇམ། ལྷག་དར་

རྣམས་སམ། མེ་དང་ཐལ་བ་འཇམ། བུ་ཤར་གཅིའཇམ། ཐལ་བ་ཆོ་བ་ཐོགས་པ་ཞིག་འོངས་ནས་མགོ་འི་སྟེང་དུ་བྲུགས་སམ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
ཀུན་དུ་བརྟུངས་པར་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་འཁོན་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་ཞིང་ཁོང་ཁོ་
བ་བསྐྱེད་

པར་ཡང་མི་བྱུང་། །འདི་རྒྱུད་དུ་བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་མི་བྱུང་། །གཞན་ཡང་ངན་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཏྲ་བར་མི་བྱུང་།
།སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་མི་སྒྲོང་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཡོངས་
སུ་གསུལ་

བར་བྱོལ། །གང་ཟག་དེས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་གི་ཕྱིར་གཅིན་གྱི་བྱམ་པ་དང་། རྟུག་གི་བྱམ་པ་དང་། ཐལ་བ་དང་། མེད་ག་ཐོགས་ཏེ་འོངས་ནས་
བདག་གི་ལུས་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ན་བདག་གི་ལུས་ནི་དངོས་པོ་འདི་དག་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ན་བ་དང་། གཞོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
བྱང་ཆུབ་

{@191B} སེམས་དཔའ་དེའི་ཆོ་འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མང་པོའི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སུ་ཞིག་ནི་དངོས་པོ་འདི་སྤྱིན་པར་བྱེད།
དངོས་པོ་འདི་ནི་སུ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད། དངོས་པོ་གང་ནི་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་དེས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་སྤྱིན་
པར་བྱེད་པ་ནི་སུ་ཡིན། ལེན་པར་བྱེད་

པ་ནི་སུ་ཡིན། ཆོས་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་བླ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཆོ་འདི་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་མཐོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་
རོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་སྤྱིད་པར་མི་བྱེད་དོ། །གང་པོ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་སྦྱིས་པར་གྱུར་ན། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་
ཡང་དག་པའི་བླ་

པས་འདི་སྟམ་དུ་རེག་བྱ་གང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བདག་གི་ལུས་ལ་ན་བར་བྱེད། རེག་བྱ་དེ་དག་གིས་གང་དུ་ནི་རེག་པར་འགྱུར། ལུས་ལ་
གཞོན་པར་གྱུར་ཏམ། འོན་ཏེ་སེམས་ལ་གཞོན་པར་གྱུར། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་གཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི་ལུས་ནི་རྩ་དང་། ཤིང་དང་། གྲུ་མི་
དང་། རྩོད་དང་།

གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་མེད་པ། ཞེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གྱུར་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ལ་
གཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི་སེམས་ནི་ཁ་དོག་དང་གཟུགས་མེད་པ། སྐད་ཅིག་མར་སྤྱོད་ཞིང་འགག་པ། ཐང་ཅིག་ཅིམ་ཡང་མི་གནས་པས་
བདག་གྱུར་མ་

ཡིན། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །འདི་ནི་བདེ་བའོ།

།འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བར་ཟད་པས་དེང་བདག་གིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པས་རྣམ་པར་བརྟགས་

པ་འདི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །དེང་བདག་གིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟམས་ནས་འཕགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་
བྱའི། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་དུ་
གྱུར་ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་

{@192A} ཨྱ། །བ་གང་ཡིན་པའོ། །བདག་ནི་ཐག་བསྐྱང་པའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་པ་ཡིན། མི་ཕྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སུ་དང་ཕྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཕྱད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན།

ཞེ་སྒྲུང་དང། གཏི་མུག་དང་ཕྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང། ཞེ་སྒྲུང་དང། གཏི་མུག་དང་ཕྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
ལུས་ལ་ཚོངས་པའི་ཕྱིར་དང། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་ཚོངས་པའི་ཕྱིར་དང། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་
སྤྱག་

བསྐྱེལ་སྐྱོང་བའི་ཚོ་གཞན་དག་ལ་མནར་སེམས་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་དང་ཕྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་ཚོངས་པ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང། ཡིད་དང་མི་འཕུན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་
མནར་

སེམས་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏི་མུག་དང་ཕྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་དུག་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་སྒྲོང་བར་བྱེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་མི་ད་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་
དགོས་ཏེ།

དེང་བདག་གིས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཚོས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བརྟམ་པར་བྱའོ། །སྟམ་དུ་བསམ་པར་
བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་འཕུན་པར་ཡང་དག་པར་ལྟ་བས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚོས་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ན་ཚོས་འ་
གའ་

ཅམ་ཡང་སྤྱི་ཤིང་པའམ། སྤྱི་ཤིང་པའམ། དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་ཡང་དག་པར་ཆེས་སུ་མི་མཐོང་བོ། །དེ་འི་ཚོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
གཞན་ཡང་འདི་སྣམ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མང་པོ་ལས་སྤྱི་ཤིང་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གཟེང་མ་ཉིད་ནས་སྤོང་པ་ཡིན་ཏེ།
ངས་

པར་དམིགས་སྤྱི་མཉམ་པ་ཡིན་ན། བདག་ཅིད་མྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དམིགས་སྤྱི་མཉམ་པ་དག་ལ་ལས་མཛོན་པར་འདུས་
བྱས་ནས་ཞེ་སྤར་བསྐྱེད་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤོང་བར་བྱེད། དེར་བདག་གིས་ཞེ་སྤར་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་
མཛོན་པར་

{@192B} འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མེད་པ་འི་ཚོས་མཛོན་པར་བསྐྱབས་ནས་སྒོར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བྱུང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱུང་། །དེར་བདག་གིས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མེད་པ་འི་ཚོས་

ལ་བ་ལྟ་བུར་བྱའི། མངོན་པར་འདྲ་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་བའི་ཚོས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །བདག་གིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ནུ་ཚོས་
རྒྱུ་མཐུ་བསམ་པར་བྱའི། དེར་བདག་གིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་ནན་གྱིས་ཚོས་སུ་འདྲ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ།
ཡང་དག་

པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནན་གྱིས་མངོན་པར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་དང་པའོན་དུ་འཛིན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པ་
ལ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་དང་པའོན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱི། ཚེས་རྒྱུ་མཉམ་གྱི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་གནས་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ངོ་
བོ་

གཟིང་མཉིད་ནས་མེད་པ་ས་མེ་སྒྲུབ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདེལ་རྒྱུ་ཆོས་རྣམས་ཡིད་པ་བྱས་པར་གྱུར་ན། དེའི་སེམས་
རབ་ཏུ་དཔེན་པར་གྱུར་པས་ཞེ་སྒྲུང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་འོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདེལ་གྱོ་འམ། འ
གྱུར་འམ།

འདྲག་གམ། ཉལ་ལམ། གཉིད་ལེག་གམ། སད་པའི་ཆོ་ཡང་རྩུང་སྟེ། དག་འཁེག་འོངས་ནས་སྟོས་ངོ་ཁིམ་པ་ལམ། སྟོས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ལམ། ལྷག་

སྤྲོས་སམ། མེ་ཏྲག་མཚོག་དམ་པ་ལུས་ལ་གཏོར་རམ། ཡང་ན་སྤྲོས་དང་། མེ་ཏྲག་མཚོག་དམ་པ་དང་། བེ་མོ་དོ་དང་། མེ་ཏྲག་ཙམ་

པ་ཀའི་ཐེང་བ་དང་། མེ་ཏྲག་པ་རིམ་ཀའི་ཐེང་བ་དང་། མེ་ཏྲག་མང་པོའི་ཐེང་བ་དག་གིས་ལུས་ལ་གཡོགས་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་གོས་
མཚོག་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་ཤིང་འཇམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀ་ཤི་ཀའམ། ཀྱུ་ཤི་ཀའམ། ཀྱུ་ཤི་པའམ། ཀྱུ་མ་པའམ། ཀྱུ་ཤི་ཡའམ། ཀྱུ་ཤི་ཤི་ཀའམ། ལྷོ་མ་

འམ། ཀའམ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གོས་སྤྲོས་ཤིང་འཇམ་པ་དག་གིས་ལུས་ལ་གཡོགས་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་དར་གྱི་ལྷ་ལྷེ་མཚོག་དམ་པ་
དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དག་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྲེས་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་ལྷ་ལྷེ་མེ་ཏྲག་དང་། སྤྲོས་དང་། གོས་

{@193A} ༣༡། མཚོག་དམ་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་དག་གིས་ལུས་ལ་གཡོགས་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་ལྷ་ལྷེ་ཁ་ཟས་མཚོག་དམ་པ་
བདུད་རྩི་འོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཏེ་འོངས་ནས་བྱིན་པར་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མཚོད་པ་རྣམས་སྒྲོ་ཆོགས་འདི་དག་ལ་སྤྱེད་པར
ི་བྱུང་སེམས་

བསྐྱེད་ནས་མཛོད་པར་ཞེན་པར་མི་བྱུངོ། རྒྱུན་དེས་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་དང་འཕུན་པར་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འདུལ་ཞིང་གཏམ་
སྒྲུབ་པར་ཡང་མི་བྱུངོ། རྒྱུགས་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་ཡང་མི་བྱུངོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་དག་ལ་སེམས་སྒྲོམས་

པར་བྱ་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་འདི་སྒྲུལ་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པར་ཡང་
མི་བྱ། རྗེས་སུ་ཆགས་པར་ཡང་མི་བྱུངོ། རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་སྤང་གི་དངོས་པོ་གཉི་ག་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པས་སོ། རྟེན་བདག་

གིས་དེ་དག་ལ་སྤྱེད་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱུངོ། རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ན་སྤྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤང་པར་གྱུར་པ་འདི་མཚོག་ཏུ་སྦྱི་བས་སོ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནི་རུས་པ་དང་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཐལ་ཏེ་འགོ་

བས་ཀྱུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྐྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་སྤྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛོད་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་
པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གལ་ཏེ་ཡིད་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན་ཞེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་སོ། རྒྱུ་པོ་རྣམས་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་འདོད་
ཆགས་

ཀྱི་སྤྱེད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞོད་པར་བྱས་པར་གྱུར་ན་ཞེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ཞེ་སྐྱེད་ནི་

མེད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དང་
བདག་

ནི་མེད་པས་གོས་པའི་སེམས་སྤངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་བྱའོ། །བདག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་པ་མ་ཡིན།
ཞེས་པའི་ཕྱིར་སློབ་པ་མ་ཡིན། གཏི་མུག་གི་ཕྱིར་སློབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཆེར་སློབ་པ་ཡིན་པས་ཆོས་
རྣམས་

{@193B} ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཟླས་ནས་ཇི་སྐད་བཟླས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་དཀས་ལས་དང་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཚོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དཔའི་རྒྱེན་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱས་ནས་དེའི་ཕྱིར་

རྗེས་སུ་འབྲུན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་ཞིང་མེད་པ་མི་བསྐྱེད། དགེ་བའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་ལ་ཡང་ཞེས་པ་མི་བསྐྱེད་པར་
སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཏེ་མཁར་སེམས་མེད་པར་བྱས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཡང་མི་བྱ། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
ཡང་མི་

བྱ། གཏི་མུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཡང་མི་བྱ། སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཡང་མི་བྱའོ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་པོ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་
ཆོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བཟླས་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དས་ནི་རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་
གས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་བའང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །བཅོད་པ་བསྒྲོམ་ལ་བསྐྱེད་པས་བྱས་ཤིང་། །མང་དུ་ཐོས་པ་འང་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

དས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་། །བྱམས་སེམས་ཚིག་སྟན་སྒྲུ་ལ་བསྐྱེད་གས། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་ཕན་གདགས་ཕྱིར་། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཅི་རིགས་
བསྐྱེད་གས། །དེ་རྟག་ཏུ་འདོད་ལྡན་དང་། །ཁོང་ཁོ་འཁོན་འཛིན་གཏི་མུག་ཅན། །ཕྱོད་གང་རྒྱལ་གཡོ་སྤྱོད་དང་། །འཕྲུག་ཡོང་སེམས་

ཅན་གཞོན་བྱེད་དམོན། །ལེ་ལོ་དང་ནི་སྟོམ་ལས་དང་། །བཀའ་སློམ་བདེ་སྤྱོད་དག་དང་། །བྱས་པ་མི་གཞོམ་ལམ་ལོག་ཅན། །ཉེས་པ་རྒྱུང་ལ་

ཆེ་ཁོ་དང་། རྟོན་པ་ལ་ནི་གདུ་བ་དང་། བདག་ནི་རྟོན་པར་རབ་དག་འཁོང་། གཞན་གྱི་རྟོན་པ་མི་དག་པ་། འདི་དག་ལ་ནི་ང་མི་བསྐྱུ་གས།

སྤྱོད་རྟོན་པ་བདག་འདོད་ཅིང་། གཞན་གྱི་རྟོན་པ་ཕྱག་དོག་ཆེ། གཞན་གྱི་ཁྱིམ་ལ་མེར་སྐྱ་བྱེད། འདི་དག་ལ་ནི་ང་མི་བསྐྱུ་གས། རྟོན་པ་དག་ནི་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་། རྟོན་པ་མི་དག་ནི་འཆོས་བྱེད་པ། འདི་ནི་འཆོས་བདག་མི་ན་པས། རྟོན་པ་ཆོས་ལས་ཤིན་དུ་རིང་། ལམ་གྱི་བསྐྱོམ་

{@194A} ལྟ། བདག་ལ་ནི། རྟོན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོད། འདི་ནི་ང་ལ་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། རྟོན་པ་འདི་དག་ལ་འདྲ་བསྐྱུ་གས་སུ་མེད། རྟོན་པ་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་ན། འདོད་སྤོང་སེམས་ནི་རབ་དུ་མང་། འདོད་སྤོང་སེམས་ནི་མང་བའི་ཕྱིར། རྟོན་པ་དག་ལ་གདུ་བར་འགྱུར། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་རྟོན་དུ། བཟོད་བསྐྱོམས་སེམས་ཅན་ཕན་གདགས་ཤིང་། ཁེངས་པའི་སེམས་ནི་རབ་བདུ་ལ་ནས། ལྟར་དུ་མངས་རྒྱས་བྱ་བར་གསུངས། བདག་གིས་བྱམས་སེམས་རབ་བསྐྱོམས་ཏེ། བཟོད་པས་སེམས་ཅན་བརྟེ་བར་བྱ། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་ཁོང་རྒྱུན་ལས་

བྱང་། འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། རྒྱུན་གང་གིས་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཡོད། ཆོས་དེ་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཡིན། མི་བདེན་འདྲུ་ཤེས་ཁོང་ཁོ་བསྐྱེད། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཡིན། མི་བདེན་འདྲུ་ཤེས་ཁམས་གསུམ་བསྐྱེད། ལུས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་འཆད་མི་འགྱུར། མི་

བདེན་འདྲུ་ཤེས་མི་རྟོག་ན། རྟོན་དམིགས་འདི་དག་ཡོད་མི་འགྱུར། རྟོན་པ་ཆོས་རྒྱལ་སེམས་པ་ན། རྒྱུན་ལས་བྱང་བར་རབ་དུ་ཤེས། རྟོན་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་ལྟ་བུས། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོག་པར་རུས། ཁྱིམ་སྤངས་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱུ་པ། རྟོན་པ་

རྒྱུ་དག་གིས་སྐྱུ་པ་ལ། སྤྱུག་བསྐྱུ་ལ་ཉེར་ནི་ཆོས་སྤོང་པས། ཐུན་པ་མང་པོ་རབ་དུ་བྱེད། གང་ཞིག་ཤར་རུབ་ལྟོ་བྱང་དང་། རྟོན་པ་མཆོམས་བཞི་པོ་དག་ནས་ནི། མི་གཙང་དུག་གི་བུམ་ཐོགས་ནས། མཐོ་ཡི་སྤོང་དུ་སྤྱུགས་གྱུར་ན། སྤྱུག་བྱེད་སྤྱུག་ནི་ལེན་བྱེད་ཅིས། །

བདག་ནི་ཁོང་ཁོ་ཡོང་མི་སྐྱེད། ཆོས་གང་ཞིག་ནི་བདག་ཡིན་ཞེས། བརྟགས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད། རྟོན་པ་ཅི་ཡོད་གཞོད་བྱས་ཤེས། རྟོན་སེམས་གཞན་ལ་ལྟ་མི་བྱེད། ཤིན་དུ་བརྟན་པའི་བཟོད་བསྐྱེད་ནས། བྱམས་སེམས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད། །

སྒོམ་གྱི་ལས་ལས་གྲུར་ཤེས་པས། རྣམ་སྒྲིལ་འདི་མྱོང་སྒྲུབ་དུ་སེམས། འདྲ་དུ་བྲལ་ཏེ་བཟོད་བྱེད་པས། བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། འཕྲོད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དོན་པོ་འདི། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་ངེས་པར་ལས་གྱི་རྒྱུ། ཡུན་རིང་ལོན་གྲང་

{@194B} རྒྱུ་མི་ཟེལ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་དག རྟག་ཏུ་དགོ་སྤྲིག་ལས་སྒྲོང་བས། འདྲ་བདག་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་མྱོང་ཡང་། ལས་རྒྱུ་ཡིན་པར་རབ་དུ་ཤེས། གལ་ཏེ་དན་པའི་ལས་བྱས་ན། བྱིས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཁྱུར་ན། ཅི་འདྲི་བྱིར་དོན་པོ་དན་པ་ཡིས། འདྲ་བའ་ལོ་

གཞོན་བྱས་མ། སྤྱོད་མེད་པའི་ཆོས་གཉེར་ནས། གཞན་དག་ལ་ནི་སྒོམ་བྱེད་པས། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཇི་སྟེད་པ། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཐར་བར་བྱེད། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་མེ་རྟོག་སྒོས། སྤྲོང་བ་དག་གིས་བདག་མཆོད་ཀྱང་། རྩེ་སྤྱུ་ཆགས་པ་མི་སྦྱེད་པར། མཉམ་

པར་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱབ་བྱས་མ། བྱམས་སྤང་དག་ནི་ལམ་མིན་པས། རྟག་ཏུ་བཏང་སྒོམ་སོད་པར་བྱེད། སྤྱུ་བྱིན་སྤྱུ་ནི་ལེན་བྱེད་ཅེས། ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་རྟོག་པར་བྱེད། སྤྲོང་པས་བྱིན་ཞིང་སྤྲོང་ལེན་ན། བྱིན་པ་གཉི་ག་སྤྲོང་པས་ན། སྤྲོང་ལ་བྱིན་དང་ལེན་

མེད་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལ་བདག་མེད་དོ། སྤྲོང་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་མེད། སྤྲོང་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད། རྣམ་པར་བྱང་བ་འདྲ་མེད་པས་ན། འདྲི་བྲལ་རྣམ་དག་སྤྲོང་པ་ཡིན། སྤྲོང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད། སྤྲོང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་མེད། སྤྲོང་ནི་རྟག་

སྤྲོང་མཚན་མ་མེད། འདི་ནི་རྣམ་དག་ལམ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འོངས་གྲུར་ནས། ལུས་ནི་དུམ་བུར་བཅད་གྲུར་ཀྱང་། ལས་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་རིག་པས། འདྲ་ལ་ཞེ་སྤང་ཡོང་མི་སྦྱེད། སེམས་ཅན་དགོ་སྤྲིག་སྒྲོང་བས་ན། ལས་བཞིན་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་ལེན། བདག་

ཀྱང་ངེས་པར་སྤྲུམ་འདི་སྤྲིག། སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམ་སྒྲིལ་འདི་མྱོང་སྒྲུབ། སྤྲིག་པའི་རྣམ་སྒྲིལ་འདི་མྱོང་ཡང་། ལུས་བརྟགས་གཟུགས་བརྟན་ཆུ་བུར་དང་། སྦྱོམ་སྤྱུ་ལ་པ་སྤྲིག་རྒྱུ་འདྲ། སྤྲོང་ཞིང་མེད་པས་མཐར་ཡང་སྤྲོང་། ཁ་ཅིག་ལུས་གྱི་ཡན་ལག་གཅོད། ཁ་ཅིག་རིན་པོ་འདྲེན་གྲུར་

ནས་། མཆོད་པ་དག་ནི་བྱས་གྲུར་ཀྱང་། འདག་དང་མི་དག་འཡང་མི་བྱེད། རྟེན་པ་ཐོབ་ཀྱང་དག་འཡང་མེད། ཁ་དན་བྱས་ཀྱང་ཁོང་མི་ཁྲོ། འདི་གཉིས་སྦྱིབ་པ་ཡིན་པས་ན། སངས་རྒྱུས་ཡང་དག་ལམ་མིན་སེམས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་སྤྱུག་སེམས། འདྲ་བའ་ཐམས་ཅད་

{@195A} ༣༡། སྤྲོང་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་སྤྲོང་དཔེན་བསྐྱོམས་པས་ན། སྐྱོམས་པས་ན། སྦྱིབ་པ་རྣམས་ནི་སྤྲོང་བར་བྱེད། འཕྲོད་པ་སྤྲོབས་

བཅུ་ལྔ་པ་ཞི་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འཕུལ་གནས། །ཐོགས་མེད་ཡི་ཤེས་སྤྲིང་རྩེ་ཡི། །རྩ་བ་དག་ནི་བཟོད་པ་ཡིན། །བདེན་བཞི་དྲན་
དང་ཡང་དག་སྟོང་།

དབང་སྟོབས་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཡན་ལག །ཐམས་ཅད་བཟོད་པས་གཞི་བྱེད་པས། །མཁས་པ་གང་ཞིག་བཟོད་མི་སྟོམ། །ངས་ཀྱང་བྱ་རྒྱ་མིར་
ནི། །སྤྱི་མེད་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་ཡང་། །བཟོད་པ་དག་གིས་གཞི་བྱས་པས། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་བསྟུགས། །ཁྱེད་ཀྱང་སྟོང་

བཟོད་སྤྱི་མེད་གཞི། །ཡོངས་སུ་སྟོམ་བར་བྱེད་ན་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་པས། །སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་
གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ལྡུ་པོ་དག་སྤངས་ནས་རྟག་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མོས་པས་སེམས་
ཀྱིས་

རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བར་བྱེད། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་གཞི་ལ་བར་བྱེད་པས་འདོད་པ་ལྡུ་པོ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དོ།
།རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་འདྲུ་འཛིན་རྣམས་སྤངས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བའི་རི་དང་ནགས་ཚེལ་དཔེན་པ་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་དག་བའི་ཆོས་ཆུང་
མི་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་གཉིས་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ནས་དེ་འི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོག་པས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་ལྟུང་པ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་རྟག་མོས་པས། །རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
རི་དང་ནགས་

ཚེལ་གནས་མོས་པས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་འཕེལ་བར་བྱེད། །དཔེན་བར་གནས་ལ་སྟེན་བྱེད་པས། །འདོད་ལྡའི་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་
སྟོང་། །དེ་ན་འདྲུ་འཛིན་མེད་པས་ན། །དགོ་ཆོས་རྒྱུན་ནི་ཉམས་མི་འགྱུར། །པན་ཚུན་འདྲུལ་ཁིང་གཏམ་འདྲི་དང་། །ཆོག་གིས་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་
པས། །སྟོང་

དཔེན་ཉེར་ཞེ་དཔེན་པ་ལ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟུགས། །དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །རྟག་པར་དགོན་པ་བསྟེན་བྱ་
ཁིང་། །ཁྱོད་ཁྱེད་ལ་ནི་ཆགས་མི་བྱ། །བསྟེན་ན་རྟོག་སེམས་སྟེ་བར་འགྱུར། །རྟོག་པ་ཐོབ་ན་རབ་ཏུ་དག་པ། །སྟོར་བར་གྱུར་ན་ཐུང་བ་སྟེ། །

{@195B} དེ་ཡིས་སངས་རྒྱལ་མཆོད་བྱས་ཀྱང་། མཆོད་པ་བྱས་ཞེས་མི་བཟོད་དོ། །དེ་ལྟའི་ཉེས་དམིགས་སྤྱང་འདོད་ན། རྟོན་པ་
རྣམས་ནི་སྤང་བར་བྱ། སྤངས་ནས་གནས་དབེན་རབ་གནས་ནས། སྤྱང་པའི་ཆོས་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་རྟག་པར་

ཆོས་གཉེར་བ་ཡོངས་སུ་སློབ་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཉེར་ནས་ཀྱང་གྲོག་ཅིང་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ནས་འདི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། འདོད་པ་མེད་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་
པར་

མི་བྱེད་དོ། །འདོད་ཆགས་ཉེ་བར་ནི་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེ་སྤང་གཞོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་
བར་བྱེད་ཀྱི། ཞེ་སྤང་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །གཏི་མུག་གཅོད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། གཏི་མུག་སྦྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་

གཞིལ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་པ་སྤྱོད་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་གཞོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། ར་
རྒྱལ་འཕེལ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤྱང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། བདག་དང་
བདག་གིར་

འཛིན་པའི་ཆོས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། བདག་དང་། གང་ཟག་
དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྒྲིག་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །རྟག་པར་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
ཡོངས་

སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །རྟག་པར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་
རབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ།
།ཕྱིན་

སུ་མཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕྱན་སུ་མཚོགས་པར་མི་འགྱུར་
བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཙལ་ནས་ཀྱང་གྲོག་པར་བྱེད། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པར་བྱེད། ཚུལ་བཞིན་དུ་
ཡང་དག་

{@196A} ༡༡ །པར་ཡིད་ལ་བྱེད། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད། སྐྱབ་པར་བྱེད། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡང་དག་
པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཐན་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟགས་པ་བརྗོད་པ་ཅིམ་
ཡང་ཡོངས་

སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཚོས་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དེ། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་
དེ་བཀའ་སྤྱུལ་

པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་བྱུང་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱངས་པ་དག་ལ་མོས། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཡོངས་འཕེལ་ནས། །ཡེ་ཤེས་ཆར་ནི་འ
བབས་པར་བྱེད། །རྣམ་དག་ཚོས་ཟབ་དེ་ཐོས་ནས། །ཡང་དག་དྲན་པས་དོན་སེམས་བྱེད། །ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །དེ་བཞིན་ཡང་

དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། །རྟག་ཏུ་རྣམ་དག་སེམས་ཀྱིས་ནི། །གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་རབ་བསྟན་ནས། །སེམས་ཅན་མང་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱང་། །སེམས་
ལ་རེ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རོ་སྟོད་ནས། །བདག་ཉིད་ཚོས་དེར་རབ་གནས་ཤིང་། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་བྱེད་པས། །

དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཚོས་འཕེལ་འགྱུར། །བསྐལ་པ་ཆད་མེད་རྣམས་སུ་ནི། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་
ནི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་སྤྱད་འཇུག་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟགས་པ་ཡི། །ཚོས་ཟབ་དག་ནི་ཡོངས་བཅོམ་ནས། །རྟག་པར་སེམས་

ཅན་བསྟན་པར་བྱ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྟེ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་
ཞིང་སྤྱངས་པའི་ཚོས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ།
།གང་པོ་སྟོན་

བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ། ཆད་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡང་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
བྱང་བ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་
བར་

{@196B}གཤམ་པ་འཛིན་ཏེ་མ་ཁྱེན་པ། སྤྱོད་མེད་པའི་སྤྱི་བུ་འདྲེ་ལ་བཀའ་ལྟར་བ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱལ་
བཙེམ་ལྷན་འདས་མེ་རོ་གན་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་ཏེ་དུ་བྱུང་སྟེ། བཙེམ་ལྷན་འདས་དེའི་སྐྱོ་ཆོའི་ཆད་ནི་ཆོའི་ལྷུག་ཅུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །འ
དུས་པ་རེ་རེ་ལ་

ཆོས་བསྟན་པའི་ཆོ་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དག་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་མེ་རོ་གན་རྟ་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་བར་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་
ན་

ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེད་པ་ཕལ་ཆེར་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་རྗེས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འ
དས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དེ་ཡང་དང་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྟོགས་མ་ལྷའི་དུས་ཀྱི་ཆོའི་འཛིན་ཏེ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། ཉན་
ཐོས་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་ཆོའི་སྤྱོད་པ་ཕལ་ཆེར་འདི་སྟུང་དུ་དག་སྦྱོང་གི་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་
པ་ཡིན་ན་བདག་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ནས་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། སོ་སོ་ནས་སྐྱོད་ཁ་ཁྱུ་བྱེགས་ཏེ་ཆོས་གོས་རུར་སྦྱིག་
བགོས་ནས་བྱིམ་ནས་

བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་རྟག་པར་བྱིམ་པའི་བྱིམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་འདྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་
ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་བདག་ཉིད་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཉམ་འཇག་འཛོལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱོར་ཞིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
དང་མི་ལྷན་པ་

འབའ་ཞིགོད་བར་གྱུར་པས་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་འདི་འབའ་ཞིགོད་པར་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་ནི་མཛོན་པར་མི་སྦྱོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །འོ་བརྒྱུ་འ
དས་པའི་འོག་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཏེ་མ་ལུས་པར་གྱུར་པས་དག་སྦྱོང་མང་པོ་དེ་དག་བྱིམ་པ་རྣམས་
དང་།

འཕུན་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སྤྱོད་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་ལམ་ཞིབ་མོ་གྲོལ་པའི་

ཚོས་རྒྱལ་ཞི་པ་ལ་ཆེར་སྤངས་ནས་སུ་ཡང་གྲོག་ཅིང་འདོན་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། །གང་པོ་དེའི་ཆོ་དགོས་སྤོང་རྒྱལ་འདོད་པ་མང་པོ་དག་ལོ་ད་
པར་

{@197A} ལྟ། །མོས་ཤིང་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བའི་རོ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དུ་མ་ཤི་རི་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་ཤིན་
ཏུ་བྱམས་ཤིང་གཅེས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་ནས་འདི་སྟུང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྟེས་
ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་

ཞིག་བརྟེས་ན། དེང་དེའི་ཉ་མོས་རྒྱལ་པོ་མེད་པར་དེ་ཅིང་ཁྱིམ་པ་རྒྱལ་པོ་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གྱུར་ཅེས་དེ་སྟུང་དུ་སེམས་ཤིང་ཐེ་ཆོམ་
དུ་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ལྟ་ཞིག་དེའི་ཐད་དུ་འོངས་ནས་ལུས་མི་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ། འདི་སྟུང་དུ་གྱེ་རྒྱལ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྟེས་
ས་

བརྟེས་པའི་ཆོས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་ལ་རྒྱལ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དེས་ལྟ་དེ་སྟུང་སྒྲུས་པ་ཐོས་པ་
དང་། འདི་སྟུང་དུ་གྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྟེས་བརྟེས་པའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་ལ་རྒྱལ་པར་ངེས་པར་གྱུར་པའི་

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ལྟས་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་བུ་ཆོས་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱང་མེད། ཆོར་བ་དང་། འདྲུ་ཤེས་དང་། འདྲུ་བྱེད་དང་།
རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྱི་མཆོད་ཀྱང་མེད། འདོད་པ་ལྡ་ཡང་མེད། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྟེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་ལ་རྒྱལ་པར་ངེས་པ་བརྟེས་པ་སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་
དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དེས་ལྟ་དེ་ལ་སྒྲུས་པ། བདག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐོས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ནས་ཇི་སྟུང་

བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་ངམ། ལྟས་སྒྲུས་པ། ཀྱེ་རྒྱལ་བུ་ཁྱོད་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་ནོན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་བྱེས་ཤིག་དང་ཐོབ་པར་
དག་པར་མེད་དོ། །གང་པོ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་བུ་དེ་འདི་སྟུང་དུ་ངེས་པར་ལྟས་ཀྱང་བསྒྲུལ་ཏེ་བདག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་
ནས་ཆོས་

ཟབ་མོ་དེ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་བྱའོ་སྐྱེ་བ་བསམས་ནས། ས་མ་གཤམ་པ་དེར་སོང་སྟེ་མགོས་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་བྱས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཡབ་ཡུམ་དེང་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེར་གན་རྟའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལམ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་འཆོལ་ལོ། །

{@197B} ས་མས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་དེང་དེད་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཅི་དགོས། ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཁྱིམ་པ་རྣམས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲུས་པ། ད་ལྟར་དགོས་པ་མང་པོ་རྣམས། །བག་མེད་འདོད་

པ་ལྟ་ཡོད་ད། །ཞིང་ཆོད་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པས་ན། །ཁྱིམ་པ་རྣམས་དང་བྱེ་བྲག་མེད། །དབུལ་པོ་སྤྱུག་བསྐྱལ་རབ་མང་ཞིང་། །བདག་ཉིད་གསོ་བར་མི་རྣམས་པ། །དེ་འབྲའི་སྒྲུ་བོ་མང་པོ་རྣམས། །ལུས་གསོའི་ཕྱིར་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཁྱིམ་ཏུ་སྒྲུལ། །ཕྱུག་

ཅིང་འདོད་ལྲའི་བདེ་བ་མྱོང་། །ཁོར་དང་རིན་ཆེན་རབ་མང་ན། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བྱ་དམ་ཞི་རིས་ས་མ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲུས་པ། །བདག་ནི་དབང་ཕྱུག་མི་ཆོལ་ཏེ། །གཤམ་ཏེ་ཐོབ་ཀྱང་སྤོང་བར་བསྐྱིད། །དེང་བདག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཟབ་དང་། །རྣམ་དག་

ཚུལ་ཁྱིམས་འབར་ཞིག་ཆོལ། །ལྷ་ཞིག་བདག་ནི་གོ་བསྐྱིས་ཏེ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བསྐྱལ་བས་ན། །སངས་རྒྱས་གསུངས་པའི་ཟབ་མོ་ཆོས། །བདག་ནི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་འཆོལ། །ལྷས་སྒྲུས་བདག་གིས་ཐོས་པས་ན། །ཁེམས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར། །སངས་རྒྱས་

བསྟན་པ་རྣམ་ཏུ་ཉེ། །བདག་ནི་གོགས་བསྐྱི་བསྐྱུང་བར་ཁེམས། །དེ་ནས་ས་མས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་དམ་ཞི་རི་ལ་སྒྲུས་པ། །མདོ་སྤེ་ཟབ་མོ་ཟད་རྣམ་པས། །ཁ་རྟོན་འདོན་པ་ཡོད་མེད་ན། །དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་སུ་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཟབ་ཐོས་པར་འབྱུར། །གཤམ་ཏེ་འཁོར་

ནི་བཞི་པོ་ལ། །དོན་ཟབ་འདོན་པ་ཡོད་གྱུར་ན། །དེ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་མཉམ་ནས། །དེ་འོག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིགས། །དམ་ཞི་རིས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་ས་མ་ལ་སྤར་སྒྲུས་པ། །དེང་བདག་ཞན་ཏན་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱིས། །ཚུལ་ཁྱིམས་བསྐྱུང་ཞིང་སྤྱངས་པོད། །ཐག་རིང་རི་དང་ནགས་

ཆོལ་ནས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཟབ་རྣམ་དག་ཆོལ། །གང་པོ་དམ་ཞི་རིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྒྲུས་ནས་མགོ་བོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ས་མ་གཉིས་ཀྱང་ཅད་མི་སྒྲུ་བར་གནང་དོ། །དེ་ནས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ནས་སྤྱོད་པ་ཁ་སྤྱོད་གྲེགས་

{@198A} ལྟེ་ཚོས་གོས་དྲར་སྤྲིག་བགོས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྱངས་ནས་གྲུས་པའི་
མེམས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩལ་རྩལ་སྤུ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་རྩལ་སྤུ་བསྟན་
པར་མཛད།

བདག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ནི་རྟེན་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་འཚེ་ལ་ལོ་ཞིས་སྤྲིས་པ་དང་། གང་པོ་དགོས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་
སྟོང་དམ་ཉི་འུ་འདི་རྟེན་ཅེས་སྤྲིས་སོ། །བདག་ཅག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཚོས་ཐོས་པ་ནི་མེད་ཀྱི། མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་
རྣམས་

ཀྱི་རྩལ་སྟོད་པར་ཟད་པས་དེར་ཁྱེད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལོ་དེ་ཅིག་ །དེ་ནས་དགོས་པ་དམ་ཉི་འུ་འདི་རྟེན་ཅེས་སྤྲིས་པ་། ཁྱེད་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་དབུལ་པོ་དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེར་ཁྱེད་གོས་ཟས་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པསོད་པ་རྣམས་

ཁྱིམ་པ་དག་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེར་ཁྱེད་བདག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཅའ་
བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་དགོས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་དགོས་པ་དམ་ཉི་འུ་འདི་རྟེན་ཅེས་སྤྲིས་པ་། བདག་ཅག་གིས་ནི་གང་བསྐྱབས་

པར། །དངོས་པོ་དེ་ནི་ཐོབ་གྱུར་པས། །གོས་ཟས་དག་ནི་འབྱོར་ཅིང་ལྷན། །རྒྱལ་པོས་བཀོལ་བ་ལས་ཀྱང་ཐར། །ཤིན་ཏུ་བདེ་ཞིང་རབ་ཏུ་སྤྱིད།
།བརྟམ་ཤིང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མེད། །ཁྱིམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་ད་ལྟར་གང་ཡང་མེད། །འདི་ཉིད་ལྟ་རན་

འདས་ཡིན་པས། །མཚོག་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ནི། །བདག་ཅག་ལ་ནི་དགོས་པ་མེད། །ཁྱིམ་པས་རྟག་ཏུ་
སྦྱོར་འབུལ་བས། །བདག་ཅག་ཚོས་གོས་ལྟར་བཟེད་མང། །སྤྲོད་དང་ཞོར་ཟས་ཤིན་དུ་མང། །སྤྱིན་བདག་ཁྱིམ་ཡང་

རབ་ཏུ་མང། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་དགོས་པ་དམ་ཉི་འུ་འདི་རྟེན་ཅེས་སྤྲིས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་དེ་རྟེན་སྤྲིས་པ་ཐོས་པ་དང་། མེམས་ལ་
རབ་ཏུ་གདུང་བ་སྤྲིས་ནས་མཆི་མ་བྲགས་ཏེ་དུས་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དག་ཏུ་སོང་སྟེ། ཡང་དངོས་པོ་དེས་དགོས་པ་མང་པོ་རྣམས་

{@198B} ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩལ་རྩལ་སྤུ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་རྩལ་སྤུ་བསྟན་པར་མཛད།

བདག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པར་འཚེལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དགོས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར་སྒྲུ་མ་
བཞིན་དུ་ལན་བཏབ་

པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་དགོས་པ་དམ་ཞི་རིས་དགོས་པ་མང་པོ་དེ་དག་སྤངས་ནས་གཅིག་པུ་རི་དང་ནགས་ཚེལ་དབེན་པར་སོང་ནས་སེམས་རྩེ་
གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཟབ་མོ་གཉིས་བ་ལ་འདུན་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཆོ་སྤྲོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩའི་ཉ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཉ་
ཐོས་ཆེན་

པོ་ཉིན་དུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་དཔ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ། གཅིག་པུ་རི་ཕྱག་དབེན་པར་གནས་པ། འདོད་པ་ཉྱུང་ཞིང་ཆོག་
ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤོང་། བྱ་བ་བྱས་པ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། རིག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་དགྲ་བཅོམ་

པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་དུ་ལྟར་རའི་བསྟན་པ་ལས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་བཞིན་གྱོ། །དེའི་ཆོ་དགོས་པ་ཉིན་དུ་བརྟན་པ་
དེས་བདག་ཉིད་གནས་པའི་རི་ཕྱག་གི་བྲག་ངོས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་ཡི་གེར་བྲིས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་རོ་ནི་མུང་
ས་པའི་

ཕྱིར་༥ །འཁོར་བ་དག་ནི་རྒྱུ་མི་གཅོང་། །དག་ནི་གསོས་ནས་དུར་ཁྲོད་འཇུག། །དོན་མེད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་ཁྲོད་། །ལུས་འདི་མི་གཅོང་པོ་
དང་འབྲ། །བྲག་དགུ་ནས་མི་གཅོང་འཇོག། །སྤྱོད་པའི་གཅོང་མོས་པ་བཞིན། །སྤྱོད་པོ་ལུས་སྤེད་དེ་དང་འབྲ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་

ཀླུ་རྟོག་པ། །དེ་ནི་འདོད་ལྡན་ཅུ་བ་ཡིན། །མཁས་པ་དག་ནི་མི་རྟོག་པས། །འདོད་ལྡན་དག་ནི་འགག་པར་འགྱུར། །འོག་རྟོག་ལས་ནི་འདོད་
ཆེན་སྟེ། །འདོད་ཆེལ་ས་ནི་ཉོན་མོངས་སྟེ། །ཡང་དག་བྲན་ལ་ཞེན་མེད་པས། །ཉོན་མོངས་ལྷག་མའང་ཟད་པར་འགྱུར། །

བམ་པོ་བཞི་པ། གང་པོ་དགོས་པ་ཉིན་དུ་བརྟན་པས་རི་ཕྱག་གི་བྲག་ངོས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་དགོས་པ་དེ་
མ་ཞི་རི་རི་ཕྱག་དབེན་པར་སོང་བས་ཡུན་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་རི་ཕྱག་གི་བྲག་ངོས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་
མཐོང་ནས་ཁ་ཏོན་དུ་བསྐྱབས་ཏེ།

{@199A} ༣༡ །དེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟེན་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་མེར་གན་རྩ་ཕྱིན་ཞུགས་ལ་བཞིན་པའི་གནས་སུ་བྱིན་ནས་ཐུག་བྱས་ཏེ། ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། སྤྱི་ལོ་ལྔ་དྲུག་
བཅས་ཏེ་འདུག།

ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་གནས་འདིར་དེ་བྱིན་གཤེགས་པ་ཡང་མ་མཐོང་། ཚེས་གཞན་ཡང་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་འདི་ལས་མི་ལྔ་དེ་
ཞེས་ཡི་དམ་བཅས་སོ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེར་གན་རྩ་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་ཐུག་བརྒྱུད་བརྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱ་བྱིན་
ལྟའི་དབང་།

པོས་ཁ་ཏོན་དུ་ཤེས་པས་བརྒྱ་བྱིན་ལྟའི་དབང་པོས་དགོས་པ་དམ་ཞི་འདི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལྟའི་
གནས་ནས་བབས་ཏེ། དེའི་དྲུང་དུ་བྱིན་ནས་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་ཐུག་བརྒྱུད་བརྒྱུ་པ་དེ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མང་དུ་ཐོས་པའི་

དངོས་གཞིའི་ཚིག་བཞི་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་ཚིག་བདུན་དང་། སྤྱི་འོག་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱང་བྱིན་ནོ། །དགོས་པ་ད་
མ་ཞི་རིས་ཐོས་ནས་ཀྱང་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ཏེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཚེས་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མེར་།

གན་རྩ་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཁུན་པ། བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འཁུན་པ། ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་གྲུ་ནོམ་པའི་
མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་སེམས་ལ་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེར་གན་རྩ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་
ཀྱི་འཁོར་།

དང་བཅས་པ་དང་། བཞུགས་པའི་གནས་འདི་གཙང་ཁང་དང་། གདན་ཁྲི་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། ལྟ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་བྱིན་དང་།
དྲི་ཟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དགོས་པ་དམ་ཞི་འདི་ཡང་ཚེས་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་འདུག་པའི་སྟན་ལས་ལངས་
ནས་མཐར་ཀྱི་རང་གི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ་མ་འདི་དྲུང་དུ་བྱིན་ནས་པ་མ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཁུན་པ། བྲལ་བའི་རྗེས་
སུ་འཁུན་པ།

{@199B} ཟུང་མོ་ཤིན་ཏུ་གྲོ་མོ་པ་འི་མདོ་སྤྲེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བཤད་ནས། སངས་རྒྱལ་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
བསྐྱེད་པ་རབ་ཏུ་བརྒྱུ་བཞུགས་པ། གང་པོ་དེའི་ཆོ་དགེ་སྤྲོད་དམ་ཤི་རི་པ་མ་དང་། བྱེད་ཀྱི་བཅུ་མོ་དང་། སྤྲོ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་རྣམས་
གྱིས་ཆོས་

དེ་ཐོས་ནས་ཤིན་ཏུ་མདོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པས་གྲུས་པ་འི་སེམས་གྱིས་དགེ་སྤྲོད་དམ་ཤི་རི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །བཅུ་པ་
བདག་ཅག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱུང་དུ་གསོལ་ཞེས། གང་པོ་དེའི་ཆོ་སྤྲོད་
ཆགས་བརྒྱད་

ཁྱི་བཞི་སྟོང་རྒྱལ་པོ་དང་། བཅུ་མོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དུས་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཐམས་ཅད་གྱི་མིང་ད་
མ་ཤི་རི་ཆོག་གས་གྱི་དགེ་སྤྲོད་གི་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགེ་སྤྲོད་དམ་ཤི་རི་སྤེལ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་
གན་རྩེ་

བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྲུང་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བདེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དོ། །སྤྲོན་གྱི་ཆོ་རབས་གྱི་བྱམས་པ་དང་། སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་
པོའི་སེམས་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱུང་བར་སྤྲོན་ལམ་བཟབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོ་དགེ་སྤྲོད་དམ་ཤི་རི་སྤྲོད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ། སྤྲོད་ཁྱེད་

གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ། དུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཁྱིའི་སོང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩེ་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་གྱི་བསྐྱེད་པ་
ཡང་བརྒྱུ། གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕུན་པ། བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འཕུན་པ། ཟུང་མོ་ཤིན་ཏུ་གྲོ་མོ་པ་འི་མདོ་
སྤྲེ་རྣམས་ཀྱང་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པས་དེའི་ཆོ་དགེ་སྤྲོད་དམ་ཤི་རི་ཡང་སྤྲོ་བོ་མང་པོ་ཀླན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་
དང་། བཀྱར་སྟོན་དང་། སྤྲུམ་བྱས་ཤིང་བསྐྱེད་པས་སྟན་པའི་གྲངས་པ་ཡང་ཀླན་ཏུ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགེ་སྤྲོད་དམ་
ཤི་རི་སྤེལ་དེ་ལྟར་

སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་དང་། དེའི་སྤྲོ་བ་མ་དགེ་སྤྲོད་དང་། དགེ་སྤྲོད་མ་དང་། དགེ་བ་

སྒྲིབ་དང་། དགེ་བསྐྱེད་མ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཅིག་འདྲེས་ཏེ། སྒྲིབ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་མ་ནས་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཆོད་རྟེན་ཆུ་ཁོང་དུ་

{@200A} ༣༡། །རྒྱུ་གྲགས་གཉིས་ཡོད་པ་བརྩིགས་ཏེ། མེ་རྟོག་དང་། སྒྲིབ་དང་། བྱུག་པ་དང་། སྒྲིབ་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་། གདུགས་དང་།
རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གྲུ་པར་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་དང་བྲམ་མར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་བཞེད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགེ་
སྦྱོང་ད་

མ་ཞི་རི་འཆི་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་འཛུགས་བྱེད་ཀྱི་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིབ་ལམ་བཟུང་བས་སྒྲིབ་ལམ་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་
རྒྱལ་རིགས་སུ་སྦྱོར་ནས་དྲན་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རྟོག་རྣམས་ཡོངས་སུ་མཉམ་པ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ལོ་
སུམ་བརྒྱ་ལོན་

པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དང་ཆོ་རབས་དྲན་པའི་ཞེས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་
ཆོག་གྱུང་རང་གི་རང་གིས་སྤྲོད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གཟུངས་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་མ་ཐོབ་པའི་མདོ་སྤྲེལ་རྒྱུ་ཆོག་ཅེས་སེམས་ཅན་ལ་རྒྱ་
ཆེར་

ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་གྱི་ཆོ་རབས་སྤྲེལ་ལ་སྤྲེལ་བ་ཤད་པར་གྱུར་པ་དག་ནི་མ་བསྐྱེད་ཏོ། །གང་པོ་དེའི་ཆོ་དམ་ཞི་རི་དག་སྦྱོང་མང་པོ་རྒྱུ་མས་
ལས་གང་ཞེས་རབ་ཟབ་ཅིང་གསལ་ལ་རྣོ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུན་སྒྱུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དྲན་པ་ཐོབ་པས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་སྤྲེལ་
རྒྱུ་ཆོག་ཅེས་

པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཡི་རང་ནས་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད། གྲུ་པས་མཆོད་པ་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོང་དྲན་
པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །དགེ་སྦྱོང་དེ་དག་ལས་གང་གཟེ་བྱིན་དང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་ཞིང་མི་གསལ་
བ་དང་།

དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དགེ་སྦྱོང་དྲན་པ་ཐོབ་པས་གསལ་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་མེད།
དང་དུ་ལེན་པ་ཡང་མེད་ལ། དགལ་བ་དག་བྱས་ནས་སྒྲིབ་འབྲིན་ཅིང་འདི་སྐད་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྤྲེལ་འདི་དག་ནི་བདག་ཅག་གིས་མཁན་པོ་

དང་། སློབ་དཔོན་

ལས་ཀྱང་མ་ཐོས། སློབ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དམ་ཞི་རི་ལས་ཀྱང་མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁང་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཤེས་རབ་ཟབ་ཅིང་ཡང་
དག་པའི་དོན་ལ་རྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོག་གི་རྩེས་སུ་མི་འབྲང་བར་དོན་ལ་རྟོན་པའི་ཕྱིར་སེམས་གྱིས་ཀྱང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །འགལ་བར་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་

{@200B} བཞིན་གཤེགས་པ་མེར་གན་རྟའི་བསྟན་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱེད་ལ། གྲུས་པས་དགོས་པ་བློང་བྱས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་
སྤང་བར་བྱེད་དོ། །ཁང་པོ་དེའི་ཆོ་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མའི་འཁོར་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱ་དུ་དགོ་
སྤང་བྱས་པ་ཐོབ་པས་བསྟན་

པའི་མདོ་སྤེའི་ཆོས་གྱི་རྩེས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར་རོ། །ཁང་པོ་དེའི་ཆོ་དམ་ཞི་རི་འོས་པ་མ་འཁོར་རྣམས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྤེའི་གཉིས་སུ་གྲུས་
པར་གྱུར་རོ། །གཅིག་གི་མིང་ནི་དམ་ཞི་རི་འོས་པ་དགོས་པ་དགོ་འདུན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །གཅིག་གི་མིང་ནི་བློང་བྱས་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དགོ་
དགོ་འདུན་ཞེས་

བྱ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེའི་ཆོ་དགོས་པ་བློང་བྱས་པ་ཐོབ་པས་བདག་ནི་དམ་ཞི་རི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་མ་སྒྲིས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། དེའི་ཆོ་དགོས་པ་དམ་
ཞི་རི་ནི་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་
གྱིས་སྒྲིས་

པར་གྱུར་ན། མང་པོ་ཀུན་ཐེ་ཆོམ་ཟབར་གྱུར་པ་དང་། དགོས་པ་བློང་བྱས་པ་ཐོབ་པ་ནི་དེའི་ཆོ་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་
གྱི། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་སོ། །ཁང་པོ་དགོས་པ་བློང་བྱས་པ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདགས་ནས་
དེའི་

འོག་ཏུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་སྤོང་མ་མང་པོ་རྣམས་གྱིས་སྤོང་གི་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ནས་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་སྤྲོད་
སོ། །འཁོར་བཞི་པོ་རྣམས་འདུས་ནས་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིང་བསྐྱེད་ལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆུ་ཞེད་དུ་
རྒྱུང་

གྲགས་གཅིག་ཡོད་པ་བརྟེན་ནས་སྤོས་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྤོས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་། བྱ་ལ་དང་། ཐོང་བ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་
དང་། བ་དན་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་བཀྲར་སྤྱོད་བྱས། སྤྲོ་མར་བྱས་ཤིང་བསྐྱུགས་པ་བཟོད་པར་གྱུར་རྟོ། །ཀ་དཔོ་དག་སྤོང་བྲན་པ་ཐོབ་

པ་འཆི་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་བདག་སྤྱོད་འཛུམ་བུའི་གླིང་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤོན་ལམ་བཏབ་པས་སྤོན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་
ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སྤྲོ་ལ་ཆོད་པོ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པར་གྱུར་རྟོ། དེའི་མིང་ནི་ཡ་ཤ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རྟོ། །སྤོན་ཀྱི་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་
གིས་སྤོན་གྱི་གནས་

{@201A} ༣༡ །རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་ལོ་བཞི་
བརྒྱུ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལོ་བདུན་ལོན་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་གཟུངས་རྒྱུ་མས་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། །གཟུངས་ཐོབ་པའི་མཐུས་སྤྱོད་པོ་མང་པོ་ལ་སྤོན་མ་
ཐོས་པའི་

མདོ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་དག་པར་བསྟན་རྟོ། །དེའི་ཆོ་དག་སྤོང་བྲན་པ་ཐོབ་པའི་དག་སྤོང་རྒྱུ་ལས་དང་། ད་མ་ཤི་རི་དག་སྤོང་རྒྱུ་ལས་གང་
དག་བའི་རྩ་བ་ལྟན་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མས་ཐོས་ནས་སེམས་རབ་དུ་དག་འཁོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་
ཐོབ་པར་གྱུར་

རྟོ། །ཀ་དཔོ་དག་སྤོང་མང་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོན་ཅིང་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཀྱང་མི་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དག་སྤོང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྤོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲུན་ཁོང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུན་པ་དག་ཡང་དག་པར་བསྟན་
པ་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་

མདོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད། འགལ་བ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་ལེན་ཅིང་ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཀ་དཔོ་དག་སྤོང་དེ་དག་ལས་གང་དབང་པོ་རྩ་བ་ཁོང་མི་གསལ་བ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་ལྟན་མི་སྤྱོད་
པ་

དེ་དག་གི་དག་སྤོང་ཡ་ཤ་ལས་སྤོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྤྱོད་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུན་པ། སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲུན་ཁོང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དག་

ཐོས་པར་གྱུར་ནས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དང་དུ་ལེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། འགལ་བ་བྱས་ནས་འཇིག་ཅིང་དམོན་པར་བྱེད་དེ། འདི་རྒྱུད་
དུ་འདི་ལྟ་

བུའི་ཆོས་འདི་ནི་བདག་ཅག་གིས་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་གྲངས་མ་ཐོས། སློན་སློན་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དྲན་པ་ཐོབ་པ་
ལས་གྲངས་མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་པོ་དེའི་ཆོ་དགོས་སྤྱོད་ཡ་ཤེས་ཆོས་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཡིད་
ཆེས་

ཤིང་དང་དུ་སྤངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དམ་ཤིང་འུ་རིའི་དགོས་སྤྱོད་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཞིང་ཕྱག་དོག་
གིས་དམངས་ནས་ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་ཡང་མི་སྟོང་། ལྷན་ཅིག་གྲོག་པ་དང་། ལ་རྟོན་འདོན་པ་དང་། ཆོས་བཤད་དུ་ཡང་མི་སྟོང་ཏེ། སྐྱར་པ་
བཏབ་

{@201B}ནས་འདི་རྒྱུད་དུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་གྲངས་ཡིན། སློན་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་པོ་དེའི་
ཆོ་དགོས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྟའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དགའ་བར་སྤེལ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་ནས་གྲོང་ཁྱེར་
གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་ཕན་པ་མང་པོ་བྱས་པས་སློག་ཆགས་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དགོས་སྤྱོད་ཡ་ཤེས་དེ་རྣམས་ཕན་པ་མང་པོ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་དང་། དགོ་
སྤྱོད་

ཡ་ཤེས་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བདུན་ཁྲི་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་དགོས་སྤྱོད་ཡ་ཤེས་ཕྱིར་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བདུན་ཁྲི་བཅིག་པས་ནས་
སྤོས་དང་མེ་རྟོག་དང་། སྤོས་ཀྱི་བྱེ་མ་དང་། བྱུག་པ་དང་། བྲིང་བ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་མང་པོ་སྣ་ཆོག་གིས་
མཆོད་ཅིང་

བཀྲར་སྟོར་བྱས། སྤྱ་མར་བྱས་ཤིང་བསྟན་པ་བརྫོད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགོས་སྤྱོད་ཡ་ཤེས་འཆི་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་འཛོམས་བུའི་སྤྱིང་འ
དི་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་སློན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྤྱོད་

པར་གྱུར་ཏེ་དེ་འི་

ཆོ་ལྷ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་ལྷུང་སྟེ། འདི་རྒྱུ་དུ་ཀྱེ་དེང་རྒྱལ་པོ་འི་བྱ་བ་ཅུས་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མང་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྒྲགས་པས། སྤྱོད་པོ་རྣམས་སྤྱིང་ཡང་རབ་ཏུ་འབྲེན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལོ་བཅུ་བཞི་ལོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་
གན་རྟ་ཡོངས་

སྤྱུ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་འི་འོག་ཏུ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དགེ་སློང་རབ་ཏུ་འབྲེན་པ་དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་དང་། བ
སྟན་བཅོས་མང་པོ་རྒྱ་ཆེར་ཁ་ཏོན་ཏུ་འབྲེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆོག་འབྱུང་དང་། སྤྱོད་པོ་ལོངས་སྤྱད་གཤེགས་
དང་།

ཆོས་བསྟན་པ་འི་ཐབས་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་འབྲེན་པ་དེ་གྲོང་དལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ། གྲོང་ཁྱེར་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ། དུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཁྱིམ་སོང་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྟ་འི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ནས་ཕན་པ་
མང་པོ་བྱས་སོ། །

{@202A} ༢༡ །དེ་འི་ཆོ་དམ་ཞི་རི་དང་། རྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡ་ཤའི་དགེ་སློང་གི་ཆོག་ས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རབ་ཏུ་འབྲེན་
པ་འི་ཐང་དུ་འོངས་ཏེ། དེ་འི་བསྟན་པ་དག་གཞིག་ཅིང་སྐྱུར་པ་བཏབ་པར་བཤམས་སོ། །དེ་ནས་དེ་འི་ཆོ་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་འབྲེན་པས་དགེ་སློང་
མང་པོ་

འོངས་པར་རིག་ནས་འདི་རྒྱུ་དུ་ཀྱེ་དགེ་སློང་མང་པོ་ཁྱེད་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་གིས་ནི་ཆོ་ལ་བར་སེམས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ནི་འདི་བར་སེམས་
ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། དགེ་སློང་མང་པོ་རྣམས་དེ་རྒྱུ་སྒྲིམ་པ་ཐོས་ནས་སྤྱུ་རྒྱ་འོན་ཅིང་མི་བདེ་བར་གྱུར་པས་ཅད་མི་ཟེར་བར་གྱུར་ཏེ། དགེ་
སློང་

རབ་ཏུ་འབྲེན་པ་ལ་བགཏགས་བྱ་བར་ཡང་མ་རྣམས་སོ། །གང་པོ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྤིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པ་དེ་སྤིད་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རྒྱས་ཤིང་རབ་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་འི་རྣམས་སྤྱིང་སྤྱོད་པོ་ལས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རྣམས་
པར་

གྱུར་ཏོ། །དག་སྒྲོང་རབ་དྲ་འདྲེན་པ་དམ་འོངས་པའི་དྲུས་ཐམ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱབ་དྲ་ཉི་པའི་ཚོ་གྲོང་རྒྱལ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ། གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ། ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་གྱུ་ཞིང་སོང་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་

འབྲུག་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པར་བརྟན་པའི་སྒོ་གཙམ་གསུང་བསྟན་ཅུས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་བཅས་ཅད་ཀྱང་མཐོ་རིས་ལྡན་པའི་འཛིན་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཀའ་པོ་
དགོ།

སྒྲིང་རབ་ཏུ་འབྲེན་པས་དེ་ལྟར་ཕན་པ་བྱས་ནས་དེ་གང་གི་རྒྱལ་མོ་འཆི་པའི་དུས་བྱས་པ་དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རྒྱལ་
པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྤེལ་མོ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་

རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕུལ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་ཟབ་
མོ་དེ་ལྟ་བུས་མངས་སྐྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྲང་ཞིང་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱང་ཕྱག་སྐུ་ཆོག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

{@202B}གང་པོ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་འདྲན་པ་དེ་འཆི་བའི་དྲུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་སྒྲིགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཞིང་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་པའི་ཕོ་མཁའ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཡེགས་པའི་ན་ཁེས་བྱ་སྟེ། དེའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དྲ་བྱུང་ནས་མོ་རབས་སྒྲ་མའི་དཔེ་བའི་རྩ་བ་དང་། བཛེད་ན་མས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་བྱིས་ཤེས་
རབ་ཟབ་ཅིང་གསལ་ལ་རྫོགས་དང་། རྟོགས་པ་རྟགས་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུར་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནི། །དཔེ་སྟོང་རབ་དྲ་འདྲེན་པ་དེ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་པའི་ན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ལྔ་དེ་གི་བར་དུ་དགེ་བའི་ཚེས་རྒྱམས་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་མཆི་བར་
 ི་དུས་བྱས་པ་དང་། སྐར་ཡའ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་དབྱང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྲ་བར་ནས་སངས་རྒྱས་དེའི་བ
 སྟན་པ་ལ་

རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་ཡང་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའ
ི་སངས་རྒྱས་

གདོན་མི་ཟ་བའི་ད་པ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་བདུན་ཁྲིའི་བར་དུ་ནོན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་
དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་མིང་ནི་
ལྷ་ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་གདོན་མི་ཟ་བའི་ད་པ་དེས་འདི་སྐད་དུ་ང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དགེ་སྤྱོད་ལྷ་ལ་འདི་སྤྱོད་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ཐོགས་པ་མི་མང་འབའི་ན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྡན་
པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་
ཏུ་གསལ་བར་

{@203A} ༣༡ །བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟབ་མོ་ཡི། །རྣམ་དག་ངེས་པའི་ཆོས་ཐོས་
ནས། །བདག་ཉིད་དེ་ལ་གནས་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་གཏིང་ནི་མི་དཔོགས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་བྱིང་མི་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་རབ་གནས་ནས། །རྒྱུ་ཆར་སེམས་ཅན་པན་ཡང་འདོགས། །གྲོང་གཞི་དང་ནི་རྟོགས་པ་བརྗོད།
།སངས་རྒྱས་ལམ་ཞེས་འཁོར་ལ་སྟོན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་གསུངས་པས་ན། །འདི་ནི་ངེས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་པོ་དཔ། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་པན་ཡང་འདོགས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། །འཁོར་ལ་བྱང་ཆུབ་འདེམས་པར་
བྱེད། །སེམས་ཅན་དག་གི་ཆོས་བཞིན་དོན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །འཁོར་ལ་སངས་རྒྱས་ལམ་སྟོན་པས། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་ནི་ཉེ་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱལ་ལམ་ནི་སྤང་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེར་ཕན་འདོགས་པས། །ལྟ་དང་གྲུ་དང་འདྲེ་སྟོན་དང་།
།གང་ཟག་ཆེན་པོས་བཀྱར་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། །སྤོང་བྱེད་གྲོམ་ཆོས་ཐོས་ནས། །རྩེ་གཅིག་སེམས་ཤིང་གཉེར་

བྱེད་ན། །ཤེས་རབ་དག་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་དཔ་རྣམས་ཕྱན་
སྤུངས་ཆོགས་པར་བྱེད་དོ། དཔ་རྣམས་ཕྱན་སྤུངས་ཆོགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཕྱན་སྤུངས་ཆོགས་པར་བྱེད་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལོ་དཔ་གང་ཞེ་ན། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་
བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བར་བྱེད། བཟོད་པ་སྦྱོམ་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛོགས་པར་བྱེད།
ཤེས་རབ་དང་

ཐབས་མཁས་པ་སྦྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལས་མདོ་སྡེ་དེ་
ལྟ་བུ་དག་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ། སངས་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། ལྟག་པའི་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
གཉེར་བར་བྱེད་

{@203B} པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་ཆོས་བཞི་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ཕྱན་སྤུངས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་

བཀའ་སྤྱུལ་པ། ངས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །དཔར་བྱ་བའི་ཆོས་དག་ནི། །སྦྱོན་པ་བཏང་ནས་རབ་དག་འཛིང་། །འགྱོད་པ་མེད་པ་
ཡིན་ཞེས་བཤད། །དེ་ལ་དག་པ་བཀའ་ཞེ་ན། །དག་པ་བས་ལུས་ཀྱན་ཁྱབ་པ་ཡིན། །རྟག་ཏུ་དག་པ་སེམས་འདི་ཡིས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་ད་
པར་

བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོན་བཏང་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སྡོམ་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་ན། །རང་དོན་དཔག་མེད་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྤོང་བ་དག་ནི་མཐོང་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱལ་འདྲེ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །དེ་རིང་འདིར་ནི་འདི་འོངས་པས། །བདག་ལ་བྱང་
ཆུབ་ལམ་ཡང་

བྱོན་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་དབང་གིས་ན། །རྣམ་དག་ཁིང་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ཡིས་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན། །བདག་ལ་སངས་རྒྱས་
ལམ་སྟོན་བྱེད། །དེང་བདག་འདི་དང་ཕྱད་པས་ན། །རྟེན་པ་ཆེན་པོ་རབ་རྟེན་ཅེས། །དག་འབས་ལུས་ཀྱིས་ཁྱབ་ནས་ནི། །དངོས་པོ་གཞན་ལ་
མོས་མི་བྱེད། །དག་འ

ཁིང་བྱང་དུ་འོངས་གྱུར་ན། །རྒྱུད་ནས་གསོང་པོར་སྤྲོ་བར་བྱེད། །ཁྱོད་ནི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་འདོད། །བདག་གིས་ཟད་པར་སྦྱིན་ཞེས་ཟེར། །གལ་
ཏེ་དགོས་པ་མེད་ཟེར་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རབ་དག་འཁིང་། །འདིས་བདག་གཞུ་ལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། །དགོས་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་
བར་ཟད། །འཕགས་པ་འདིས་

ནི་གང་མོས་པའི། །འདོད་ཉུང་ཆོག་ཤེས་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །འདིར་འོངས་བདག་ལ་གོ་བྱས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སྦྱིན་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད། །དེང་བདག་
གང་ཟག་འདི་ཡི་རྒྱས། །རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཐོབ། །ཁྱེད་ཀྱིས་དགོས་མེད་གང་སྤྲོས་པ། །ཆོག་འདི་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །དངོས་
པོ་འདི་ནི་འདོད་ཟེར་ཁིང་།

བདག་ལ་བྱོན་ཅིག་ཟེར་ན་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཅི་འདོག་པ། །ཐམས་ཅད་དག་འབས་ཁྱེད་ཞེས་ཟེར། །གལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་བཏང་ནས་
ནི། །སྦྱིས་ཀྱང་འགྲོད་པ་མེད་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་ལམ་ནི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་དག་འབ་འཐོབ། །སེམས་ཅན་ཀྱིས་ལྟོས་ཡོད་
པས། །ཐམས་ཅད་

{@204A} ༡༡། བོད་སྐད་མེད་འགྱུར་ཁིང་། །མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོས་བྱ་ཞེས། །སྦྱིན་པ་གཏོང་ཆོ་སྡོམ་བར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་དཔལ་
་ཆོ། །སེམས་ཅན་བདག་གི་མིང་ཐོས་པ། །རང་གི་རང་གིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། །ཁེར་སྒྲ་ཆགས་སེམས་མེད་པར་ཤོག། །བདག་གི་ཡུལ་གྱི་
སེམས་ཅན་

ཀྱན་། །ལམ་ནི་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། །འདོད་ལྡན་ཆགས་པ་ཀྱིས་སྤངས་ནས། །ཐམས་ཅད་རབ་འབྱུང་མོས་པར་ཤོག། །དེ་འབྲུའི་དཔ་
ཆོད་མེད་དང་། །སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་ཡིས། །རྟག་པར་སྦྱིན་པ་རབ་གཏོང་ཁིང་། །སེམས་ཅན་བདག་རྗེས་སྡོམ་པར་ཤོག། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་

དཔས་སྦྱིན་གཏོང་ཆོ། །བྱམས་སེམས་སེམས་ཅན་ཁྱབ་པས་ན། །འཇིག་རྟེན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །དེ་འབྲུའི་བདེ་བ་ཡོང་མེད་དོ། །དཔེར་ན་
ཁྱིམ་བདག་ཕྱག་པོ་ཞིག་ །ཁོར་དང་རིན་ཆེན་ཉིན་ཏུ་མང་། །བྱ་ནི་གཅིག་ཅིག་ཡོད་པ་ལས། །ཁོ་ནི་མང་པོར་ལམ་རིང་སོང་། །ཁྱིམ་བདག་

བུ་འོངས་ཐོས་གྱུར་

ནས་། དགའ་བས་ལུས་ཀྱི་ཁྱབ་འགྱུར་ཞིང་། །ཡུན་རིང་ཡོན་ཏན་དེང་འོངས་ཤེས། དག་དོད་བཙས་བཞིན་རབ་ཏུ་དགའ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་སྒྲོང་མཐོང་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ། །ཁྱིམ་བདག་དེའི་དགའ་བས་ནི། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །སྤྱིན་པ་གཏོང་
བར་ཐོས་གྱུར་

ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རབ་དགའ་བས། །བྱམས་སེམས་ལས་བྱུང་དགའ་བ་ཡི། །དཔེ་སྒྲོ་དག་ནི་ཡོང་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོས་ཉེས་བྱུང་བ། །
ཡན་ལག་གཏུབས་ཞེས་བསྒྲོ་བས་ན། །གསོད་པས་གསལ་སར་ཁྲིད་ནས་ནི། །མཚོན་གྱིས་གདབ་པར་གཟས་པ་དང་། །རྒྱལ་པོས་ལོང་སོད་
ཐབས་

བྱིན་ན། །མི་དེའི་རབ་ཏུ་དགའ་བས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོངས་པ་ལ། །སྤྱིན་བཏང་དགའ་བ་ཙམ་མི་ཤོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལམ་སྒྲོམ་ཆོ། །བསོད་ནམས་ཞིང་ནི་མི་ཚོལ་གྱི། །སྒྲོང་བ་ཡོད་ན་གཏོང་བྱེད་པས། །དེ་ཕྱིར་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སངས་རྒྱུས་

དང་། །དག་བཙོམ་རང་རྒྱལ་མཐོང་གྱུར་ན། །གྲུས་སེམས་ཐུང་དགའ་རིག་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བྱུང་འགོ་མཚོད་པར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཟི་བྱིན་ལྡན། །གསལ་ལྗོན་སེམས་ནི་དུལ་བས་ན། །ཡོན་ཏན་མོས་ཤིང་ལམ་གཉེར་བྱིར། །སངས་རྒྱུས་དགེ་འདུན་མཚོད་པར་བྱེད།
།སངས་རྒྱུས་བཙོམ་

{@204B} །ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། །དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་མ་གཏོགས་པར། །ལྷག་པའི་བསམ་དང་གྲུས་སེམས་གྱིས། །ལྷ་ཀླ་གཞན་ནི་མཚོད་
མི་བྱེད། །གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གིས། །རང་བྱུང་ལྷ་རྣམས་འདས་ཐོབ་པ། །དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་བདེན་མཐོང་ན། །དེ་ལ་ཡང་ནི་མཚོད་པ་
བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

བསོད་ནམས་ཞིང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རིག་པས་ན། །འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་གང་ཡིན་པའི། །ཁུ་སྟེགས་སྟེག་ཙམ་མཚོད་མི་བྱེད། །ཚུལ་ཁྲིམས་
ཐུགས་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །བྱམས་སེམས་སེམས་ཙན་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །བརྩོན་འགྲུས་དག་གྱུར་དཔེ་སྒྲོ་མེད། །བཟོད་ཤེས་མང་ཐོས་རྒྱལ་
ཆོ། །

དེ་འབྲུའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པས་ན། །འཇིག་རྟེན་ཀློན་གྱི་གཙོར་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མངོན་བྱས་ཏེ། །སྤྱི་མེད་འཁོར་ལོ་སྐོར་བར་
བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འབྲུའི། །ཚོས་བཞི་དག་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ན། །དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེན་པ། །ཐམས་ཅད་ཀློན་ནི་མངོན་དུ་འགྱུར།
།བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གངས་

མེད་དུ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་གང་བསྒྲིབས་པ། །དེ་ཀློན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ། །འདིར་ནི་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས། །རྟག་དུ་བྱམས་སེམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །རབ་བྱུང་རི་དང་ཚལ་གནས་ཤིང་། །དགོན་པའི་གནས་ལ་མོས་པར་བྱ། །རྟག་
པར་ཤིན་དུ་

རྣམ་དག་ཅིང་། །ཟབ་མོ་ངེས་པའི་ཚོས་བཅའ་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་པོ་དང་ལྡན་བྱས་ནས། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཕེལ་བར་བྱ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་
ལྡན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་སྒྲུའི་སྒྲུའི་བྱ་ག་ཀློན་ནས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་
སྟོང་དུ་མ་

བགྱེད། །གཞན་ཡང་སྒྲུའི་བྱ་ག་རེ་རེ་ཀློན་ནས་མེ་རབ་དུ་འབར་བའི་ཕྱང་པོ་རེ་རབ་ལྟན་པོ་དང་མཉམ་པ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། །གཞན་ཡང་
སྒྲུའི་བྱ་ག་རེ་རེ་ཀློན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་གྲུའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། །འཁོར་འདུས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་

རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩུ་འཕྲུལ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་
ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །གང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུའི་བྱ་གནས་བྱུང་བའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་མཐོང་ངམ། །གསོལ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འ
དས་མཐོང་ལགས་སོ། །

{@205A} ༣༡ །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པར་འདི་ལྟ་བུའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་ཆད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེང་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་འབར་ཞིག་དུ་བཞུགས་ནས་ཚོས་འཆད་པར་མཐོང་སྟེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་གྲུང་གི་བྱ་

མ་སྟེད་ཀློན་དུ་རྒྱུ་ཆད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ཅིང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀློན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་
པར་མཛད་དེ། །གང་པོ་གཤེད་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པའི་ཚོགས་གིས་འདི་སྐད་དུ་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་དཔེ་བློ་མེད་པ་རྟག་གཉིས་ཀྱི་མཚོགས་

ཁ་པོ་དེ་མཉམས་ཀྱི་ཁིང་ཤིན་ཏུ་ཟུང་།

ཅིང་དཔག་པར་དཀར་བོ་དཔ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ། གོམ་པ་གཅིག་བོར་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་གང་དངོད་པ་
གང་གིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བཞག་པ་ཤེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་གཞལ་བར་མི་རྣམས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་དཔ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲི་
བར་བྱ་སྟེ།

གང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་གང་དང་། བསམ་པ་གང་དངོད་པ་གང་གིས་ཞབས་བརྟེན་པ་དང་
ཞབས་བཞག་པ་གཞལ་བར་མི་རྣམས་པས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཆོག་སྲུ་བཅད་དེ་བཀའ་

སྤྱུལ་པ། བཅོམ་ལྷན་དགོངས་པ་གང་དག་དངོད་པ་གང་གིས་ཞབས་བརྟེན་བཞག་ །གཡོ་དང་མི་གཡོ་སེམས་ཅན་གྱིས། །དངོས་པོ་འདི་
ནི་རྟག་མི་རིག་ །རྩ་འཁྱུལ་མཐུ་ཡང་ཆད་མེད་དོ། །དཔ་དག་ཀྱང་ཆད་མེད་དོ། །ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཆད་མེད་ཕྱིར། །མཆོག་ཏུ་མཐོ་ཞིང་གཙོ་
བོར་གྱུར། །

སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་ཆད་མེད་པས། །སྲས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཤེས་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཤེས་རབ་དང་ནི་རྩ་འཁྱུལ་
སྟོབས། །ཐམས་ཅད་ལྡོ་རིའི་བྱ་དང་ནི། །ཆོད་གལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །དཔ་ཡིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བཞག་པའི། །དངོས་པོ་དག་ནི་རིག་མི་འགྱུར།
།གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱུ་ཀྱང་། །དཔ་ཡི་གོམ་གཅིག་མི་རིག་ན། །ཆོས་ཟབ་གཞན་ལྟ་སྟེ་ཅི་དགོས། །ཉི་ཟླ་ཆད་མེད་ཇི་
སྟེད་པ། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུ་ཀྱང་གཅིག་ །འོད་ཟེར་ཅོམ་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་ཁམས་བྱེད། །

{@205B} །ཐུགས་ཐུགས་ཐུགས་ནི་བདུན་ཁྲི་ཡི། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཏུ་ཡང་། །ཞིང་ནི་ཆད་མེད་སྤྱང་བྱེད་པ། །དེ་འདྲའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་
དག་ །ཕྱོགས་བཅུ་གང་གཡོ་བྱེད་མ་སྟེད། །ཐམས་ཅད་ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། །འོད་ཟེར་གཅིག་ཀྱང་རི་རབ་ཅོམ། །དེ་འདྲའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དག་
།རྟག་པར་ཕྱོགས་བཅུ་གསལ་བྱེད་པ། །མངས་རྒྱུ་འོད་

དང་བསྐྱེད་གྱུར་ན། རྩོད་པོ་ཚོག་བཞིན་སྒྲུང་མི་འགྱུར། ཉི་མ་ཆེན་པོ་དེ་ཡི་འོད། རྩོན་ཤིང་ལོ་མ་མི་ཐལ་ཞིང་། རི་དང་གྲང་དང་བྲག་
རྒྱུ་ལ། བཅས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པར་འགྱུར། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་ནི། རི་རབ་དང་ནི་ལྷགས་རི་དང་། རྫོང་རི་ནི་ཐམས་
ཅད་ལ། ཐལ་བར་འགྲོ་ཞིང་ཐོགས་པ་

མེད། འོད་ཟེར་རྩུ་འཕྲུལ་མཐུ་སྟོབས་དང་། གཟི་བྱན་དག་ནི་ཆོད་མེད་པས། ཡིད་ཆེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པར། མཐོང་བ་སུ་ཞིག་
སེམས་མི་སྦྱེད། སེམས་ཅན་དེ་འབྲུའི་འོད་ཟེར་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་མཐུ་ཆེན་མཐོང་འགྱུར་ན། བདག་ཅག་གྲང་ནི་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས། ཐལ་
ཆར་བྲལ་མེད་སེམས་གྲང་སྦྱེད། །

དེ་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འཇུག་མཛད་ནས། གྲུན་དག་འབོས་ནི་འདི་སྒྲིད་གསོལ། གང་སྒྲིད་བཅོམ་ལྡན་འཇུག་པ་མཛད། ཐོགས་མེད་མཆིན་པས་
བགས་བཤད་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་གྲུན་དག་འབྱུང་པ། སེམས་ཅན་རྒྱུས་དེང་ང་ཡིས། རྩུ་འཕྲུལ་མཐུ་བསྟན་མཐོང་བས་ན།
སེམས་བསྦྱེད་

སངས་རྒྱས་གྲུབ་པར་སྟོན། འཁོར་འདྲིར་སྟོན་ཆགས་སུ་ཁ་ཁྲི་ཡིས། ཆོས་འདི་བསྐྱེད་བར་དམ་ཡང་བཅས། བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་འ
དས་འོག་ཏུ། མདོ་སྡེ་འདི་ནི་གཏོན་བྱ་སེམས། རྟེན་གང་ནི་འདས་པའི་འོག་ མདོ་སྡེ་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས། བར་དང་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་
འི་སྒྲིད་

བསྟན་བཞིན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྦྱེད་ཤིན་ཏུ་དག་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་མོས་པ་ཡང་དག་པ། ཐ་མའི་དུས་ཆོ་མདོ་སྡེ་འདི།
འཛོན་ཅིང་འདོན་པ་དེ་བས་དག་པ། བསྐྱལ་པ་བྱེད་བརྒྱ་སྟོང་དུ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན། མ་འོངས་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ མདོ་
སྡེ་འདི་

བཤད་དེ་བས་དགོན། རྟེན་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྲུན་དག་འབོལ་བ་གྲུབ་པ། གྲུན་དག་འབོངས་མདོ་སྡེ་འདི་ཁྱོད་
ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། རྟེན་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛོན་བྱའི་སྒྲིང་ན་ཇི་སྟེན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་གི་མདོ་སྡེ་འདི་གནས་པ་དེ་སྟེན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་

{@206A} ༣༡ གྲུན་གནས་པར་འགྱུར་བས་སོ། གྲུན་དག་འབོ་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་འཛོན་བསྟན་
པ་བཞིན་དུ་མདོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གྲུན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་འཛོན་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། འཛོན་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡང་ལྷན་པར་

འགྱུར་རོ། གཏུགས་པ་ཐོ་དེར་ཁྱེད་གྱིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་མཆོག་དམ་པས་ང་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་ན་ཉ་མོས་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་མཆོག་དམ་པས་ང་ལ་མཆོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱེད་གྱིས་འདི་སྟོན་ཏེ་ཉེ་ག་དང་། སྤོས་དང་། སྤོས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་། བྱུག་སྤོས་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་

དང་། བ་དན་དང་། ན་བཟའ་དང་། རོལ་མོ་སེལ་སྟོན་མཆོག་དམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་བློ་བཟོས་པའི་མཆོད་པ་མཆོག་དམ་པ་ཡིན་ཞོ་སྟོན་པས་མ་པར་མི་བྱ་སྟེ། གཏུགས་པ་ཐོ་དེར་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་མཆོག་དམ་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། གང་གིས་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་

དང་། གྲོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་རྒྱ་འདོན་པ་དང་། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་རྒྱ་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་མཆོག་དམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། བཀྱར་སྟོན་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་མར་བྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་དང་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་ནི་བཅུན་པར་མི་མཛད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཏུགས་པ་ཐོ་དེར་མདོ་སྡེ་འདི་ནས་ཏན་བཙུན་འགྱུས་གྱིས་ཁྱེད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏུགས་པ་ཐོ་དང་སྐད་མདོ་སྡེ་འདི་

ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་དེར་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པའི་དཔོན་པོ་ཆོ་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་

སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏོ། །མ་ཕྱོན་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་

{@206B} འགྱུར་ཞིང་སྤྱོད་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཅུའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ནས་དང་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཀླུན་དག་འབོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་མདོ་སྡེ་འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ།
།ངས་ཡུལ་བྱ་ར་རྩ་སེའི་རི་

དགས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ལ་དུ་ཡང་ཉ་མོས་རྣམས་ལ་འདིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་རོ། །ཀླུན་དག་འབོ་བཅས་དང་འོད་མའི་ཚེ་ལ་འདིར་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་འདི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་
ཡོངས་སུ་བཅད་དོ། །

ཀླུན་དག་འབོ་འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ས་མཚམས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་མདོ་སྡེ་འ
དི་ཡང་དག་པར་གསུངས་སོ། །མ་གྲོན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ས་མཚམས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་
གྱི་མདོ་

སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །ངས་དང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་
ནས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ས་མཚམས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བཤད་པས་དེའི་ཕྱིར་ས་གཞི་འདི་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་མིར་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོན་པ་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ།
།ཀླུན་དག་འབོ་ས་གཞི་འདི་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་མདོ་
སྡེ་བཅའོ་

འདི་ཡང་དག་པར་གསུངས་པ་དང་ལྷན་པས། ཀླུན་དག་འབོ་འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷག་དང་བཅས་པའི་སེམས་

ཅན་ཇི་སྟོན་པ་དེ་དག་འོད་མའི་ཚལ་འདིར་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་པོ། །ཀུན་
དག་འཕོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་

{@207A} ལྟ། །ལག་ཁང་གཞན་ན་ཡང་བཞུགས་པར་གྱུར་མོད་གྱི། དེ་དག་གང་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། །ཀུན་དག་འཕོ་ག་ལན་ད་ཀ་དང་འོད་མའི་ཚལ་འདིར་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་དག་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་ནི་འདོད་ཆགས་
སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བྱམས་

པོ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་མི་འབྱེན་པས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། །ཡུལ་མ་གཏོག་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་བོ་ནས་དབང་
བསྐྱར་ནས་དང་པོ་ཀྱུ་ལ་སར་ཞུགས་པའི་ཆོ་བཟུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིར་ཞུགས་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྩེ་བར་བྱས་པ་
ལས་ཞུགས་མ་

ཐག་ཏུ་བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྩེད་མོ་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པར་ཚོར་བར་གྱུར་ཏོ། །བཟུན་མོའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་སེ་སེ་
ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྩེད་མོ་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཚོར་བར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ཀྱུ་ལ་པོར་བཏུ་དག་འབར་གྱུར་
ནས་འདི་སྟམ་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་

སངས་རྒྱུ་འབྱུང་ཁིང་བདག་གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་བདག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །མཐོང་ནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་མཛོན་པར་ཡིད་
ཆེས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་མཆོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ལ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
ཕུལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཡང་འདིར་བཞུགས་པར་གྱུར་ནས་བདག་གིས་ཆོས་ཐོས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་ནི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་པ་
དག་གི་གནས་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ལྡན་པ་མ་བཤམ་བ་དག་གི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པས་སོ། །ཀུན་དག་འཕོ་ག་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་
སྤྱིང་པོ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་

འདིར་ཞུགས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིར་བཞུགས་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་མདོ་སྡེ་འདི་གསུངས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་

གཞན་དག་དང་ཐུན་མེད་དུ་མ་གྱུར་པས་

ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུས་པས་ཕྱག་བྱེད་པ་ཡིན་གོ། གཞན་དག་འབོ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་ན་
ནི་སྤྱུལ་གདུག་པ་དང་། ཅུངས་པ་དང་། སྤང་བུ་དང་། སྤང་བུ་མཚུ་རིངས་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། གལ་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་གདུག་པའི་
སེམས་མེད་དོ། །འདི་ཡང་

{@207B} འོད་མའི་ཚལ་གྱི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཚལ་འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་ཡང་མཐར་
ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་དག་འབོ་འོད་མའི་ཚལ་གྱི་དྲི་གཙང་ཁང་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་དང་ལྡན་གྱི་
གཞན་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གཞན་དག་འབོ་སྐྱེད་གསལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་སྟོན་འོད་མའི་ཚལ་འདི་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པར་མ་འཚལ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་བགྱི་བར་མ་མོས་པའི་སྤྲིག་པ་གང་
ལགས་པ་དེད་བདག་བཤགས་

པར་འཚལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གཞན་དག་འབོ་སྐྱེད་ཀྱིས་དང་པོ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ་
པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་སྤྲིག་པ་དེ་དག་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །རྩ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ལྡ་པའོ། །བམ་པོ་ལྡ་པ། དེ་ནས་ཆོ་དང་

ལྡན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་སྟམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་འདི་ལྟར་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔ་རྣམས་
ལེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཤིན་ཏུ་རོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་གོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་སུམ་

ཆོགས་པར་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་འགག་མེད་པའི་དོན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པས་སོ་སྟམ་མོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་སྤྲུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མྱོད་
གལ་དེ་དེ་བཞིན་གོ། །དེ་

དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གོ། །གལ་ཏེ་རའི་ཉན་ཐོས་གང་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་

དོན་ཐོས་པར་གྱུར་ན་སེམས་སྤྱི་སྤྱོད་ར་འགྱུར་ཞིང་མོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ཁྲིད་གཤམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་རེ་
ཤིག་ཞོག་གི་། ངས་གཤམ་

ཏེ་སྒྲོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེན་ཅིག་དང་ལྷན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཁྲིད་གི་
སེམས་སྤྱི་སྤྱོད་ར་འགྱུར་ཞིང་མོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྲིན་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཆེན་

{@208A} ལྟ། བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ཇི་སྟེན་ཅིག་མངའ་བ་ལས་ཐུགས་རྩུང་ཟད་ཅིག་བཤད་དུ་གསལ་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཁྲིད་གཤམ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་

ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཤིག་དང་། ཁྲིད་ལ་ར་སྒྲོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ཐུགས་རྩུང་ཟད་ཅིག་དཔེས་བསྟན་
པར་བྱའོ། །སྒྲོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེན་ཅིག་དཔ་བརྟེན་གྱིས་མི་ལང་མོད་གི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་དངོས་

པོ་རྣམས་པ་བཞི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅོམ་དུ་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཅོམ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མདོན་པར་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྲིད་གཤམ་
ནི་སྒྲོན་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན། འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེན་ཅིག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་
མཁར་མེད་པ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་སྤྱིང་བར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཐིག་ནག་དང་། བསྐྱེད་འཛོམས་དང་། ཡང་སོས་
དང་། དུ་འབོད་

དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཚིབ་དང་། རབ་ཏུ་ཚིབ་དག་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་ཡང་ངས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཇི་སྟེན་ཡོད་པ་དག་སྤིག་པའི་ལས་མ་བྱང་བ་དེ་སྤིད་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་སྤྱིང་བར་གྱུར་
གྱུར་སེམས་ལ་འགྲོད་

པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྲིད་གཤམ་གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ངས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་
སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་ར་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པས་སེམས་

ཅན་གཅིག་གི་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལས་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་དང་དུ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ངའི་སེམས་ལ་འགྲོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ཁྲིད་གལ་ངས་
ནི་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ལམ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྤོང་ལྷན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་དག་ལ་འདི་ལྟར་
རིགས་པའི་ཚུལ་

{@208B} འི་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལས་ཐར་བར་
བྱེད་པས་ཁྲིད་གལ་མཁས་པ་དག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ངའི་མངུ་བོ་ཐོས་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྩོན་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་པ་
གཏོང་བར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བར་

བྱེད་ཀྱི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད། དག་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའི་བསྐྱེད་པ་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། ཁྲིད་གལ་
ངས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་

ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་སོ། གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་སོ། ཁྲིད་གལ་ངས་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་ཤིང་། སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་འདི་

ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྩུགས་བཅུ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་དག་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་མེད་པ་འམ།
འདྲ་ཤིང་ཅན་ནམ། འདྲ་ཤིང་མེད་པ་འམ། འདྲ་ཤིང་མེད་འདྲ་ཤིང་མིན་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་

མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་བྱང་དུ་འོངས་ཏེ། འདི་རྒྱུད་དུ་ཀྱི་ཁྱོད་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཅག་ནི་འདོད་པ་ལྡེའི་བདེ་བ་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱང་གིས་མངུ་བོ་ཐོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གལ་ཏེ་བདག་
ཅག་ལ་

བྱིན་པར་མི་ལྟས་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེའི་ཆོ་ཆོག་བརྒྱུང་
པོས་བརྒྱུད་བཀག་གམ། མི་བདེན་པས་སྒྲོན་སྒྲོམ་སམ། ཡིད་དང་མི་འཐུན་པའི་ཕྱིར་ར་ལ་གྱི་དང་། དབྱུག་པ་དང་། གྲོམ་དག་གིས་བདག་གི་

ལུས་

ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཀྱང་བདག་དེའི་ཚོལ་སྤང་དང་འགྲོད་པ་མི་བསྐྱེད་པར་བདག་གིས་འདི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་གསུལ་བར་བྱའོ། །སེམས་
ཅན་འདི་དག་ནི་སློན་ཞིང་གཏི་མུག་པ་དང་། ཞེས་པ་མེད་པས་གཏི་མུག་གི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སློན་
ཞིང་གཏི་མུག་

{@209A} ལ། ལ་འདི་དག་ལ་ཞེ་སྤང་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན། འོན་ནི་བདག་འདི་དག་དང་ཐ་དད་པ་ཡང་ཅི་ཡོད།
འདི་དག་ནི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དགོ་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་དེང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལས་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་དང་དུ་

སྤངས་ཏེ་ཞེ་སྤང་གི་བསམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ས་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ཞོང་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས། མིན་གཤམ་ངས་སྤྲོན་བཅོད་པ་འ
དི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་སོ། །གཞན་ཡང་མིན་གཤམ་ངས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་
བལྟས་སོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱིས་བདག་གིན་དུ་སྤྱུག་ཅིང་ཁོར་མང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་མང་བ། བྲན་པོ་དང་། བྲན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་
ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་བལྟལ་ཞུགས་རྒྱུ་མས་པ་བརྒྱ་ད་དེ་བུ་ཞིག་རྟོད་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ལ་སྤྱུག་ཅིང་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པར་གྱུར་ན། མིན་
གཤམ་བྱིས་བདག་

དེ་ནི་རྟག་པར་བྱ་དེའི་ལེགས་པའི་དངོས་པོ་ཚོལ་བར་བྱེད། རྟག་པར་ལེགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱིན་པར་བྱེད། རྟག་པར་ཕན་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཀྱི།
གཞོན་པ་དང་ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིན་གཤམ་ང་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་པར་སེམས་ཅན་རྒྱུས་ལ་བྱ་གཅིག་
པ་

བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ངས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་པར་སེམས་ཅན་རྒྱུས་ལ་ལེགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བཙལ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་
བྱེད་ཀྱི། གཞོན་པ་དང་ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །མིན་གཤམ་ངས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ལམ་ཁོར་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུས་དང་།
ལམ་

ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་བཀོད་དོ། མེད་གཤམ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་དང་བའི་བསམ་པས་བྱ་གཅིག་པ་བརྩེ་ཞིང་མངས་པ་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་

རྒྱ་གཟིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། མེད་གཤམ་སྟོན་འདས་པའི་རྒྱས་ན་ཆོང་པ་ཕལ་པོ་ཆེ་ཞིག་མཚན་མོ་ལམ་རྒྱ་ཞུགས་ཏེ་དོང་བ་ལས་ལམ་སྟོར་ནས་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། མཚན་མོ་ལུན་ནག་རྒྱ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གར་འགོ་བམི་ཤེས་ནས་བམས་ཅད་གྱིས་འདི་སྐད་རྒྱ་བདག་ཅག་ནི་ལམ་

{@209B} སྟོར་ཏེ། མགོན་བྱེད་པ་ཡང་མེད། རྒྱབས་བྱེད་པ་ཡང་མེད། གནས་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་སུ་ཞིག་ལྟ་མ། གྲུ་མ། གཞོད་རྒྱུན་ནམ། མི་འམ། མི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གིས་བདག་ཅག་ལ་ལམ་བསྟན་ནས་ལམ་མ་གོར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། སུ་ཞིག་བདག་ཅག་ལ་

སྟོང་བརྩེ་བས་ཕན་འདོགས་ཤིང་མཚན་མོ་ལུན་ནག་ལམ་གོ་ལ་ཞིང་ཉམས་པར་ཞུགས་པ་འདིར་སྟོང་བ་རྒྱུན་པར་བྱེད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། མེད་གཤམ་དེའི་ཆོ་དགོན་པའི་གནས་ནགས་ཚལ་ཞིག་ན་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བྱང་སྟོང་ཞིག་རྩ་འི་ལ་བུའི་ནང་ན་འདུག་པ་ལས། མཚན་མོ་ལུན་པའི་ནང་ན་ཆོང་པ་མང་

པོ་རྣམས་སྟོང་རྗེ་རྗེས་རྒྱ་དུ་དུ་འབོད་པའི་རྒྱ་ཐོས་ནས་དེ་འདི་སྟམ་རྒྱ་དེང་ཆོང་པ་མང་པོ་རྣམས་མཚན་མོ་ལུན་ནག་རྒྱ་གྱུར་པས་དགོན་པའི་གནས་ནགས་ཚལ་འདིར་ལམ་སྟོར་བར་གྱུར་ཏེ། གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་རྒྱབས་མ་བྱས་ན་ཚུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཆོང་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟག་གམ། མེད་

གཤམ་ཀྱང་གཤམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་གཟུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅོས་ཤིང་སྟོག་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས། མེད་གཤམ་དེའི་ཆོ་བྱང་སྟོང་དེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། གྱེ་ཆོང་པ་རྣམས་ཁྱེད་མ་འཇིགས་ཤིག་ཤིང་བདག་གིས་

ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱབས་བྱ་ཞིང་སྟོང་བས་ཁྱེད་ལ་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེའི་ཆོ་བྱང་སྟོང་དེས་ཆོང་པ་རྣམས་ཚིག་གིས་སྟོབ་བསྐྱེད་དོ། རས་གྱིས་ལག་པ་གཉིས་དགྱིས་ནས་འབྱུ་མར་གྱིས་ཀྱན་རྒྱ་ཁྱེད་པར་སྟགས་ཏེ་མེ་སྒར་ནས་སྟོན་མ་བྱས་ཏེ་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་ལམ་བསྟན་ཏོ། མེད་

གཤམ་དེའི་ཆོ་ཆོང་པ་རྣམས་སོ་སོ་ནས་འདི་སྟམ་དུ་བྱང་སྟོང་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་གི་ཕྱིར་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་
པངས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་སྟམ་མོ། ཁྱིེད་གཤམ་དེའི་ཆོ་ཆོང་སྟོང་དེས་ལག་པ་བསྟེགས་པའི་སྟངས་བསམ་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་ལམ་བསྟན་ནས་གྱང་
སེམས་

ཅན་ལ་སྟིང་ཇེ་ཆེར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ནས་འདི་སྟམ་དུ་ནམ་བདག་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོ་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་
མོ། ཁྱིེད་གཤམ་དེའི་

{@210A} ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་ལག་པ་གཉིས་བསྟེགས་པར་གྱུར་གྱང་ལུས་དང་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་གཉེར་བ་ན་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མཛོན་
པར་ཞེན་པ་

མེད་པས་སོ། །བསམ་པ་རྣམས་པར་དག་པས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་དེའི་ལག་པ་ཡང་སྤྲུམ་ཁོ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིང་མ་
ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་པ་རྣམས་གྱང་ལམ་རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་ནམ་ནངས་ནས་བྱང་སྟོང་གི་ལག་པ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བ་
དང་།

ངོ་མཚར་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་འདི་སྟམ་དུ་བྱང་སྟོང་འདི་ནི་རྩལ་ལྷན་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་མཚན་ཐོག་ཐག་ལག་པ་གཉིས་སྤར་
ནས་བདག་ཅག་གི་སྒྲུང་བ་བྱས་ཏེ་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་གྱང་འདིའི་ལག་པ་ལ་ཆོག་པ་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་འདི་ནི་
ལྟ་དཔ་

ཆེན་པོ་གྲུབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས། ཁྱིེད་གཤམ་དེའི་ཆོ་ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སྟོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ།
།བྱང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚོག་ཏུ་དཀའ་བའི་བཀའ་བ་དཔར་གྱུར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དེ་ངོ་དཔ་འདིས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་

ཐོབ་པར་སྟོན་ལགས། བྱང་སྟོང་གིས་སྒྲུས་པ། གྱེ་ཆོང་པ་རྣམས་བདག་ནི་དངོས་པོ་འདིས་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་ནས་ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེས་ཏེ། ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་

པའི་ལམ་བསྟན་པར་སྒོན་ཏེ། །དེའི་ཆོ་ཆོང་པ་རྣམས་སེམས་རབ་ཏུ་དག་འབར་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་བདག་ཅག་གིས་
དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱང་སྤོང་འདི་ལ་ལན་གྲན་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། བྱང་སྤོང་གིས་སྒྲུས་པ། བྱེད་རྣམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དགོ་

བའི་ཆོས་དེ་ལ་བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག། །ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འཆའ་ལོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་ཆོང་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་
དག་འཁོར་གྱུས་པས་ཐུག་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། །མཛིན་གཤམ་བྱེད་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བྱང་སྤོང་ཆོང་པ་

{@210B} རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལག་པ་སྤར་ནས་ལམ་སྤང་བར་བྱས་པ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་སྟེ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟོ་སྟེ་དེ་ནི་ང་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆོང་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་གྱི་དགོ་སྤོང་སྤོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པུ་པུ་པུ་པུ་འདི་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཛིན་གཤམ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་

ནས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པ་དང་། ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་དང་། མིག་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་ནད་ཆད་མཐའ་ཆེ་བའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་གསོས་ནས་སོས་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྟེན་ཆེན་པོ་
རབ་ཏུ་མང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །གཞན་ཡང་མཛིན་གཤམ་སྤོང་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་འཇོམ་བྱའི་གླིང་འདིར་ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་
ཆེན་པོ་བྱུང་

བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆོ་འཇོམ་བྱའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་
བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་སེམས་ཅན་དང་
ལྷན་

པར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ། ལག་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིག་པ་ཅོམ་གྱིས་ནད་ཐམས་ཅད་སོས་པར་གྱུར་ཏེ། །སྤྱོད་ཆོང་
ནས་བྱ་བྱེད་ཞིག་བཅོས་པ་དང་། བཅོས་མ་ཐག་ཏུ་འདི་སྐད་དུ་བདག་ནི་ནད་པ་རྣམས་གསོ་བར་རྟུས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །གཞན་

ཡང་བཅོས་པའི་ཆོ་འཇོམ་བྱའི་གླིང་གི་ལྟ་གྲུ་རྣམས་ཀྱིས་འཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ་དེང་རྒྱལ་པོ་འདི་བྱ་བཅོས་པ་འདི་ནི་མིའི་སྒྲན་ཡིན་ནོ་ཞེས་

སྐྱུ་ལ་པམ། དེ་སྐད་སྐྱུ་ལ་པམ་གྱི་དེ་ལྟར་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་མིང་ཡང་མིའི་སྒྲིན་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེའི་ཆོ་མི་རྒྱལ་ཁྲུང་གང་ནད་གྱིས་བཏབ་
པ་

རྒྱལ་ཁྲུང་གི་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲུང་གི་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་དེ་དག་གི་ལྟ་ལ་པམ་རེ་ག་པར་གྱུར་ཏེ། ལུས་གྱིས་
རེ་ག་པར་གྱུར་གྱིང་རྟེན། ཐམས་ཅད་ནད་སོས་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་གྲིང་ན་གནས་པ་ལྟར་གྱིས་

{@211A} ལྟ། རྒྱལ་ཁྲུང་གི་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲུང་གི་ལྟ་ལ་པམ་རེ་ག་པ་ཅིས་གྱིས་ནད་ཐམས་ཅད་སོས་ནས་མཆོག་ཏུ་
བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །མྱོང་གལ་རྒྱལ་ཁྲུང་གི་མིའི་སྒྲིན་གྱིས་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ནད་གསོས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་སོ། །

འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ནད་པ་རྒྱལ་ཁྲུང་གི་འཛིན་པའི་དུས་བྱས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་འདྲུང་དང་། སྤྲེལ་གསལ་བཏོན་ཏེ་དུས་ནས་
སུ་ཞིག་བདག་ཅག་ན་བའི་སྤྲེལ་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པར་བྱེད་ཅེས་སྐྱུ་ལ་སོ། །ནད་གྱིས་བཏབ་པ་རྒྱལ་ཁྲུང་གི་མིའི་སྒྲིན་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་

སྐྱུ་ལ་ནས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གནས་དེར་རུས་པ་བྱུངས་ཏེ། ཕྱེ་མར་བཏགས་ནས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་ནད་སོས་པར་གྱུར་ནས་འདི་སྐད་དུ་རྒྱལ་ཁྲུང་གི་མིའི་སྒྲིན་དུང་ཡང་ན་བ་རྒྱལ་ཁྲུང་གསོ་བར་རྟུ་སོ་ཞེས་སྐྱུ་ལ་སོ། །

མྱོང་གལ་དེ་ལྟར་ནད་པ་རྒྱལ་ཁྲུང་གསོས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་རུས་པ་རྒྱལ་ཁྲུང་མཐར་གྱིས་ཟད་པར་གྱུར་ཏོ། །རུས་པ་རྒྱལ་ཁྲུང་ཟད་པའི་འོག་
ཏུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་དེར་སོང་ནས་ས་དང་། ཐལ་བ་དང་། སོལ་བ་རྒྱལ་ཁྲུང་ཏེ་སོ་སོ་ནས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་

ཐམས་ཅད་སོས་པར་གྱུར་ཏེ། མྱོང་གལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲུང་གི་མིའི་སྒྲིན་གྱིས་ནད་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན་ཐབས་མཁས་པས་ནད་གྱིས་བཏབ་
པ་རྒྱལ་ཁྲུང་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། །མྱོང་གལ་ཁྲོད་གྱིས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་ཁྲུང་གི་མིའི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྐྱུ་ལ་
སེམས་

ན་དེ་ལྟར་མི་བཏུ་སྟེ། དེ་ནི་ད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དས་ནད་གྱི་སྤྲེལ་བསྐྱེད་མང་བའི་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ། རྒྱལ་ཁྲུང་མེད་པ་དག་གི་ནད་གསོས་
སོ། །དས་དེར་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་གྱུང་ཞེས་རབ་ཆེན་པོའི་

སྒྲིན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ཁྲུང་གསོས་ནས་སྤྲེལ་བསྐྱེད་མཐར་ཟད་པར་བྱས་སོ། །མྱོང་གལ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་ལུས་གང་བྱུངས་པས་

ཕན་འདོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལེན་ཅིང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པས་མིན་གལ་སྟེ་དང་སྐྱོན་དེས་ན་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ལུས་
བྱངས་

{@211B}ནས་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མིན་གལ་སྟེ་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོང་གཅིག་ཕུག་གསུམ་
མེད་པར་སོང་བ་ལས་གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་ཞིག་འོངས་ཏེ་དེ་སྟོན་གཅན་ནས་དེ་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལས་ང་འཆི་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་

འདི་སྐད་དུ་བདག་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་དགོན་པའི་ནགས་ཚལ་འདིར་དུད་འགོ་ལུས་པོ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་གཅན་གཟན་མ་
རུངས་པ་གང་གིས་བདག་གི་སྟོན་གཅན་བཅད་པ་དེ་དག་འགྲངས་ཤིང་ཆོས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་པོ། །དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་དེ་དག་ནི་རྟག་པར་སྟོན་ཆགས་ཕྱ་མོ་གསོད་ཅིང་ལ་ཟ་བར་བྱས་པས་སྟོན་གཅན་བཅད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མང་དུ་བསྐྱེད་
གྱུར་འགྲངས་ཤིང་ཆོས་པར་མི་འགྱུར་བས་ངས་འདི་སྐད་དུ་བདག་འདིར་དུད་འགོ་ལུས་པོ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་ལ་ཟ་ཞིང་ཁྲག་འཐུང་བའི་
སེམས་ཅན་

རྣམས་འགྲངས་ཞིང་ཆོས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བས་ན། འཆི་བའི་དུས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དེར་དུད་འགོ་ལུས་པོ་ཆེར་
རྟེན་ཏེ་སྐྱེས་ནས་གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་ལ་ཟ་ཞིང་ཁྲག་འཐུང་བ་རྣམས་འགྲངས་ཤིང་ཆོས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་

ཆོར་བས་བྱེད་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྟེད་དུ་ཆེད་དུ་ལུས་བྱངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་བྱས་ཏེ། མིན་གལ་ངས་གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་
གཅིག་གམ། བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ད་པོ་ད་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་བཞུགས་ཤིང་སྟོམ་པ་

རྣམས་ལ་རང་གི་ལ་དང་ཁྲག་གིས་ཆོས་པར་བྱས་པ་དག་བརྗོད་ན་ཡང་། མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་འོ། །མིན་གལ་དེ་ལྟར་ན་ངས་སྟོན་
སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཐེངས་སེམས་རབ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མིན་གལ་ངས་མཛོན་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་

བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོངས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་བ་དང་། འདི་སྟེན་དུ་བདག་གིས་བྱངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མི་
བསྐྱེད་པའི་མི་རིགས་སོ་སྟེན་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་གི་ཐད་དུ་སོང་ནས་འདི་སྐད་དུ་གྱེ་ཁྱེད་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་ཐེངས་ལྷག་ལྷག་ཞིག་ཡོད། ཅི་ཞིག་

{@212A} ༣༡ །འདོད་ཅེས་ཤིས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། དེང་བདག་ཅག་ནི་ཤིན་ཏུ་བགེས་ཤིང་སྒྲིམ་མོ། །ངས་དེ་སྐད་སྒྲིམ་པ་ཐོས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་མོ། །ཁྱེད་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོད། དེ་དག་གིས་ང་ལ་བདག་ཅག་ནི་ཁྲག་འབྲུང་ཞིང་ཤ་ཟ་བ་

ཡིན་པས་གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཤ་དང་ཁྲག་བདག་ཅག་ལ་བྱིན་ན་ནི་བདག་ཅག་གདོད་བདེ་ཞིང་ནད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། ངས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གནང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤ་བཅད་ཁྲག་སྒྲུང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱིན་ཡང་། མྱོད་གལ་དེའི་ཆོ་དམི་སེམས་པ་འགྱུར་ཅིང་ཕངས་

པ་ཡང་མེད། ལྷ་རྒྱུ་ཡང་མེད། བྱིང་བ་ཡང་མེད་ཀྱི། །འདི་སྒྲིམ་དུ་དེང་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཇི་ཅམ་བཅད་པ་དེ་ཅམ་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་ཅམ་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་ནས་ངས་ཡུན་རིང་པོར་རྟག་པར་དེ་ལྟར་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་མེས་

པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་པ་བཏང་ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་བཏུ་མང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱུང་། །གཞན་ཡང་མྱོད་གལ་ངས་མཛོད་པར་བྲན་ཏེ། སྤོང་བྱུང་བ་འདས་

པའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རབ་ཏུ་བསགས་པ་ཞིག་བྱུང་པོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་འདི་སྒྲིམ་དུ་དེང་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མཆོད་བྱིན་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོམ་པར་མི་བྱེད་སྒྲིམ་མོ། །དེ་སྟེས་

དུ་བསམས་ནས་མཆོད་བྱིན་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་བཟའ་བ་འདོད་པ་ལ་བཟའ་བ། བཏུང་བ་འདོད་པ་ལ་བཏུང་བ། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་པོ་དང་། ཤིང་རྩ་དང་། བཞོན་པ་དང་། ཞོར་དང་། སྤྱུག་དང་། རྩོམ་སྤོང་པོ་

དང་། ཤེལ་དང་། བྱི་རྩུ་དང་། བྱི་རུ་དང་། མན་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྒོས་དང་། སྤེང་བ་དང་། སྤྱུག་པ་དང་། སྒོས་ཀྱི་ཕྱོམ་དང་། དར་གྱི་ལྗེ་དྲི་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བུ་དང་། བུ་མོ་དང་། བུ་མོ་པོ་དང་། བུ་མོ་དང་།

{@212B} ལས་བྱེད་པ་དང་། ཏྲ་དང་། གྲུང་པོ་ཆེ་དང་། བ་ཡང་དང་། ལྷག་དང་། ཞིང་གི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་དུ་དགའ་མགུར་སྤྱར་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བོ། མཛོད་གལ་རྒྱུ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་དང་། དེའ་
ེ་ཆོ་བརྒྱ་བྱེད་

ལྟ་འདྲ་བར་པོ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་ཅི་འདྲི་སྤྱིར་རྒྱུ་པོ་འདི་ལ་བར་ཆད་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་བྱ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་ནས་བྲམ་
ཟེ་ཞིག་ཏུ་སྤྱུ་ལ་ཏེ། རྒྱུ་པོ་དེ་གལ་བ་དེར་སོང་ནས་རྒྱུ་པོ་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་བྲིས་སོ། །ཀྱེ་མཆོད་སྤྱིན་ཆེན་པོའི་འདུས་པ་འདིར་དངོས་པོ་ཇི་

ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཏོང་། རྒྱུ་པོས་སྤྱིས་པ། བྲམ་ཟེ་བདག་ལ་ཞོར་ཅི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་པམས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།
།བྲམ་ཟེས་སྤྱིས་པ། བྲིད་ཀྱི་ཡི་དམ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེང་བདག་གིས་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིན་པར་ལུས་སམ། རྒྱུ་པོ་

སྟོབས་པོ་ཆེས་སྤྱིས་པ། བདག་གིས་ཅི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་གཏང་བོ་ཞེས་མ་སྤྱིས་སམ། བྲམ་ཟེས་སྤྱིས་པ། རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་
ལྟ་ན་དེང་བདག་ནི་རྒྱུ་པོ་འདི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདོད་དོ། རྒྱུ་པོས་བསམས་པ། བྲམ་ཟེ་འདི་ནི་ཞོར་ཟས་འདོད་པ་

མ་ཡིན་གྱི། དེང་འདིར་འོངས་ནས་བདག་གི་མཆོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་གཞིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་བྱེད་
ན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཆོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་བཞིག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་བྲམ་ཟེ་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་སྤྱིས་སོ། །བྲིད་ལ་

ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྱིན་གྱིས་ཆོད་ལ་བྲུང་ཅིག་བྲམ་ཟེས་སྤྱིས་པ། ཀྱེ་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་དེང་དེ་སྤྲད་སྤྱིས་པ་འདི་ལ་འགྲོད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་མེད་
དམ། རྒྱུ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེས་སྤྱིས་པ། བདག་གི་ཐམས་ཅད་འགྲོད་པ་མེད་དེ། དེང་སྤོང་བ་མང་པོ་སྤྱུགས་བཞི་ནས་འདུས་ཏེ་འོངས་

ན་ཡང་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱའོ་སྟམ་སོ། །བྲམ་ཟེས་སྤྱིས་པ། དེང་བདག་གཅིག་པུ་ཆོམ་པར་བྱ་བ་ཡང་དགའ་ཞུགས་མང་པོ་
ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ནས་རྒྱུ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེས་མཆོད་ཆོན་པོས་རང་གི་ལག་པ་བཅད་ནས་བྲམ་ཟེ་ལ་བྲིད་ཀྱིས་ལག་པ་འདི་

{@213A} ༡༡། །གཅིག་བྲུང་ཅིག་ཅེས་སྤྱིས་སོ། མཛོད་གལ་རྒྱུ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེས་རང་གི་ལག་པ་བཅད་པའི་ཆོ་སེམས་ལ་གྱུར་ཞིང་འ
གྲོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་སྤྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་སྤྱིར་ལག་པ་
ཡང་

སྤྲུལ་འཁོར་ལྟར་གྱུར་ཏེ། རྟེན་ཆོ་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེས་མཚོན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅད་ནས་བཅའ་ཅེ་ལ་བྱིན་ཡང་སྤྲུལ་སྟེས་པར་གྱུར་
ཏོ། ཁྲིད་གཤམ་རྟེན་ཆོ་བརྒྱུན་ལྷའི་དབང་པོ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་ལྷའི་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུང་ཞིང་སྤྲུག་བསྤུལ་

བསའི་དོད་ཆེན་པོ་པོས་ཏེ་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། ཁྲིད་གཤམ་ཁྲིད་གྱིས་
རྟེན་ཆོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེས་ལུས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟུང་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟླ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་
ཡིན་

ནོ། རྟེན་ཆོ་དེའི་དུས་ན་བརྒྱུན་ལྷའི་དབང་པོ་མཚོན་སྤྱིན་ཆེན་པོའི་བར་ཆད་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་གཞན་ཡིན་པ་སྟུང་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་
མི་བཟླ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱིན་ལྷའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། ཁྲིད་གཤམ་རྟེན་ཆོ་ཡང་ལྷས་བྱིན་སྤྲུག་པོས་སྤྲུག་དོག་དང་ཞེ་སྤང་གི་བསམ་པས་བའི་སྤྱིན་པའི་
བར་

ཆད་བྱ་བར་འདོད་པ་ལས་གཞིག་པར་མ་རྟུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། རངས་དེད་སྤྲུག་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཚོན་སྤྱིན་བཤམས་པ་ན་ཡང་ལྷས་བྱིན་སྤྲུག་པོ་དེ་དུང་ཞེ་སྤང་དང་
སྤྲུག་

དོག་གི་བསམ་པས་སྟོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་མང་པོ་ཁ་བསྐྱུས་ནས་ང་ལ་གསོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། རང་སྟོན་བྱ་ཚད་ལུང་
པོའི་རིའི་ཞོད་དུ་འཆག་པ་ལས་ལྷས་བྱིན་བདག་ཉིད་རིའི་སྤྲེད་དུ་འཇོགས་ནས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་འཕྲོད་པར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བའི་

རྩ་བ་བཤམ་ནས་ང་ལ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་འབྱོར་པའི་མཐུ་ཉམས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་
མནར་མེད་པར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། ཁྲིད་གཤམ་ངས་ནི་ལྷས་བྱིན་སྤྲུག་པོ་ལ་ལུས་དང་། བག་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་ཡུན་

{@213B} རིང་པོ་ནས་ང་ལ་དགྲར་འདུ་ཤེས་སོ། ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ངས་དགོ་བའི་ཆོས་མངོན་པར་སྤྲུབ་པའི་བར་ཆད་བྱ་བར་
བརྩམས་ཀྱང་བའི་དགོ་བོད་པའི་བར་ཆད་བྱ་བར་མ་རྟུས་སོ། རངས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་པར་བྱམས་པ་དང་། སྤྲིང་རྩེས་ཐན་བཏགས་གྱིས་
ང་ལ་ཉེས་པའི་

འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་མེད་དོ། ཁྲིད་གཤམ་ལྷས་བྱིན་ནི་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ངས་བྱས་པའི་དྲིན་མི་གཞོ་བས་ངས་དེང་ལྷས་བྱིན་དང་འབྲ་བ་དག་

གྲང་ལྟ་དང་མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྫིན་མི་ཤེས་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ནི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་

གནས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱིལ་གཤམ་ལྷས་བྱིན་བྱིས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་མནར་མེད་པར་འཇུག་པའི་
ཆོ་ག་དོན་དལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ལྷས་

བྱིན་བྱས་པའི་རྫིན་མི་ཤེས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་འཇུག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཆོ་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འདི་སྐད་དུ་
ལྷས་བྱིན་སྤྲུག་པོ་ཁྱོད་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞེ་སྒྲུང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གསལ་དཔར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནན་གྱིས་གསེད་སེམས་བ
སྐྱེད་པའི་ཁ་ན་

མ་ཐོ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་དེད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱོ་བ་ཐོས་པས་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་ནས་གདོད་
དུལ་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་དེད་བདག་ཤ་དང་རུས་པས་གདུགས་ཏེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ་ཞེས་
སྐྱས་པས་སེམས་བདེ་བ་

ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་སྤྲུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་
པར་ཞུགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་བྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལས་ཐར་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལམ་
ཡང་དག་པར་

བསྐྱོམས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མིང་ཡང་རུས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ཁྱིལ་གཤམ་ངས་དེད་ལྷས་བྱིན་
ལ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱིལ་གཤམ་ངས་ལྷས་
བྱིན་

{@214A} ༣༡ །ཡོངས་སུ་བཞུགས་པ་ནི་དའི་རྫོན་གྱི་རྫོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ངས་ཆོར་བས་སྤྲུ་མ་
ལ་ལྷས་བྱིན་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པར་དམ་བཅས་པས་ངས་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པར་བྱའི་གཞན་གྱིས་བཞུགས་པར་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པས་སོ།
ཁྱིལ་གཤམ་

ལྷས་བྱིན་ནི་དང་འབའ་ཤིག་ལས་བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ལྷས་བྱིན་ནི་དེད་

ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་གཞན་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། ང་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོངས་སུ་དང་བའི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་

སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པར་ཕྱིན་གྱིས་ན་ཕྱིས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། མྱོང་གཤམ་དེ་ཡིན་ཅིང་པོ་ནས་རྟག་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕ་མ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་གང་མགོན་མེད་ཅིང་སྐྱབས་མེད་པ། རྒྱུ་ཅིང་ནོར་དང་མི་

ལྟན་པར་འཁོར་བར་ཡང་དང་ཡང་ཁ་བརྒྱུད་ཅིང་ལམ་འཕྲོབ་པར་ཞུགས་པ། བློན་ཞིང་གཏི་ལྷག་པས་ཤེས་པ་མེད་པ། རྟག་པར་དཔྱུས་འོང་དུ་གྱུར་ཅིང་མིག་དང་མི་ལྟན་པ་དག་སུ་ཞིག་བདག་ཅག་གི་འདྲེན་པར་འགྱུར། སུ་ཞིག་མགོན་དང་སྐྱབས་བྱེད་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་སེམས་པ་

དག་ལ་ང་གཅིག་དུས་སྟོང་བརྩེ་བས་མགོན་དང་སྐྱབས་བྱ་བར་དམ་བཅས་པས་ན། མྱོང་གཤམ་ངས་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་ངག་རྩལ་པོས་ང་ལ་མི་སྟན་བརྩོན་ཀྱང་ངས་སྤར་ལན་མི་བྱེད་དོ། ཚོགས་ན་བསང་ལོས་ཀྱང་ངས་སྤར་ལན་མི་བྱེད་དོ། ཁྱོས་

སམ་བརྟེན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞམ་ཡང་ངས་ལན་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ང་ནི་རྟག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངས་པའི་བདེ་བ་སྤྱིན་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསལ་བར་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི། ངས་དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་རྣམས་སྤྱིན་པའི་མི་

རིགས་པས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་སུ་ཞིག་བཟོད་པར་རྣམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ང་གཅིག་དུ་ཁོ་ནས་བཟོད་པར་རྣམས་པ་ཡིན་པས་ངས་དང་སེམས་ཅན་བཟོད་པའི་ཆོས་དང་། ཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་དང་། རབ་ཏུ་དུལ་བའི་ཆོས་བསྐྱབས་ནས་གྲུང་པོ་ཆེ་ཅང་

{@214B} ཤེས་ལྟ་བུར་དུལ་བར་བྱའི་གྲུང་པོ་ཆེ་མ་དུལ་བ་ལྟ་བུར་མི་བྱའི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། མྱོང་གཤམ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གྲུང་པོ་ཆེ་ཞིན་ཏུ་དུལ་བ་ནི་གཤམ་འོར་འཇུག་པའི་ཆོ་སེམས་ལ་རྒྱར་བ་མེད་ཅིང་རྩ་བོ་ཆེའི་སྤྱོད་དང་། དུང་གི་སྤྱོད་དང་། རབ་ཏུ་འཕོད་པའི་སྤྱོད་གཞི་བསྐྱེད་པས་འདི་ལྟ་བུའི་

འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྤྱོད་གཞི་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྤྱག་ཅིང་འཇིགས་པ་མེད་ལ། གྲང་བ་དང་། ཚིབ་དང་། སྤྱང་བུ་མཆུ་རིངས་དང་། ཤེས་སྤྱོད་གཞི་བསྐྱེད་པར་གྱུར་དང་། རྒྱུང་དང་། ཆར་པ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དག་ཀྱང་བཟོད་པར་རྣམས། རལ་གྱི་ཞིན་ཏུ་ཚོན་པོ་སྟོང་།

ཚོགས་བཏབ་པ་དང་། མདའ་དང་། མདུང་དང་། མདུང་ཐུང་དང་། རྩལ་གྱི་འཁོར་ལོ་འཕངས་པ་དང་། རྩལ་གྱིས་གཞུས་པ་དག་གྲང་བཅོད་
ཅིང་སྒྲག་པ་དང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཐད་ཀར་གཡུལ་ངོར་མཚོང་ཞིང་རྒྱར་བ་དང་། འགོང་བ་མེད་པས། རྒྱིད་གལ་གྲང་པོ་ཆེ་

ཤིན་དུ་དུལ་བ་ནི་འདི་སྟམ་དུ་བདག་དགའི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་གྱི། བདག་དགའི་གཡུལ་འདི་ལས་རྒྱལ་བར་
བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། རྒྱིད་གལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སྡོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་སེམས་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་

རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏབ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་དུལ་བར་བྱེད་པས། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ངག་རྒྱུ་བཤེས་ང་ལ་མི་སྟན་པ་རྗེས་ན་
ཡང་ངས་ལན་དུ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་དོ། ང་དང་ཚོན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ངས་ལན་མི་བྱེད་དོ། གལ་ཏེ་མཚོན་ཆ་དང་། དབྱུག་པ་དང་།

གྲོ་མོ་དང་། རྗོད་གཤིས་ང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ནས་ངའི་སྒོ་གཤིས་འཕྲུག་པར་བྱེད་ན་ཡང་དེའི་ཆོ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ལས་རྒྱར་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ། འདི་ནི་དང་དུ་སྤྲང་བའི་རིགས་སོ། འདི་ནི་དང་དུ་སྤྲང་བའི་མི་རིགས་སོ། འདི་ནི་བསྟན་པར་བྱ་

བའི་རིགས་སོ། འདི་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་པས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ལྷ་རལ་དང་། འགྲོད་པ་ཡང་
མེད། ཁོང་ཁོ་བ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲོལ་བ་ཡང་མེད་པས་འདི་

{@215A} ལྟ། རྟམ་དུ་དེང་བདག་དགའི་གཡུལ་འདིར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་གྱི། བདག་གིས་སྤྲིག་པའི་དགའི་
གཡུལ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་སྟེ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཚོང་
མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་

སུ་བསྐྱབས་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། རྒྱིད་གལ་ང་སྡོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་བཅོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་དཔ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་རྟེན་བསྐྱེད་པ་གལ་ཏེ་ཚོགས་གིས་བརྗོད་པར་གྱུར་ན་ནམས་གྲང་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་

རོ། གཞན་ཡང་རྒྱིད་གལ་གྱི་བྱ་སྡོན་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དྲང་སྤོང་བཅོད་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱང་སྟེ། དེས་
བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྤང་མི་བསྐྱེད་དོ་སྟམ་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་སོ། རེའི་ཆོ་སྤྲིག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་བདུད་ཞིག་ཡོད་
དེ། དེ་

འདི་སྐྱེས་དུ་བདག་དེང་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་ཁོ་བ་བསྐྱེད་ནས་བཟོད་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་
བསམ་པ་ལས་ལྷོག་པར་བྱ་སྐྱེས་དུ་བསམས་ནས། དེ་ནས་བཟོ་བ་ལ་མཁས་པའི་མི་སྣོང་བཀྱི་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ་དག་རྩུབ་པོ་སོ་སོ་ནས་མི་

བདེན་པར་སྐྱོན་ནས་སྒྲིམ། དབྱུང་བར་མི་འོས་པའི་ཚིག་རྣམས་ན་ན་བསྒྲུ་ཚོགས་ཀྱི་སོ་སྟེ། འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་ཚིག་གི་སོ་སྟེ། གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བྱིན་
པའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། ཟན་ཟ་བའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། ཟན་ཟོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྟེ།

སྐྱེས་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། གྲོང་ཁྱིམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། རང་གི་གནས་ནས་ཚེ་ལ་དག་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། འགྲུང་པའི་
ཆོ་ཡང་སྟེ། འདུག་པའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། ཉལ་བའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། འཆག་པའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། ཐན་དབྱགས་རྩལ་པ་དང་དབྱགས་

འབྱུང་བའི་ཆོ་ཡང་སྟེ། ཉལ་པར་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་ཚིག་རྣམས་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲུ་ཆད་པ་མེད་པར་སོ་སོ། །དེའི་ཆོ་མི་སྣོང་པོ་དེ་དག་
བདུད་ཀྱིས་མངགས་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྣོང་གི་བར་དུ་དག་རྩུབ་པོས་བྱེད་པའི་སྣོང་བས་ལོ་སོ་སོ། །དེ་ནས་བདུད་ལྷིག་

{@215B} པའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སྣོང་བས་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ཀྱིས་དེའི་མོ་གའི་ཤྱོད་དུ་
སྒྲུགས། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནད་དུ་སྒྲུགས། ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཡང་བསྐྱུས། ལུས་ལ་ཡང་བསྐྱུས། ལྷུག་དར་ཀྱིས་མགོ་ལ་ཡང་གཏོར་
ཏོ། །དེའི་ཆོ་བྱེད་སྣོང་བཟེད་

པའི་སྣོང་བས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྣོང་གི་བར་དུ་བཟོ་བ་ལ་དཔའ་བའི་མི་སྣོང་གིས་དག་རྩུབ་པོ་སོ་སོ་ལྷན་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི་སེམས་ལ་ཞེ་སྤང་
དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་ལ་ཐན་སེམས་ལ་རྒྱུར་ཞིང་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་འདི་སྐྱེས་དུ་བདག་གིས་ཉེས་པ་
ཅི་བྱས་

ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་དོ། །ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྣོང་གི་བར་དུ་སྤང་མིག་གིས་བདུད་ལྷིག་པའི་ཡིད་ལ་བལྟས་པ་ཡང་
མེད་ལ་བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་སྐྱེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །མཛིན་གཤམ་བཟོ་བ་ལ་དཔའ་བའི་མི་སྣོང་པོ་དེ་དག་གིས་བྱེད་པའི་སྣོང་བཟེད་པའི་སྣོང་བས་ལ་

ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྣོང་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་སྤང་གཞིག་མི་རྣམས་པར་རིག་ནས་ཤིན་དུ་དང་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་རྣམས་
ཀྱང་བཞགས་ནས། འདི་སྐྱེས་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་འདིས་ཚོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ། བདག་ཅག་ཀྱང་ཚོས་དེ་ཐོབ་པར་འཚལ་ལོ་

ཞེས་སྒྲིམ་སྟེ། ཁྲིད་གཤེས་པ་ལ་དཔའ་བའི་མི་སྣོང་པོ་དེ་དག་བྱང་སྟོང་ལ་ཤིན་ཏུ་དང་བཟོབ་པས་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་
བྱས། སྤྱི་མར་བྱས་ཤིང་བསྐྱུགས་པ་བཟོན་པར་གྱུར་རྟེ། བྱང་སྟོང་ཡང་དེ་དག་གིས་རིམ་གྱོ་དང་བསྐྱེན་བཀྱུར་བྱས་པ་ཉམས་སུ་བྱངས་གྱུང་

སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་རྟེ། ཁྲིད་གཤེས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་བྱང་སྟོང་བཟོན་པའི་སྟོབས་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཟུ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངས་དེའི་ཆོ་བཟོན་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་
དག།

པར་བྱངས་པས་བདུད་རྩིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མི་སྣོང་བཀྱེ་སྟེ་རྒྱུན་འཆད་པ་མེད་པར་ངག་རྒྱུ་བཤེས་སྟེ་ཤིང་རྟག་པར་ང་ལ་སྦྱང་པར་གྱུར་གྱུང་
ངའི་སེམས་ལ་གཤེས་ཀྱིས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ཁྲིད་གཤེས་པ་ལ་དཔའ་བའི་སྒྲིམ་བུ་སྟོང་པོ་དེ་དག་བྱང་སྟོང་བཟོན་པའི་སྟོབས་ལ་ཤིན་ཏུ་
དང་

{@216A} ༣༡ །བསྐྱེས་ཏེ་རྩིག་པ་བཤེས་ནས་བྱང་སྟོང་བཟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྩིས་སུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེའི་ཆོངས་ཡོངས་སུ་བདུ་ལ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དེ། སྐྱེས་བུ་སྟོང་པོ་དེ་དག་ལ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་

པ་དུག་ལུན་སུ་མཆོག་པར་དཔས་མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ནས་བམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱ་ལས་འདས་
པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱང་རྒྱ་ལས་འདས་པར་གྱུར་རྟེ། ཁྲིད་གཤེས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་བདུད་རྩིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་སྟོང་

བཀྱེ་ནས་ང་ལ་སྦྱོར་བཅུག་པ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟུ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷན་བྱིན་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བམ་པོ་དུག་པ་
སྟེ་ཐ་མ། གཞན་ཡང་ཁྲིད་གཤེས་ངས་མངོན་པར་བྱ་རྟེ། སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་ངས་རང་གི་ལུས་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བྲན་དང་གཤེས་བྱས་པས་དེའི་ཆོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དེ་དག་གིས་ང་ལས་
རྣམ་པ་སྟོར་ཆོག་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས་ནིང་བཤེས་གཅི་འདོར་དུ་བཅུག་གོ། ཁ་ཅིག་གིས་ནིང་ལུང་འདོར་དུ་བཅུག་གོ། ཁ་ཅིག་

ནིངས་འདོར་དུ་བཅུག་གོ། ཁ་ཅིག་གིས་ནིང་རྩ་ལེན་དུ་བཏང་དོ། ཁ་ཅིག་གིས་ནིང་འབྲུ་དང་། འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། འབྲུ་མར་
དང་། སྤྱང་ཅི་ལེན་དུ་བཏང་དོ། ཁ་ཅིག་གིས་ནིང་ཤིང་དང་། སོལ་བ་དང་། མེ་དང་། རྩ་ལེན་དུ་བཅུག་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ལ་

མགས་པའི་ལས་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་དུ་བཅུག་གུང་། རྒྱེད་གཤམ་པས་དེའི་ཚོགས་གིས་པ་བ་ཤད་གཅི་པ་དོར་དུ་བཅུག་པ་དེའི་རྩེ་མ་ལྷ་མི་
བྱེད་རྒྱལ་པའི་མེམས་པ་སྒྲུད་པ་མི་བྲལ་ནོ། །ཤར་གིས་པ་མེ་ཉོག་དང་། རྩོམ་དང་། རྩོར་བ་དང་། རྒྱལ་རྩོམ་དང་། རྩོམ་གྱི་སྒྲེ་མ་དང་།

བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལོ་ན་དུ་བཏང་བ་ལས་དེ་འི་རྗེས་སུ་མ་མེད་བཅི་དྲན་ནོ། ཁྱིེད་གལ་གང་གིས་ལེགས་པར་བྱེད་དུ་
བཅུག་པ་འི་རྗེས་སུ་ནི་འགྲོ་བར་བྱ། ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་འི་རྗེས་སུ་ནི་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངས་

{@216B} ཡང་དགའ་བར་རྗེས་སྲུ་མི་བློན་གྱི་ཁྱོད་གཤམ་ངས་དེའི་ཚོ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་བྱ། དམ་ཟེའི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་
བར་མི་བྱ། དམ་ཟེའི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་བྱ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་མི་བྱ། དམངས་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་བྱ།
གདོལ་པའི་

རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲང་བར་མི་བྱ། གདོལ་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲང་བར་བྱ། དམངས་འགཉེན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲང་བར་མི་བྱ། རྒྱལ་འགཉེན་དང་། བཅ་
ཟེའི་འགཉེན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲང་བར་བྱ། དམངས་འགཉེན་དང་། གདོལ་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲང་བར་མི་བྱའོ་སྐུ་ཏུ་ཐེམས་པ་སླེད་པ་ཡང་།

མི་བླ་ན་པ། གང་ཟླ་འདི་ནི་ཆེ་པོ། གང་ཟླ་འདི་ནི་ཆུང་པོ་ཞེས་དེ་དག་གི་བྱང་པར་དང་། གང་ཟླ་འདི་མི་རྩིས་ལྡན་པོ་ལྟར་བར་བྱ། གང་ཟླ་འདི་མི་རྩིས་ལྡན་པོ་ལྟར་བར་མི་བྱའོ་སྟེ་མ་དཔེ་མེད་ཀྱི། རྒྱུ་ལྡན་གང་གིས་ད་ལྟར་པོས་པའི་རྩིས་ལྡན་གང་པའི་

སེམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། ཁྱིད་གལ་ངས་མཛོན་པར་བྱུང་། རེའོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོག་པའི་ཆོས་བཞིན་
བྱི་བྱ་བ་དག་དབྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་རྣམས་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པ་ཡོད་པར་ནམ་ཡང་མི་བྱུང་། ཁྱིད་གལ་ངས་མཛོན་པར་བྱུང་། རེའོན་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དག་ངེས་པར་མཐར་མ་གྱིན་པ་འཇལ། དགོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདྲུ་བྱ་བའི་དགོ་བ་
གང་ཡང་མཐར་མ་གྱིན་པ་ཡོད་པ་ཆེས་སུ་མི་བློ་ནོ། །མདོར་ན་ངས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ་ནམ་ཡང་ལུས་ལ་མངོན་

པར་ཞིན་པར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་ན་མོར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྟ་སྟེས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ར་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ་ལོང་མོ་ད་གྱི་
དངོས་པོ་དག་ལ་འདྲི་ནི་བདག་གི་ལོང་མོ་ད་ཡིན་ལོ་སྟེས་པའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་དབང་གིས་

ལེངས་པོ་དང་དང་ལྷན་པར་གླུ་ར་པར་ཟད་པམ་ལེངས་པོ་ད་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་ལ་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་
སྟུམ་མེད་དུ་ལེངས་པོ་ད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་འདི་ལ་བདག་གི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐལ་བ་ཡོད་དོ་

{@217A} ༄། ལྷ་མ་དུ་མེམས་སོ། ཁྱིཾ་གལ་ངས་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའི་དཔོད་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚེས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་
གྱང་། བདག་གི་འོང་སོ་དེ་ལ་བདག་གྱང་སྐལ་བ་ཡོད། མེམས་ཅན་ཡང་སྐལ་བ་ཡོད་དོ་ལྷ་མ་དུ་མེམས་ཀྱི། འོང་སོ་དེ་འདི་

དགའ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པས་བདག་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། ཁྱིེད་གཤམ་ངས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་
དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་གྱུར་གྱུར་དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མེད། ཡོངས་སུ་སྤྱད་ཅིང་ལེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་པས་ཚོས་རྣམས་

ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ལ་མེས་པར་བྱེད་གྱི། ཚེས་རྒྱམས་དང་དྲུ་ལེན་པ་ལ་མེས་པར་མི་བྱེད་དོ། སྤོང་པ་འི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མེས་པར་བྱེད་གྱི།
ཡོངས་པ་འི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མེས་པར་མི་བྱེད་དོ། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མེས་པར་བྱེད་གྱི། ཚེས་རྒྱམས་གྱི།

དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་མེས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཞིན་མ་ནས་མེད་པ་ཉིད་ལ་མེས་པར་བྱེད་གྱི། །གཞིན་མ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་མེས་པར་མི་
བྱེད་དོ། །མིན་གཤམ་ངས་མངོན་པར་བྱུན་ཏེ། ངས་རྩོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ་ཚོ་རབས་བསུ་རྟོན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་དུ་

མཚོ་མོ་ལྷན་པའི་ནང་ན་རང་གི་ལུས་ལ་མེས་སྒྲུང་ནས་ལམ་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་བཟུག་ཏེ། མྱོད་གཤམ་ངས་
མངོན་པར་བྱུག་ཏེ། ངས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་ཆོར་བས་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་པ་སྟེད་དུ་གྲགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

[illegible]

ཆོམ་པར་བྱས་སོ། ཁྱིད་གཤམ་མདོར་ན་པའི་གཉེན་པའི་ཁོར་ཇུས་མཁའ་ལོངས་དཔར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནམ་ཡང་
པངས་ཤིང་མེད་སྟེ། བྱས་མཐོང་སྟེ། བཅས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆོལ་མེད་པ། གཞོད་པ་མེད་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

{@217B}གནང་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ངས་ཡུན་རིང་པོར་བརྟགས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
སྒྲིང་རྒྱུ་བའི་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བཏང་ངོ། །གཞན་ཡང་མྱོད་གལ་ངས་མཛོན་པར་བྲན་ཏེ། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཆོང་དཔོན་ལེགས་

པར་རྟེན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་སོང་བ་ལས་བདེ་བར་སྤྱར་ལོག་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྤྱིན་
ནས་གོང་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཁྱིམ་གྱི་སྒོར་སྤྱིན་པ་དང་། དེའི་ཆོ་གོང་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་སྒྲོངས་མོ་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་བསྒོར་
ནས་

དེའི་མདུན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ལེགས་པར་རྟེན་པ་བདེ་བར་བྱོན་ཏམ། སྤྱིན་བདག་ཆེན་པོ་བདག་ཅག་སྒྲོང་བ་མཆིས་ཏེ། གལ་ཏེ་
གནང་བར་གྱུར་ན་བདག་ཅག་བསྐྱང་བར་འཚེལ་ལོ། །མྱོད་གལ་དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་རྟེན་པས་སྒྲོངས་མོ་པ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་དུ་

ཁྱེད་སྒྲོངས་ཤིག་དང་། བདག་ལ་ཅི་བདོག་པ་ཡངས་པ་མེད་པར་སྤྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲོངས་མོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
རྟེན་པ་ལ་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་རྟེན་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་བདག་ཅག་ལ་བྱིན་ཅིག་དང་། དེས་ན་བདག་

ཅག་རབ་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །མྱོད་གལ་དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་རྟེན་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ཅིག་ཀྱང་གསེར་སྒང་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་རི་བ་
བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་སྟེད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྒྲོངས་མོ་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་ཏེ། མྱོད་གལ་ལེགས་པར་རྟེན་པ་དེས་དེ་ལྟར་ནོར་མང་
པོ་

རྣམས་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ལ་གྱུར་བ་འམ། འགྲོད་པར་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་རྟེན་པས་རིན་པོ་ཆེ་
མང་པོ་སྒྲོངས་མོ་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་ཁྱིམ་དུ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྤྱར་ལོག་སྟེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་སོང་བ་
ལ་སྟེ་

མ་བས་ཕྱེད་འགྱུར་གྱིས་བཟང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་འདས་ནས་སྤྱར་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྤྱིན་ནས་གོང་ཁྱིམ་དུ་འ
ཇུག་པ་ལས་དེའི་ཆོ་ཉེས་པ་བྱས་པའི་མི་དག་ཅིག་ག་ཞེད་མ་པས་གཟུང་སྟེ་བཅིངས་ནས་མི་སྟོན་པའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་ལས་
གྱི་བཞི་

{@218A} ༣༡ །མདོ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་བྱས་ནས་གསལ་དཔའི་གནས་སུ་ཁྱིད་ནས་གསལ་དཔར་བྱས་པ་ལས། དེའི་ཆོ་གསལ་དཔ་ལ་
ཐུག་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱུང་ནས་ལེགས་པར་རྟེན་པ་མཐོང་བ་དང་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོང་དཔོན་བདག་ཅག་ལ་མི་འཛིགས་པ་བྱིན་ཅིག་

ཁབ་དག

ཅག་གསལ་དཔེ་ཉེས་པ་ལས་སྐྱོབས་ལ་བདག་ཅག་ལ་སྒོག་བྱེད་ཅིག་། ཁྱོད་ནི་སྤྱི་བདག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལགས་སོ། ལེགས་པར་
རྟོག་པས་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲས་པ་ཐོས་པ་དང་གསལ་དཔེ་ལ་ཐུག་པ་དེ་དག་ལ་ཀྱེ་བྱེད་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྤྱི་ཞིང་བྱེད་གསལ་དཔེ་ཉེས་པ་ལས་
ཡོངས་སུ་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲས་ནས་གཤེད་མ་པ་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་སྒང་བྱེ་བའི་བའི་རེ་བྱེན་ནས་
བྱེད་ཅག་དེར་བདག་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་ནས་སྒྲར་མ་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་སྟོན་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་ཏེ། དེ་ནས་ལེགས་པར་རྟོག་པ་ལྟར་ཞིང་
རིངས་པར་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་།

ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བདག་ནི་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་དག་གིས་མི་འདི་དག་གི་སྒོག་འཇལ་བར་འཆོལ་ལོ། རྒྱལ་པོས་
སྒྲས་པ། ལེགས་པར་རྟོག་པ་མི་འདི་དག་གི་ཉེས་པ་ནི་གཏང་དུ་མི་རུང་བས་བཅོང་དུ་མི་རུང་ངོ། གཤམ་ཏེ་སྤྱིང་ཐག་བཞག་ཏེ་བར་འདོད་ན་
བྱེད་ལ་

ཞོར་ཅི་བདོག་བཟང་པར་ང་ལ་བྱིན་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཞི་བར་ཁས་ལེན་ན་གདོད་གཏང་ངོ། ཁྱིད་གཤམ་དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་རྟོག་པས་དེ་སྐད་
སྒྲས་པ་ཐོས་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ནས་བདག་ནི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་སྒྲོན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏེ་མི་འདི་དག་གི་
སྐྱབས་བྱས་པར་

གྱུར་པ་ནི་བདག་གི་ཡིད་ཆོས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དེ་ནས་ལེགས་པར་རྟོག་པས་མི་དེ་དག་བསྐྱབས་ཏེ་གསལ་དཔེ་ཉེས་པ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བྱིས་ན་ཞོར་ཅི་བདོག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནས་ཐོབ་པའི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་དཔལ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཆད་མེད་པ་
རྣམས་

རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་དེ་དག་གཏང་དུ་གསོལ། བདག་ལ་ཞོར་ཅི་མཆིས་པ་ནི་བས་པར་འདིར་
མཆིས་ལགས་སོ། རྒྱལ་པོས་ཞོར་རྣམས་སྤངས་ནས་གཤེད་མ་པ་དག་ལ་བསྒྲོལ། ལེགས་པར་རྟོག་པ་འདི་བྱེད་ལ་སོང་ཅིག་། ལྟ་དེ་

{@218B} བཞིན་དུ་འཆོལ་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མཉམ་ནས་ལེགས་པར་རྟོག་པ་བཅོངས་ཏེ་གསལ་དཔེ་གནས་སུ་བྱེད་ནས་ལག་པ་

གཡམ་པ་བཏེག་སྟེ་ལེགས་པར་རྟེན་པ་ལ་མཚོན་གདབ་པར་གཟས་པ་ལས་ལག་པ་རངས་ནས་གདབ་ཏུ་མ་བཏབ་པ་དང་། སྒྲག་ཅིང་འོ་
མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ལེགས་པར་

རྟེན་པ་ཁྲིད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་དངོས་པོ་འདི་ཞིབ་ཏུ་གསོལ་རྟོ། །མིྟ་གལ་རྒྱལ་པོས་དེ་སྐད་སྒྲུབ་པ་ཐོས་ནས་བདག་ཉིད་མཚོན་ཐོགས་ཏེ་ལེགས་
པར་རྟེན་པ་གསལ་དཔར་འདོད་པའི་ཕྱིར་མཚོན་བཏེག་སྟེ་གདབ་པར་གཟས་པ་ལས། དེའི་ཚོ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་ལྷུང་སྟེ་སྒྲུག་

བསྐྱལ་གྱི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སྐད་ངན་ལྷུང་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་སོ། །མིྟ་གལ་ཁྲིད་གྱིས་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་ཚོང་དཔོན་ལེགས་པར་
རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་སྒྲུབ་སྟེ་ཐུགས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟླ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་
པ་དེ་ནི་

ལྟས་བྱིན་སྒྲུབ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མིྟ་གལ་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་ཡང་ལྟས་བྱིན་གྱིས་ངའི་སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱས་པ་ལས་དཔྱོགས་པར་མ་རྟུས་
སོ། །དེང་ང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ་ཡང་ངའི་སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱས་པ་
ལས་

དཔྱོགས་པར་མ་རྟུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱ་བར་མི་རྟུས་ན་ལྟས་བྱིན་སྒྲུབ་པོས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་སོ། །ལྟས་བྱིན་ནི་ང་ལྟར་ཡང་གྲོགས་པོ་མ་རུངས་

བ་བསྐྱུས་ནས་ང་ལ་གསོད་པར་ཡང་འདོད་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཐབས་གྱིས་ང་གསོད་པར་འདོད་པས་རྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་དང་མཐུ་སྟོབས་
ཉམས་ནས་གསོན་པོར་ལུས་འདི་དང་བཅས་པར་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་མནར་མེད་པར་ལྷུང་བར་གྱུར་རྟོ། །མིྟ་གལ་ང་སྟོན་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཡང་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུར་ཐན་བཏགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སུ་མ་མཐོང་ན་ལྟས་བྱིན་ནི་བྱས་
པ་དྲིན་དུ་མི་གཟོའོ། །ང་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་

{@219A} ༣༡ །ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་
ཡང་མིྟ་གལ་སྟོན་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་ན་གླང་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་ཞིག་གཞས་ཏེ། དེའི་ནང་ན་གླང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་
བདག་

པོར་གྱུར་པ། བྱད་བཞིན་སྤྲུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། ལྷོ་བས་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་ཆོ་གྲུང་པོ་ཆེ་མང་པོ་རྣམས་རི་སྒང་
ཉམ་ང་ཞིང་དོག་པ་ལམ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་མཚན་མོ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཚོན་པས་མཐོང་ནས་མཚན་ཐོག་ཐག་ལམ་ཉམ་ང་བ་དེར་
རྒྱ་བས་ཆེན་

པོ་བཞོས་ནས། འདི་སྟམ་དུ་གྲུང་པོ་ཆེ་མང་པོ་འདི་དག་ནི་འདིར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་བདག་དབང་སྟེ་བདག་གིས་དག་འཇགས་
གྲུང་བར་བྱའོ་སྟམ་མོ། །མཚན་ཐོག་ཐག་རྒྱ་བས་བཞོས་ཟེན་ནས་གྲུང་པོ་ཆེ་མང་པོ་རྣམས་བདས་ཏེ། ལམ་ཉམ་ང་ཞིང་རྒྱ་བས་ཡོད་པའི་སྟེང་
དུ་བཏང་ངོ།

གྲུང་པོ་ཆེ་མང་པོ་རྣམས་འགྱུང་བར་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་བས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་ཀླ་ལ་བར་མ་རྣམས་མོ། །མིོད་གལ་དེའི་ཆོ་གྲུང་པོ་ཆེའི་
བདག་པོ་དེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་རྒྱ་བས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕྲེད་དུ་ཉལ་ཏེ་ཟམ་པ་བྱས་ནས་གྲུང་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྩིས་ནས་དེ་ལས་
ཀླ་ལ་ཏེ་དོང་ངོ། །

གྲུང་པོ་ཆེ་མང་པོ་བསྐྱས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་མཆོངས་པ་བྱས་ཏེ་སོང་བ་དང་། དེའི་ཆོ་རིའི་ལྷ་ཞིག་གིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲུམ་པ།
སྤྲིག་ཅན་རྒྱ་བས་ཟབ་བཞོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ན་གྲུང་བདག་སྟོ་ལྷན་གྱིས། །བདག་དང་གཞན་གཉིས་བསྐྱས་པ་ན། །དོན་མེད་རྒྱ་བས་ཟབ་བཞོས་

པར་གྱུར། །མིོད་གལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་གྲུང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་
ཡིན་སྟམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟླ་སྟེ། དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་གོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་གྲུང་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དགོས་ངོ་
ལྷ་བརྒྱ་པོ་ལྟས་

བྱིན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱས་པར་བརྩམས་པ་དག་ཡིན་གོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་ཚོན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ལྟས་བྱིན་ལ་སྦྱོགས་པ་དགོས་ངོ་ལྷ་
པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཁ་ཏ་ཏ་བྱ་བྱ་དང་། །ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ཤ་དང་། །རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དང་། །ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གོ། །མིོད་གལ་

{@219B} ངས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་པར་སེམས་ཅན་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་པ་རྣམས་མཐོང་བར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་གོ།
།སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དག་མཐོང་ན་བདེ་བ་བྱིན་གོ། །སེམས་ཅན་དབྱེ་ལ་ཤོངས་པ་དག་ལ་ནི་ཟང་ཟིང་ཡོངས་སུ་བཏང་ངོ། །སེམས་ཅན་
གང་ལམ་ལོག་

པར་ཞུགས་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དག་ལ་ནི་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་བསལ་
ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་བཀའ་ཤིང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་ངོ། །སེམས་ཅན་གང་ག་ཟེའིང་ཁྲག་འབྱུང་བ་
དག་ལ་ནི་

ལུས་ཀྱི་ག་དང་ཁྲག་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་སོ། །མྱོད་གལ་ངས་ནི་སྟོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བྱས་པས་ངས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཁས་བླངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་མེད་པར་བྱས་ཏེ། མྱོད་གལ་ངས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བླ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་བདེན་ཆོག་ཇི་སྟོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་ཅི་
ཡང་མེད་དེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱས་པར་གྱུར་ན་ང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། མྱོད་གལ་ངན་ཇི་རྟོག་སྤྲོས་པ་བཞིན་དུ་ད་ལ། ཇི་ལྟ་རོ་ད་པ་བཞིན་དུ་
སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལུ་སྟོན་པ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་འོ་ཆོ་འཁོར་འདུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དག་སྟོང་

གྲུང་པོ་ཆེའི་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་འདུས་ཏེ་འདུག་པར་གྱུར་པ་དེ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་ཕུས་མོ་གཡས་
པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྟོག་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་ལས་དགའ་བ་

ོད་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐོས་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱ་ཡང་ལྷང་ཞིང་མཆིམ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེང་བདག་གིས་དངོས་པོ་ཞིག་ཞུ་བར་འཆོལ་ཏེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འདི་རྟོག་དུ་ངས་རྫོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཛད་པའི་ཆོ་རྟོག་སྤྲོས་པ་བཞིན་དུ་ད་ལ། ཇི་ལྟ་རོ་ད་པ་བཞིན་དུ་
སྤྲོས་

{@220A} ༣༡ །པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་
བར་ཐུགས་དམ་བཞེས་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་དམ་བཞེས་པ་ལགས་པར་གྱུར་ན་ད་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བར་མཛད་པའི་

སེམས་ཅན་

ད་དུང་མ་བས་པར་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲོད་པས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་གཤེགས་ཏེ་འགའ་ཞིག་
མཆིས་ནས། དགོས་པ་ལྟར་སྤྲོད་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་ལྟེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པར་བྱགས་དམ་བཞེས་སོ་ཞེ་
ན། སེམས་

ཅན་ད་དུང་མ་བས་པར་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོལ་བ་ཞིག་མཆིས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་ཇི་སྐད་
དུ་ལན་གདབ་པར་བསྒྲིལ་གས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་སྤྲོད་སྐབས་ཆེད་ལག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གཤེགས་ཏེ་འགའ་ཞིག་དེ་སྐད་དུ་ཆོལ་

བར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིར་འདི་སྐད་དུ་བྲིས་ཤིག། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། རྟེན་གཤེགས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་སྤྱང་
པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིར་འདི་སྐད་དུ་བྲིས་ཤིག།

ཅི་སྤྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་འདུས་ཤིང་ཚྲིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་བྲལ་ཞིང་གྲུས་པར་གྱུར་པ་ལ་
སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། རྟེན་གཤེགས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་སྤྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་འདུས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ་

ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིག་ཤིག། ཁྱེད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཟེན་ཏེ། རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ་
སྤྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡང་བྲལ་ཞིང་གྲུས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་

དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཚྲིགས་ཤིང་འདུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བྲལ་ཞིང་གྲུས་པའི་དཔལ་དགྲུས་པ་ཡིན་གྱི་འ
དུས་ཤིང་ཚྲིགས་པ་ལ་དགྲུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚྲིགས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་སེམས་ཅན་མེད་པས་སོ། རྟེན་གཤེགས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་སྤྱང་པོ་དང་།

{@220B} སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཉིད་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་སྤྱིར་འདི་སྐད་སྒྲིག་ཤིག། གཤེགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཅུ་དང་། ཤིང་
དང་། གྱོམ་དང་། རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱེད་སྤྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཉིད་
སེམས་

ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་དག་ལ་ཕུང་པོ་དང་། སླེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཡོད་པས་སོ། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཀྱང་མེད།
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲོས་ཤིག། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་
བཅས་

ཅན་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་ཕུང་པོ་དང་། སླེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དག་ལ་
ཐུང་དཔ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་གསུང་རབ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་

དེ་འི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྒྲོས་ཤིག། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
གཤམ་གསལ་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འོན་ཏེ་ལམ་
གྱི་འབྲས་བུ་

ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་ཁྱོད་གང་ཞིག་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བྲིས་ཤིག། དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་
བདག་གི་དོན་དམ་པར་ངས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་དེ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དོན་
དམ་པ་ལ་གྱི་སྒྲ་དང་

ཚིག་མེད་ལ། སྒྲ་དང་ཚིག་མེད་པ་ལ་གྱི་ངེས་པར་ཡོད་ཅེ་འཇ། མེད་ཅེས་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཁྱེད་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་འབྲས་
བུ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། རྣམ་པར་ངེས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་གྱི་མིང་ཡང་མེད་པས་དེ་འི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲུས་

པའི་ཚིག་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོས་ཤིག། གཞན་ཡང་སྐྱེད་པོ་ཆེ་འི་ལག་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཚོས་
རྣམས་འགག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྤྲུག་བསྡུ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ངས་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཇི་ལྟར་

{@221A} ༣༡ ། ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཚོས་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པ་
དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེད་པོ་ཆེ་འི་ལག་གང་གིས་དེ་ལྟར་ངས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་

ཞེས་པ་ནས་ཅི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འི་ཆེད་དུ་ལས་གྱིད་པ་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །གང་གིས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་འི་ཆེད་དུ་ལས་གྱི་སྒྱུད་པ་མི་
སྒྲོང་བ་ནས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གླུང་པོ་ཆེའི་ལག་འདྲི་ནི་རྟག་པར་ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་རྗེས་སུ་བྲན་པ་འི་འདྲུ་ཞེས་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མེད། གྲི་མ་ཡང་མེད། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་མེད།
འོང་བ་ཡང་མེད། འགྲོ་བ་ཡང་མེད། ལམ་ཡང་མེད། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད། རིང་པོ་ཡང་མེད། ཐུང་དུ་ཡང་མེད། གྲུ་བཞི་ཡང་མེད།

སྒྲུམ་པོ་ཡང་མེད། དབྱིབས་ཀྱང་མེད། ཁ་དོག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ནི་སྒྲོ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཞེས་
བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གླུང་པོ་ཆེའི་ལག་འདྲི་ནི་ཆོས་གྱི་སྒྲོ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ཆོས་མཐོང་བའི་སྒྲོར་ཞུགས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་
མཐོང་བ་ཞེས་

བྱའོ། །གླུང་པོ་ཆེའི་ལག་འདྲི་ཇི་སྟེ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཆོས་གང་གིས་སངས་རྒྱུས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ཅི་འགགས་པ་དང་། འགག་པ་
དང་། འགག་པར་འགྱུར་བའི་འགག་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཅིག་ཡིན་སྟེ་སྒྲུམ་འཇམ་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །འདི་ཇི་སྟེ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་།
ཆོས་

གང་གིས་སངས་རྒྱུས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་འི་ཆོས་དེའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་དང་། སྒྲུབ་པར་འགྱུར་པ་འི་སྒྲུབ་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཅིག་ཡིན་སྟེ་སྒྲུམ་འཇམ་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །གླུང་པོ་ཆེའི་ལག་གསལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ནི་འགག་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་དེ་ལྟར་

ལགས་སོ། །གླུང་པོ་ཆེའི་ལག་དེ་གསལ་ཏེ་འདི་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པ་འི་མཚན་དང་ལྡན་པས་བདག་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་འ
དས་པར་ཞུགས་ནས་སྒྲུར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཡང་སྒྲུབ་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་
པ་འགགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་

{@221B} ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་དུ་བྱིས་ཤིག །ཅི་ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་འི་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དམ།
དེས་གསལ་ཏེ་འདི་རྒྱུད་དུ་བདག་ནི་སྒྲུབ་པ་འི་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་དུ་
སྒྲོས་ཤིག །དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པས་

གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལས་ནི་སྐྱའི་མཚན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་མ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱའི་མཚན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ནི་གྲོམ་དང་། རྗོད་དང་། རི་དང་། ལྷང་དང་། ལྷ་ལིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་

སྐད་དུ་གྲོམ་དང་། རྗོད་དང་། རི་དང་། ལྷང་དང་། ལྷ་ལིང་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྒྲོས་ཤིག། །ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲིས་པ་ད་ལྟར་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ།

ན་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་རིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པས་སོ། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་མཚན་ནི་མཚན་གྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་མཚན་ཞེས་པའི་བྲམ་ཟེས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་དེ་བདེན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྒྲོས་ཤིག། །གལ་ཏེ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱེད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མཁན་གྱིས་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་མཐོང་བས་མངོན་པར་རྫོགས་།

པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིས་པས་དེད་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཤོད་ཅིག། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྟ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འབྲེས་པའི་ཆོས་བརྟ་བརྒྱད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་

དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲོས་ཤིག། །ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོབས་བརྟ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་

{@222A} ༢༡། །གཤེགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིས་པས་དེད་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་

ཤོད་ཅིག། རྟེན་གཤམ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་ཅི་སངས་རྒྱལ་དང་མཚན་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་ཁྱོད་ཉིད་མཚན་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་།

བར་ཟད་གྱི། མཚན་ནི་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིག། རྟེན་གཤམ་ཏེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་དབྱིབས་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་མེད་པའི་ཚོས་གཞན་ཞིག་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྒྲུབ་ཤིག། དབྱིབས་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་མེད་།

པའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་དབྱིབས་དང་བཅས་ཤིང་ཁ་དོག་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་གཤམ་ཏེ་དབྱིབས་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་མེད་པའི་ཚོས་ལ་སངས་རྒྱལ་ཤེས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ནི་གཞན་དབྱིབས་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་།

རྒྱལ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། གཤམ་ཏེ་ཚོས་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བརྩུ་བརྒྱད་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་།

པ་དང་། ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་ཏུ་དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་སྐྱུན་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། གཞན་ཡང་སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་ངས་སྡོན་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་།

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་མེད་གྱི། ང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ནས་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ན་སེམས་ཅན་ཡང་མ་དམིགས། སེམས་ཅན་གྱི་།

མིང་ཡང་མ་དམིགས་པས་ང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པའི་ཆོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པའི་ཚོས་དངོས་པོ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་ཡོད། དངོས་པོ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་མེད་པར་རྫོགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། རྟོགས་པོ་གང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་།

{@222B} བོ་གང་ཡོད། དངོས་པོ་གང་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་མེད་པར་གྱུར་ཅེན་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་
གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དུག །

སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྒྱུན་གྱིས་རིག་པ། རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྒྱུན་
གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆ་ཤི། ཆ་ཤིའི་རྒྱུན་གྱིས་མྱ་ངན་དང་། སྐྱེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་

བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་དག་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ། མ་རིག་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག། འདུ་བྱེད་རྣམས་འགགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག། རྣམ་
པར་ཤེས་

པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་གཟུགས་འགག། མིང་དང་གཟུགས་འགགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་འགག། སྐྱེ་མཆེད་དུག་འགགས་
པའི་ཕྱིར་རིག་པ་འགག། རིག་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཚོར་བ་འགག། ཚོར་བ་འགགས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་འགག། སྲིད་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་

ལེན་པ་འགག། ལེན་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་འགག། སྲིད་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་འགག། སྐྱེ་བ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཆ་ཤི་འགག།
ཆ་ཤི་འགགས་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་དང་། སྐྱེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་

འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་དག་འགག་པར་འགྱུར་རོ། འདྲེ་ལས་མིག་དང་། ཡེ་ཤེས་
དང་། རིག་པ་དང་། སྒོ་སྐྱེས་པས་འདི་ལྟར་དབྱས་དང་མཐའ་མེད་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏེ།
།ནེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གཞན་གང་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་མེད་ཀྱི། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་
ཚོས་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། གླུང་པོ་ཆེའི་ལག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

{@223A} ༣༡ ། རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། གླུང་པོ་ཆེའི་ལག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་

གཤམ་གསལ་པ་རྣམས་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ནི་འགྲུར་བ་མེད་པར་རྟག་དྲུག་གནས་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་དང་

གཟུགས་ཀྱང་སྟོར་བར་མི་འགྲུར་ལ། བཞུགས་འགལ་བ་ཡང་མེད། སྟེ་བ་ཡང་མེད། འབྱུང་བ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་དཔྱད་རྟག་པར་དེ་ལྟར་ཚེས་སྟོན་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དཔྱད་དེ་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དས་ཁྱེད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚེས་བསྟན་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་

བཞིན་དུ་ནམ་ཉམས་བསྟུན་པར་བྱའོ། །སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་སྟོན་པ་ཆེན་པོས་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་གང་བྱ་བའི་རིགས་པ་དེ་དག་ངས་མ་ལུས་པར་བྱས་ཟིན་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་བསྟུན་པས་ཚེས་རྣམས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ལ་ཆོད་དང་ལྟན་པ་སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོ་ལ་དོ། །བཙུགས་ལྟར་འདས་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་གསུངས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཚེས་ལྟར་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སུ་ཞིག་ལ་མ་སྟོན་པར་འགྱུར། ལམ་སྟོན་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་དམ་པའི་ཚེས་ལྟར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དམ་པའི་ཚེས་ལྟར་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཡང་ལྟར་པ་ཞེས་བྱ་བས་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་མཆིན་དེ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་ལན་གདབ་པར་བསྟེན་ལགས། བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།

སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་གལ་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་འདི་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཡིན་པར་སྟེ་བོ་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ལ། རྟག་པར་སེམས་ཅན་བསྟན་པའི་དུས་ལས་གཤམ་གསལ་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པར་

གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་ཐན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛོད་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་བས་བཙུགས་མི་གཅོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་

{@223B} རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ནི་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཚེས་ཡིན་པས་དཔྱད་དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཚེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཚེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ནི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་དཔ་

ལྷོ་དཔའི་ཆོའི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཅིང་ཇི་ལྟར་དཔ་བཞིན་དུ་གསུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཟློག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འ
དས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྲང་པོ་ཆེའི་ལག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལེགས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པ་ལགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པའི་སྐད་དུ་སྒྲིག་དང་། གསུང་དང་།
བྱགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཆུན་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་ཞིང་མཆུན་པའི་ཐེས་སུ་འབྲང་བས་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

དཔོན་དཔའི་ཆོའི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མཛད་ཅིང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་གསུང་བར་གྱུར་པ་ནི་ཞིན་དུ་རྩོམ་ཆར་ཆེ་ལགས་སོ། །བཙམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གྲང་པོ་ཆེའི་ལག་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། གྲང་པོ་ཆེའི་ལག་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་སྟོན་སྟེ།

པ་བཞིན་དུ་རྟོག་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་དཔའི་ཆོའི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྟེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གྲང་པོ་ཆེའི་ལག་ཡང་དག་པར་སྟོན་བཀའ་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་སྟེ་ཞིག་ནོར་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་

ཕན་འདོགས་པས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་
སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་སྟོས་པ་མི་མངའ་བར་ཕ་རོལ་དུ་བྱོན་ནས་དུང་མ་རྒྱལ་བ་དག་ཡོངས་

སུ་སྟོས་ཤེས་ཟེར་བ་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་དཔའི་ཉོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྟོན་བཀའ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྟོན་བས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གྲང་
པོ་ཆེའི་ལག་ཡང་དག་པར་སྟོན་བཀའ་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་སྟེ་ཞིག་སྟོན་བཅད་ཅིང་བྱ་བ་བྱས་པའི་དྲིན་གཙོ་བཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དེ་ནི།

{@224A} ༣༡ །དཔའི་ཉོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྟོན་བཀའ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྟོན་བས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་ང་ལ་བྱ་བ་ཅུང་
ཟད་ཅིག་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གྲང་པོ་ཆེའི་ལག་དཔའི་དང་པོ་བྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དུ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚུན་ཆད་བར་ནམ་ཡང་སེམས་ལ་ཕྱོག་ཅིང་གྱུར་པ་ཡང་མེད་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མཛོན་པར་
ཞིན་ཅིང་མོས་པར་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་ཐེས་སུ་མི་བྲན་ཡང་ངས་ཆོས་དེ་བསྟན་པས་ངའི་འཁོར་རྣམས་ལས་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་ཉན་ཐོས་

དང་།

རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བ་དག་གཟུང་པའི་ཕྱིར་འདུན་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །སྤང་བོ་ཆེའི་ལག་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ནང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བྲང་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ཤེས་རབ་གསལ་ལ་ཞིང་རྩོལ་མང་དུ་སྟོན་ཤིང་སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་ཆོས་ཟབ་

མའི་བཅོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། །དེའི་ཆོ་བམ་ཟེ་གཞོན་ནུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་གི་གཞི་ན་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་ལྡེའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ཞིང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། ལམ་བསྟོམས་པར་གྱུར་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་དའི་ཐད་དུ་འོངས་

པ་དང་ངས་ཆོས་བསྟན་པས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་རྟག་པར་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས་ནས་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་

དང་། གྲོང་རྒྱལ་དག་དུ་ཞུགས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་ནས་ང་ལ་རིམ་གྱོ་བྱས་སོ། །ང་དེའི་ཆོ་འདི་སྟམ་དུ་འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་བདག་གིས་འདི་དག་གི་མཆོད་པ་སྤང་བའི་མི་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་དོ། །བྲང་སྟོང་

དེ་དག་ངས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐོབ་པར་གྱུར་གྱུང་ངས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པས་ཆོས་དེ་ཐོབ་པར་བྱས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་དོ། །སྤང་བོ་ཆེའི་ལག་ངས་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་དེ་

{ @224B } མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོག་ནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྟ་ཞིག་འོངས་ཏེ་མངོན་དུ་ལྷན་བསྟན་ནས་ང་ལ་འདི་རྟེན་དུ་གྱེ་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །སྟོང་ནི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་དཔག་

དུ་མེད་པ་རྒྱམས་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟོན་ཏེ། སྤང་བོ་ཆེའི་ལག་ངས་དེའི་ཆོ་དེ་རྟེན་བསྟོན་བཅོས་ནས་ལམ་བསྟོམ་པ་བྱང་བས་

སེམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་བར་དུ་དབེན་པར་འདུག་པའི་ཆོ་དགའ་བས་ལུས་ཀྱི་ནད་ཁྲབ་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷན་

པོ་ཆེའི་ལག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་བར་གྱུར་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཐོབ་
པར་འགྱུར་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་ནི་བདག་ཉིད་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་སྐྱེལ་བ་ཡིན། ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་མཐོང་ན་ཕྱག་དོག་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ། སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ནི་བདག་གཅིག་པུས་ཐོབ་
པར་

བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མི་སེམས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཉེས་པར་དཔ་དག་ལ་དུས་དུས་སུ་རྩིས་སུ་འ
དོམས་ཤིང་སེམས་བབས་པོས་གཏམ་དག་སྒྲིམ་ནས་དེ་དག་གི་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། བདག་ཉིད་རྟག་པར་རབ་

ཏུ་བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་གཉེར་ཞིང་གཞན་དག་ལ་བསྟན་ནས་མེར་སྐྱོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པོ་ཆེའི་ལག་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་བར་གྱུར་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་ལ། བདག་

ཉིད་ཀྱང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱཏོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱེལ་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་སེམས་ཀྱིས། །སྤྲོ་བ་ཐེག་ལ་རབ་གནས་
ཤིང་།

{@225A} ༢༡། །སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་བསྐྱེལ་བྱས་ནས། །ཐེག་པ་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོད་ཆོ། །རྟག་པར་
ཕྱག་དོག་ཁོང་ཁོ་མེད། །ཞན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་བྱེད་པས། །དགའ་བའི་སེམས་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

སེམས་ཅན་སྤྲི་གོད་མཐོང་གྱུར་ན། །དུས་སུ་རྩིས་སུ་འདོམས་པར་བྱེད། །རྟག་པར་བྱམས་དང་སྟིང་རྩེར་ལྷན། །ཁོང་ཁོ་དག་ནི་མེད་པ་ཡིན།
།རྟག་པར་ཞན་ཏན་ཆོས་གཉེར་ནས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ཆར་ནི་རྒྱན་བྱེད་ལྟར། །ཆོས་

ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད། །ཆོས་བཞི་འདི་དག་གང་སྦྱོད་པ། །ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱུས་འགྲུབ་འགྱུར་བས། །ཐེ་ཆོམ་སེམས་ནི་མ་སྦྱོད་ཅེས།

འཕྲ་རྒྱལ་གྱི་མི་གོ་བར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ཐོས་ནས། །ཞན་ཏན་བཙོན་འགྲུས་སྐྱེད་པར་

བྱེད། །དངོས་པོ་འདི་ནི་ངེས་བདེན་པས། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་དེས་འགྲུབ་སེམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ནི། །བཙོན་འགྲུས་དང་
ནི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །བྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་རབ་དག། །བདག་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྒྱལ། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་བྱུང་གྱུར་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ནི། །འདི་འབྲེལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་འགྱུར། །གང་ཟག་ཆེན་པོས་
བཀྱར་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་སྒྲོན་པོ་དམངས་རྒྱལ་གྱང་། །ཐམས་ཅད་སེམས་ནི་རབ་དག་འཁོར། །ལམ་ལྡན་

ཡིན་པར་རིག་པར་འགྱུར། །བསྟན་བཅོས་གཙུག་ལག་ཚིག་དང་དོན། །ཚིག་འབྲུ་ཚིགས་བཅད་རྩིས་དང་གྲངས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལེགས་
རྟོགས་པས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །དབང་པོ་རྩི་ཞིང་ཤེས་རབ་ལྡན། །བྱ་བ་སྟོབས་ལ་མི་སྟོས་

བར་། །ཐབས་དང་ལྡན་པ་འབར་ཞིག་གིས། །ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་ལུས། །དགྲ་རྒྱལ་རབ་ཏུ་གསུལ་བ་ཡང་། །ལུས་ཀྱི་ཞོ་གཟི་
སྟོས་པར་། །ཤེས་རབ་སྟོབས་ནི་འབར་ཞིག་གིས། །རང་གི་སེམས་ནི་འདུལ་བར་བྱེད། །སེམས་ཅན་རབ་

{@225B} ཏུ་བརྟེན་བའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་སྐྱེས་པས་ན། །རྒྱལ་པོ་སྒྲོན་པོ་དམངས་རྒྱལ་གྱང་། །ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་བསྟགས་པར་འ
གྱུར། །ལྷ་རྒྱལ་ཀུན་གྱང་སྤྲོ་བས་ན། །དེ་ཡི་ཡ་མཚན་ཀུན་གྱིས་རིག། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་ཅེ་ན། །

བདག་སེམས་ཤེས་ཞེས་སེམས་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་རྟག་ཏུ། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ནི་མཐོང་བས་ན། །དེར་སོང་ཆོས་ནི་རབ་
ལུས་ནས། །སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེར་ཕན་ཡང་འདོགས། །སངས་རྒྱས་ལྟུང་ལན་གསུངས་པས་ན། །ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་ཆད་པར་འགྱུར། །

སེམས་ཅན་རྒྱལ་ནི་ཕན་འདོགས་པས། །ཐམས་ཅད་དག་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྩུ་འཕྲུལ་མཐུ་བསྟན་ནས། །སངས་རྒྱས་འགྱུར་
བར་ལུང་སྟོན་པས། །དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ། །སེམས་ནི་དག་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །

ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་ཞོར་རྒྱལ་དང་། །ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་ཆགས་མེད་པས། །དེ་ཕྱིར་དག་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་
ཤེས། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟགས་པ་ཡི། །བཟོད་པ་གྲོ་མ་ཐོབ་པས་ན། །དེ་

ཕྱིར་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་ཤེས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཆོས་བརྟན་མི་རུང་རིག་པས་ན།
།དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་གྱུར་ནས། །ལུས་ནི་མཁའ་ལ་འཕགས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་

སེམས་ནི་ནད་མི་གནས། །ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མི་གནས་ཏེ། །འདྲུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་འདས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བཟོད་པ་སྤྲུལ་མེད་ཐོབ། །ཡུན་རིང་
བྱམས་དང་སྤྲོད་རྗེ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ལ་སེམས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དེ་ཡི་དབང་། །

སངས་རྒྱུ་ཆད་མེད་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ལུས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ན། །སངས་རྒྱུ་སྐྱུ་དང་ཁྱར་པར་མེད། །དེ་འདྲའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ན།
།ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འཕེལ་བར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །སུ་ནི་གཞུང་།

{@226A} ལྟ། །སུ་སྤྲོ་བ་མི་བྱེད། །རབ་བརྟན་དམ་ཆོས་གང་གནས་པ། །འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ལམ་ནི་གཉེར་བ་
དག །རྟག་པར་ནན་ཏན་ཆོས་གཉེར་བྱ། །ཆོས་ཀྱིས་བདག་གི་ཁེ་བཙུག་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལ་

ནི་ཕན་གདགས་བྱ། །བརྒྱལ་བའི་ལན་གདབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །།དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྟན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་
པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འདས་པའི་དུས་ན་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ལགས་སོ།
།བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །གང་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ང་ནི་ཡུན་རིང་པོ་

ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོག་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །ཆོས་གཉེར་ཆོས་ནི་

གང་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ལམ་གཞི་ཡི་ན། །རྟག་ཏུ་ཆོས་ལ་གང་བརྟུན་པ། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤོང་བར་འགྱུར། །རྟག་ཏུ་ཡང་དག་ལམ་དོ་
པ། །ལོག་པའི་ལམ་ནི་སྤོང་བར་བྱེད། །སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལ་རྟག་བསྟན་པ། །དེ་ནི་

ལམ་ལ་བསྟན་པར་འགྱུར། །དེས་ན་མི་ཁོམ་རྣམས་སྤངས་ནས། །ཁོམ་ལྟན་དག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཁོམ་ལྟན་གནས་ནི་ཐོབ་གྱུར་ན།
།བརྟུན་འགྲུས་བརྟུན་པ་ཆུང་མི་བླ། །གནས་གཉིས་སུ་ནི་མཆོག་ཏུ་བརྟུན། །ཁ་དོག་གཟུགས་ནི་

མཚོག་ཏུ་འགྱུར། གཡོག་འཁོར་དག་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཤིང་། བཅས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ནི།
ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནས། བཙུན་འགྲུས་ཕྱོགས་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། བསམ་གཏན་

{@226B} ཞེས་རབ་འཕེལ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། གཙོ་མཚོག་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། ཁོན་ཏན་ཀྱི་ཀྱི་
མཚོག་གྱུར་པས། རྟོན་རིག་འཛིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། རྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་འདི་སྐད་

ཅས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་གྲོལ་པ་དག་ལ་སུ་ཞིག་སློབ་པར་མི་བགྱིད་དེ། བདག་ཅག་ནི་སྟོན་དང་པོ་ནས་ལེ་ལོ་
ཅན་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་ལ་རེ་བ་མ་མཆིས་ཤིང་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་

པར་འགྱུར་བར་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་མ་མཆིས་པ་ན། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་བདག་ཉིད་ངེས་པར་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལགས་སོ་
སྙམ་སེམས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་དེད་སྒྲུབ་ཆེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གཟེངས་སྟོན་ཅིང་། སློབ་

བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགོད་པར་བགྱིད་ལགས་སོ། རྟོན་སྐད་དུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་དགའ་
བ་མཛད་པ་ལགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་རྟག་པར་

དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་མཛད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
མ་མཆིས་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་བས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་

ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་བརྩེ་བའི་སྐད་དུ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཆད་མ་མཆིས། དཔག་ཏུ་མ་མཆིས། གངས་

མ་མཆིས་པ་དག་དཔས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སྟོན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ། སེམས་ཅན་

{@227A} ༣༡ །སྟུག་བསྐལ་གྱིས་གཟིར་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བགྱིད་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་

པོ་དེ་དེ་བཞིན་གྱི། འདྲེ་བཞིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་པ་དང་།
བདེ་བ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་

པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བའི་དངོས་
པོ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ། ཚད་མེད། དཔག་ཏུ་མེད། གངས་མེད་

པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་པོ་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་རྣམས་
དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། སྤྱི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ཏུ་བཅས་

པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པས་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་པོའི་ལུ་
སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ལའུ་སྟོང་

ཕྱག་བརྒྱུ་པ་ལས་གང་པོས་ཞུས་པའི་ལུ་སྟེ་བརྟེན་བདུན་པ་རྫོགས་སོ། །